Goddelijke leiding

Zeven predikaties van

Ds. Joseph Irons

Uit het Engels vertaald door J. Kooistra te Ede

Inhoudsopgave

Inleiding **3**

'Vrienden der waarheid' **5**

1. Goddelijke leiding **6**
Tekst: Genesis 24:48 6

2. Waar is mijn verwachting? **18**
Tekst: Job 17:15 18

3. Lof voor Goddelijke goedertierenheid **27**
Tekst: Psalm 107:8 27

4. De weg in de woestijn **39**
Tekst: Jesaja 43:19 39

5. De slaaf vrijgekocht en verlost **50**
Tekst: Jeremia 31:11 50

6. Jezus bespot en gedood. **62**
Tekst: Markus 15:20 62

7. En Die leef **74**
Tekst: Openbaring 1:18 74

Inleiding

Joseph Irons werd geboren in het jaar 1785. Hij werd opgeleid in het timmermansvak en schaamde zich nooit om de zoon van een timmerman, of 'de timmerman' genoemd te worden, daarbij bedenkende dat zijn Meester ook hetzelfde beroep uitgeoefend had.
Op 18jarige leeftijd behaagde het de Heere hem staande te houden onder de prediking van ds. Alphonsus Gunn, een leraar in de Kerk van Engeland. Kort daarna stierf ds. Gunn en de Heere bracht hem onder ds. Griffith Williams. Het duurde niet lang, of hij begon Gods Woord te spreken van plaats tot plaats in de dorpen rondom Londen.
Zijn eerste predikatie deed hij in een kamer boven een smederij in het dorp Dulwich. Hij was toen 22 jaar oud. Hij deed dit ongeveer twee jaar, maar toen noodzaakten de omstandigheden in het gezin van zijn ouders hem om Londen te verlaten en naar zijn geboorteplaats Ware terug te keren. Zijn oude vader kon niet meer in de behoeften van zijn gezin voorzien en Joseph was gedwongen om de zaak van zijn vader voort te zetten.
Nochtans ijverde hij voor de zaak van zijn Meester en kwam in een dorp, waar Gods Woord niet gevonden werd. Daar begon hij vol ijver Gods Woord te verkondigen en zijn werk werd kennelijk gezegend. Op 26jarige leeftijd kwam hij door de Voorzienigheid Gods in de plaats Hoddesdon, waar hij als predikant werd aangesteld. Hij arbeidde daar ongeveer drie jaar. Daarna leidde de Heere hem naar Sawston, een plaats dicht bij Cambridge, waar hij vijf jaar bleef.
Geheel onverwacht werd hij verzocht om in de gemeente Camberwell voor te gaan. De naam van de kerk was Camden Chapel en die stond op zichzelf en behoorde niet tot enig kerkverband. Op 21 januari 1818 ging Joseph Irons voor in die gemeente. Zijn tekst was: 'Ik ben de Alfa en de Oméga, het Begin en het Einde, de Eerste en de Laatste.' Deze predikatie maakte zulk een diepe indruk in de gemeente, dat zij hem verzochten enige tijd te blijven. In deze tijd overleed een van de diakenen en de vergaderplaats kwam in andere handen die, zoals ds. Irons het uitdrukte 'Joseph niet gekend hadden'. De prediking van Joseph Irons had echter zulk een diepe indruk gemaakt in de harten van de hoorders, dat ze hem verzochten om geregeld voor hen te preken. Voor dat doel vermaakten zij een grote timmermanswerkplaats op een bovenverdieping en daar werd de gemeente gesticht. Niet lang daarna bouwden zij een nieuwe kerk, die zij noemden de 'Grove Chapel'. Die werd ingewijd op 20 juli 1819. Het is opmerkelijk, dat hij 33 jaar later zijn laatste predikatie deed, staande waar hij stond toen hij de eerste steen legde voor deze kerk op 25 maart 1819.

Ds. Irons was een man van orde, zowel in zijn dagelijks leven als in de gemeente. Hij had een grote werklust. Menigmaal preekte hij vier maal: Voor het ontbijt, na het ontbijt, in de namiddag en in de avond. In de zomer ging hij van plaats tot plaats, onvermoeid zijnde in het werk Gods; want het volk begeerde hem te horen en hij begeerde Jezus Christus te verkondigen. Zijn bezoldiging was zeer gering, dikwijls had hij niet genoeg om de reiskosten te betalen.
Hijzelf verhaalde dat eens aan een vriend, toen hij in het stadje Ware stond, waar hij op de dag catechiseerde en 's avonds op een plaats ongeveer drie kilometer van zijn woonplaats. Vooral 's avonds was het niet veilig om alleen te lopen vanwege de dieven, die het reizen onveilig maakten, hoewel ds. Irons niets te verliezen had, want hij is altijd arm in de wereld geweest. Zijn beloning voor het onderwijs was zo gering, dat hij vele malen niet genoeg geld ontving

om de reis met paard en wagen te betalen, ofschoon het rijtuig enige malen per dag en ook 's avonds voorbij kwam. Het gebeurde dan, dat hij de school sloot als het tijd was, dat het rijtuig voorbij kwam, dat hij zelf naast paard en wagen liep, of ook wel op een drafje, voor zijn veiligheid, omdat hij geen geld had om een kaartje te kopen. Het was de liefde van Christus, die hem drong het Evangelie te verkondigen.

Hij was een leraar, die vooral de nadruk legde op het souvereine, eenzijdige werk Gods in de bekering van zondaren. Hij veroordeelde zeer scherp alles wat maar enigszins overhelde naar mensenwerk in de weg der zaligheid. Zeer duidelijk maakte hij onderscheid tussen de uitverkiezing Gods en de verantwoordelijkheid van de mens. Eén van zijn kernachtige uitspraken was: 'Christus moet onze verantwoordelijkheid worden. Christus is het begin, Christus in het midden, Christus in het einde, Christus alles in allen.'

De laatste vier jaren van zijn leven leed hij veel pijn, nochtans predikte hij tot het einde van zijn leven. Op de zaterdagavond voordat hij zijn laatste preek zou doen, bezocht een predikant hem. Ds. Irons zat op in bed omringd met kussens vanwege zijn zwakte en pijn. Hij richtte zich tot zijn vriend en zeide: 'Geliefde broeder, vandaag heb ik de Heere gebeden om kracht in de dag van morgen om voor de laatste maal de boodschap van mijn grote Meester de gemeente te mogen voorleggen.' De predikant antwoordde: 'Hoe weet u, dat het de laatste boodschap zal zijn?' Waarop Irons antwoordde: 'Ik weet het niet zeker, maar ik gevoel dat het zo zal zijn.'

Die zondagmorgen had hij voor zijn tekst 1 Tim. 1:15: 'Dit is een getrouw woord, en alle aanneming waardig, dat Christus Jezus in de wereld gekomen is, om de zondaren zalig te maken, van welke ik de voornaamste ben.' Onder de prediking werd zijn ziel meer en meer losgemaakt van de wereld, en een heilig verlangen vervulde zijn ziel om ontbonden te worden en met Christus te zijn. Dit zou echter met veel strijd gepaard gaan. Hoewel hij maar 13 dagen na zijn laatste preek geleefd heeft, werd hij geslingerd door de vorst der duisternis, en kwam in grote strijd. Maar de Heere kwam over en verbrak zijn banden. Het geloof werd verlevendigd, en gedurig riep hij uit met gevouwen handen: 'Dierbare Heere Jezus. Een volrijpe korenschoof.'

Een vriend zeide tot hem: 'Van onder eeuwige armen', waarop hij zijn ogen opende en zeide: 'Ja, die zijn onder mij.' Zijn laatste woorden waren: 'Ik, de Heere, zal ze behoeden.' Dit zeide hij in betrekking tot zijn gemeente. Kort daarna ontsliep hij.

'Vrienden der waarheid'

Het is mij een groot genoegen, dat er in de weg van Gods voorzienigheid een weg geopend is, dat er enkele preken van de in 1852 ontslapen leraar, zullen verschijnen, vertaald uit het Engels in het Hollands. Het was voor het eerst in 1947 bij onze komst in Amerika, dat wij een en ander van die leraar mochten vernemen. Enkele jaren later kregen wij enige kennis van zijn nagelaten geschriften en vernamen van sommigen van Gods kinderen, over de grondslag in zijn preken gelegd: Een Drie-enig God, en de zalving van Gods Geest, die in zijn predicaties openbaar werd. Uit zijn predicaties heb ik, niettegenstaande mijn zeer geringe kennis van de Engelse taal, wel vernomen en op mogen merken, dat de bazuin die door hem geblazen mocht worden, geen onzeker geluid gaf. Het was hetzelfde, als waarvan Paulus schreef in 1 Cor. 2:2: 'Want ik heb niet voorgenomen iets te weten onder u, dan Jezus Christus, en Dien gekruisigd.'

Joseph Irons kwam op de preekstoel met vaste spijzen, zoals we daarvan lezen in Hebr. 5: 13+14. Al vinden wij ook in zijn dierbare predicaties de redelijke, onvervalste melk voor de nieuw geboren kinderkens, om door dezelve te mogen opwassen.

Eén van onze ouderlingen was zo vriendelijk om enkele gegevens over het leven, de arbeid en het ontslapen van die hooggeachte leraar samen te stellen. Deze ouderling heeft menigmaal een preek van Irons voorgelezen in onze gemeente.

Zaterdag, 3 april 1852 mocht hij, op 67-jarige leeftijd, in volle vrede ontslapen. Irons was op 12 mei 1812 bevestigd als leraar. Zijn laatste predicatie was op 21 maart 1852. Op de dag van zijn begrafenis hebben enkele leraars mogen getuigen van de zegen, die het God behaagd heeft, op zijn prediking te schenken.

Zijn laatste gemeente, die hij dienen mocht, breidde zich sterk uit. De Heere heeft getuigenis gegeven aan de bediening, die hij in Gods kracht mocht volbrengen.

Ik zal er niet meer aan toevoegen, dan alleen de wens van mijn hart, dat de Heere de lezing van deze predicaties voor velen mag stellen tot een rijke zegen. We leven in tijden, dat de waarheid struikelt op de straten. Velen vragen naar wat nieuws. De vijandschap tegen de zuivere, afbrekende, ontdekkende waarheid wordt hoe langer hoe meer openbaar. Velen wandelen met een ingebeelde waarheid goedsmoeds naar de hemel, maar hebben nooit iets leren kennen van wat Gods Woord zegt in Psalm 116:2:

'Ik lag gekneld in banden van de dood,
Daar d'angst der hel mij alle troost deed missen;' enz.

En Jesaja 61:8: 'Want Ik, de HEERE, heb het recht lief; Ik haat de roof in het brandoffer, en Ik zal geven, dat hun werk in der waarheid zal zijn.'

Laten de ambtsdragers zich maar niet schamen om de Waarheid Gods in de gemeenten te lezen.

Onderzoekt het, jong en oud, in uwe woningen. De God aller genade brenge het in onze harten tot Gods eer en onzer zielen waarachtig heil.

Uw heilwensende vriend,

Ds. W. C. Lamain.
Grand Rapids, januari 1984.

1. Goddelijke leiding

Tekst: Genesis 24:48

'En ik neigde mijn hoofd, en aanbad de HEERE; en ik loofde de HEERE, de God van mijn heer Abraham, Die mij op de rechte weg geleid had, om de dochter des broeders van mijn heer voor zijn zoon te nemen.'

Gelijk u ongetwijfeld weet, geliefden, is dit gedeelte van de Heilige Schrift genomen uit dat belangwekkende verslag, dat de Heilige Geest ons gegeven heeft van de wijze, die Abraham volgde om een Godvrezende vrouw voor zijn zoon te verkrijgen. Gave God, dat er meer van die ware Godsvreze was in al degenen, die vrienden zoeken voor de jeugd, of levensgezellen, gelijk er was in de Godvrezende Abraham. Wij zouden niet zoveel ongelukkige huwelijken hebben, als God in de zaak werd geraadpleegd.
Abraham was de vriend van God, ging vertrouwelijk met God om, en was gewoon aan een nauwe omgang en gemeenschap met God. Bijgevolg legde hij elke zaak betreffende zijn gezin voor God neer, en niets scheen hem meer te verontrusten dan de vrees, dat zijn geliefde Izak een goddeloze vrouw zou trouwen; dat hij zou trouwen buiten de verbondslijn, zou trouwen voor enige vleselijke of wereldse belangen, of voor enige bevrediging van het vlees. Daarom doet hij de bezorger en knecht van zijn huis zweren, dat hij naar zijn familie zou gaan, wijzend op de geestelijke betrekking, die er tussen al Gods kinderen overal bestaat.
De knecht schijnt veel van zijn meesters geest te hebben opgenomen, en ook veel te hebben geleerd van de christelijke godsdienst van zijn meester. En daarom gaat hij al biddende voort. Geliefden, wij doen er wel aan om voor alles te bidden. Hij legde een grote afstand af. En wanneer hij bij de plaats van bestemming komt, bidt hij niet alleen om leiding, maar om een teken, en stelt Jehova een teken voor en smeekt Hem het aan te nemen, gelijk Gideon deed met zijn vlies, en vraagt nadrukkelijk, wanneer hij bij de plaats komt, waar hij zijn meesters verwanten in Labans huis zou ontmoeten; hij vraagt in het bijzonder aan de Heere, of die jonge dochter, die hij zou aanspreken en vragen hem een weinig water te geven, de door het teken aangewezen vrouw zou zijn.
Het teken werd toegestaan; en wanneer Rebekka tot de waterput komt, vraagt hij om een weinig water uit haar kruik, en zij geeft hem water en zijn kemelen ook en alles wat bij hem was. Dat was zijn teken; precies overeenkomstig de wijze, waarop God met Zijn volk handelt; Hij geeft hen meer dan zij vragen. Hij vroeg slechts om een weinig water voor zichzelf en dat de vrouw, die hem en zijn kemelen water zou geven, de Rebekka zou zijn, die Izak zou trouwen.
Onmiddellijk loopt zij naar Labans huis en maakt hem bekend, dat Abrahams knecht aldaar was. En er werd tot hem gezegd: 'Kom in, gij, gezegende des HEEREN! waarom zoudt gij buiten staan?' Geen wonder dat hij, met zoveel genade, en zulke duidelijke tekenen van Gods goede en genadige handelingen met hem, zei: 'Ik neigde mijn hoofd, en aanbad de HEERE; en ik loofde de HEERE, de God van mijn heer Abraham, Die mij op de rechte weg geleid had.'

Wij zullen niet ingaan op het voorafgaande gedeelte van onze tekst. Het is niet mijn bedoeling u dat voor te stellen. Het voornaamste punt voor mij is het feit, dat God Zijn volk leidt op de rechte weg. Het mag een lange weg zijn, het mag een donkere weg zijn, het mag een moeilijke weg zijn, het mag een oneffen weg

zijn, het mag een zware weg zijn, maar het is 'een rechte weg'. En daarom dankt de knecht de HEERE, de God van zijn heer Abraham, Die hem op een rechte weg geleid had. Vanuit deze woorden vraag ik uw aandacht voor drie zaken:

1. De Goddelijke leiding is altijd recht.
2. De onveranderlijke aard van de Leidsman Zelf; dat Hij Zijn volk nu evenzeer leidt als oudtijds.
3. De aanbidding van de man, die geleid werd. 'Ik neigde mijn hoofd en aanbad de HEERE.'

Ik hoop, dat God ons iets wil doen verstaan van die aanbidding, voordat wij deze morgen uiteen gaan, en ons bekwaamt Abrahams knecht hierin bijzonder na te volgen.

1. Laat ons allereerst een stilstaan bij de Goddelijke leiding die, zoals we hebben gezegd, altijd 'op de rechte weg' is. Ik ben niet van plan mijzelf louter te beperken tot de daden van Jehova in Zijn voorzienigheid, zoals beschreven in het verband van de tekst, en waarover ik een weinig heb uitgeweid in onze inleiding, maar ik wil mij houden aan de uitdrukking 'weg', 'een rechte weg'.
Wij zullen deze in drie zaken beschouwen.

a. Gods genadige weg om zondaren zalig te maken, is een rechte weg; en hierbij moet ik een weinig stilstaan, omdat de mensen in deze dagen zoveel verkeerde wegen worden aangewezen, en wij moeten de rechte weg naar de hemel weten.
b. En dan, in de tweede plaats de verordineerde weg waarin met hen in bevinding gehandeld wordt, is een rechte weg. Er is een bijzondere weg van Gods handelingen met Zijn volk in de persoonlijke bevinding. Ik geloof niet, dat het de verachtelijke weg is, die zeer veel mensen bevinding noemen.
c. En dan, in de derde plaats, Zijn afwisselende weg in het handelen met hen in voorzienigheid. Die is zeer verschillend.

Een enkel woord over deze drie zaken van de eerste hoofdgedachte van onze verhandeling. En ik bid de Heilig Geest, dat Hij in uw hart de bede geeft, gelijk bij Mozes: 'Ik bid, laat mij nu Uw weg weten;' of bij de psalmist: 'HEERE! leer mij Uw weg, en leid mij in het rechte pad, om mijner verspieders wil'.

Welnu, Gods genadige weg om zondaren zalig te maken, is in volkomen overeenstemming met de eisen van al de Goddelijke eigenschappen, en volkomen aangepast aan de toestand en het verderf van ellendige zondaren, en er is geen andere weg. Als God zondaren zalig zou maken geheel en al uit genade, zonder waarheid of rechtvaardigheid, wat zou er van de heerlijkheid van die eigenschappen worden; als God zondaren zalig zou maken door hen enige gemakkelijke voorwaarden te stellen, gelijk ze door stervelingen beschouwd zouden kunnen worden, en hen vraagt die voorwaarden te vervullen, zou het slechts de ontwaakte consciëntie verwarren, zou het een spotten zijn met de ellenden van verloren gaande zielen, een spotten met de doden nadat ze gestorven zijn, en de hel bevolkend met misleide dwazen.
Het zou niet recht zijn; toch is dit voorwaar de weg, die stervelingen kiezen en verkiezen. Gods genadige weg om zondaren zalig te maken, kan nu samengevat worden in drie woorden: Gave, plaatsbekleding, en kracht; en als u al het andere wat ik deze morgen zeg vergeet, vergeet deze drie woorden in Gods weg om zondaren zalig te maken niet.

De gave van Zijn geliefde Zoon, de gave van vergeving, de gave van verbondsvoorzieningen, de gave van Zijn eeuwige verlossing en zaligheid, de gave van Zijn rechtvaardigende gerechtigheid, de gave der genade, en de gave der heerlijkheid. Het is alles een gave; en wanneer het verborgen is en geopenbaard wordt in de Persoon van Zijn geliefde Zoon, zullen wij met Paulus uitroepen: 'Gode zij dank voor Zijn onuitsprekelijke gave'. Wij bevinden het onuitsprekelijk. En hoewel ik er gedurende de laatste veertig jaar over gesproken heb, voor zover mijn Meester er mij toe in staat stelde, vind ik het nu onuitsprekelijk; ik kan het niet voor de helft beschrijven. Welnu, let hier op, er is geen verkopend, of een aanbiedend werk, geen voorstelling in Gods weg in het zaligen van zondaren, het is een gave.
En ik zeg u, geliefden, om met uw zielen getrouw te handelen, dat als uw hoogmoedig hart nooit vernederd wordt om de zaligheid als een vrije gave van Gods hand te aanvaarden, u voor eeuwig zult omkomen, en ik ben rein van uw bloed; of, gelijk Paulus zegt in het hoofdstuk, dat ik gelezen heb: 'Ik ben rein', in dit opzicht, 'en nu keer ik mij tot de heidenen,' daar het dierbaar raadsplan van God om zondaren zalig te maken door u verworpen wordt. Het is louter een gave van God de Vader, van Wie gezegd wordt: 'Alle goede gave, en alle volmaakte gift is van boven, van de Vader der lichten afkomende.'
Bovendien zegt de apostel, sprekend tot de Korinthiërs: 'Wij hebben niet ontvangen de geest der wereld, maar de Geest, Die uit God is, opdat wij zouden weten de dingen, die ons van God ...aangeboden zijn? Neen. Voorgesteld zijn? Neen. Verkocht zijn? Neen, maar 'opdat wij zouden weten de dingen, die ons om niet van God geschonken zijn.'
Ik zeg u, geliefden, het is een gift van het begin tot het einde. En ik moet nog eens naar die tekst over de gift verwijzen, die onze gezegende Heere gebruikt en die alles omvat. Sprekend tot de Vader zegt Hij: 'Gij hebt hem macht gegeven over alle vlees (dat is de gift), opdat al wat Gij hem gegeven heeft, Hij hun gelijkerwijs het eeuwige leven geve.' Alles is een gave, zoals u ziet. Ze waren Christus gegeven in Zijn middelaarsambt; en het eeuwig leven is hen allen gegeven in de volheid des tijds. Dat is Gods weg om zondaren zalig te maken.

Vervolgens, Gods weg om zondaren zalig te maken, is door plaatsbekleding – de enige weg tot God, de enige weg van aanneming, de enige weg waarin wij tot de Allerhoogste God kunnen naderen; en deze heerlijke weg is zo duidelijk in Zijn dierbaar Woord weergegeven en wordt zo duidelijk aan het hart van een verloren zondaar geopenbaard, wanneer hij gebracht wordt onder het Goddelijk onderwijs, dat het werkelijk een uitvoering schijnt van dat zoete woord, dat 'Hij, Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem.' Is dat geen plaatsbekleding? Als u Jesaja's getuigenis hieromtrent beziet, dat wij 'dwaalden allen als schapen... doch de Heere heeft onzer aller ongerechtigheid op Hem doen aanlopen.' Is dat geen plaatsbekleding? Hoe schoon werd dit vermeld door het beeld van de bok oudtijds, toen de Joden het evangelie werd verkondigd onder de Mozaïsche dienst. Eén bok moest gedood worden als een offerande, en de andere moest al de zonden van al het volk dragen, en al hun ongerechtigheden, op zijn hoofd gelegd, op hem overgegaan; en het dier zinnebeeldig beladen met de zonden van geheel Israël moest door de hand van een man, die voorhanden was, naar de woestijn uitgelaten worden, losgelaten worden om nooit meer te verschijnen; een juiste aanwijzing van het feit dat, wanneer Christus verzoening doet, Hij de zonden van Zijn volk wegneemt, en ze draagt in het land der vergetelheid, en wanneer ze gezocht worden, zullen ze er niet zijn, en zullen niet gevonden worden. Dat is Gods weg om zondaren zalig te maken, door plaatsbekleding, mijn zonden leggend op de Persoon van Christus en Christus'

gerechtigheid leggend op mijn persoon; mijn schuld Hem toerekenende, om de zonden te dragen in Zijn lichaam op het hout; Zijn verdienste, gehoorzaamheid en lijden aan mijn ziel toepassend, opdat ik mag staan, aangenomen en volmaakt in Hem, betalende mijn schulden met Zijn gehoorzaamheid en bloed, zodat de schuldeiser niets meer van mij heeft te vorderen. Dit is Gods weg om zondaren zalig te maken – door plaatsbekleding.

Mijn toehoorder, als er ooit een zielsmisleider op uw weg komt, of op de preekstoel, of in huis, of door stem of door boek, die bedekt te kennen zou geven, dat Gods weg om zondaren zalig te maken louter een voorstel is – dat Hij het beste heeft gedaan, en alles wat Hij kan en alles wat Hij voornemens is te doen, en de rest aan u heeft overgelaten op zeer gemakkelijke voorwaarden – door bijgelovigheden, door godsdienstige plechtigheden, door ceremoniën, door instellingen, of wat zij de sacramenten noemen, door priesterlijke overheersing, en list, en misleiding, en menselijke vergiffenis; weest ervan verzekerd, dat zij werktuigen van de duivel zijn, en niets meer bedoelen dan uw zielen te misleiden en u naar de hel te leiden, in dienst zijnde van de vorst der duisternis om zielen te verwoesten en te verdoemen. Gelooft ze niet; brengt alles 'tot de wet en de getuigenis', brengt alles tot Gods Boek, en u zult het daar duidelijk geopenbaard vinden, dat Gods weg om zondaren zalig te maken, is door plaatsbekleding.

Het derde woord, dat ik noemde, is kracht. Want de gift mag verleend zijn en het offer aangenomen en de plaatsbekleding volmaakt, dan is er toch (als er geen kracht wordt aangewend) geen zondaar onder de hemel, die ze wil aannemen; er is geen Adamskind, die ze wil ontvangen, of er ook maar enig voordeel van heeft, noch in tijd noch in eeuwigheid. 'Mijn volk zal zeer gewillig zijn.' Wanneer? 'Op de dag Mijner heirkracht.' Er is evenveel kracht toe nodig om een dode zondaar levend te maken, als om een wereld in het aanzijn te roepen; er is evenveel kracht toe nodig om een zondaar te herscheppen in Christus Jezus, als er nodig was om de wereld te scheppen, die wij bewonen. Daarom wordt het wel 'een nieuwe schepping' genoemd. Van schepsels kracht en wil gesproken! Het is misleiding, verschrikkelijk bedrog, opzettelijke geveinsdheid, goddeloze hoon, en in direkte tegenspraak met Gods Woord. De hand des Vaders verleent de gave, zonder verdienste van het schepsel, de Zoon in Zijn ambtelijke bediening staat als plaatsbekleder in de kloof tussen God en de ziel, de almachtige kracht van de Heilige Geest in de werkingen der genade, maakt de dode zondaar levend, herschept de vuile, bezoedelde zondaar, kleedt de naakte zondaar, ondersteunt en onderhoudt de hulpeloze zondaar, en voleindigt Zijn eigen werk door Zijn eigen kracht tot op de dag van Jezus Christus. O! had ik een stem zo luid als de bazuin van de archangel. O, mocht ik een verheven plaats innemen, zo dicht mogelijk bij de troon als God zou toelaten. O, had ik de krachtigste welsprekendheid om aan te wenden, ik zou tot de meest verlaten gebieden op aarde dat ene dierbare woord zenden: 'Plaatsbekleding.' En wanneer ik het had doen weerklinken van het oosten tot het westen, en van het noorden tot het zuiden, zou ik roepen, gelijk de vermaarde Whitefield deed: 'Kracht, Heere! Kracht, Heere!' Uw kracht moet ermee gepaard gaan; als het menselijke kracht is, erken ik gaarne dat ik ze niet bezit. Ik zou zeggen: 'Heere, Gij moet maar iemand anders zenden.' Maar wanneer ik weet, dat Hij uit de zwakheid sterkte voortbrengt; dat Hij een worm gebruikt om een berg te dorsen, en dat een kleine David Goliath kan overwinnen; wanneer ik weet, dat het zwakke der wereld, het verachte, en hetgeen niets is, door God gebruikt wordt om hetgeen iets is te niet maken, opdat geen vlees zou roemen voor Hem, kom ik tot dit zoete besluit dat de zwakste aardworm kan opstaan als een grote leeuw, wanneer het God behaagt gebruik van hem te maken, omdat er kracht werd aangewend. Paulus wist dit. Zeker, Paulus was een ge-

leerd man. Paulus was een welsprekend man; Paulus was een krachtig prediker. Maar wanneer hij spreekt over Gods weg om zondaren zalig te maken, zegt hij: 'Ik predik u het Evangelie door de Heilige Geest, Die van de hemel gezonden is'. En hij voegt eraan toe: 'Mijn prediking was in betoning des geestes en der kracht.' Bovendien, wanneer hij de Thessalonicenzen aanspreekt, maakt hij gebruik van dezelfde wijze van uitdrukking, en zegt hen dat het Evangelie hen werd gepredikt 'door de Heilige Geest, Die van de hemel gezonden is.' Het was dus niet door de kracht en sterkte van het schepsel, maar door de kracht des Heiligen Geestes, dat alles werd uitgevoerd. Bovendien is het in het zaligen van een zondaar, niet alleen Gods kracht, die in de eerste plaats de dode tot het leven roept, maar Zijn kracht ondersteunt, Zijn kracht onderhoudt, Zijn kracht verlevendigt dat dag aan dag en volvoert Zijn werk in de ziel, dat Hij begon, tot het einde toe, gezworen hebbende dat Hij het werk Zijner handen nooit zal laten varen.

Laat ons vervolgens enkele woorden zeggen over Gods weg, Zijn verordineerde weg, waarin Hij met Zijn volk handelt in hun bevinding; zeer belangrijk is dit, dat het 'een rechte weg' is.
Ik geloof, dat ieder verstandig mens moet toegeven, dat Gods weg om zondaren zalig te maken, die ik getracht heb in drie woorden te verklaren, een rechte weg is. Als God u erop leidt, bent u er zeker van in de hemel te komen. Laat ons nu de rechte weg der bevinding beschouwen, gelijk God die verordineerd heeft. Ik weet, dat er zijn, die denken dat bevinding in niets meer of minder bestaat dan in de beweging der natuurlijke driften, of wat we gewoonlijk de gemoedsgesteldheden en gevoelens noemen. Dat is de weg des mensen. Ik weet, dat er zijn, die denken dat, wat bevinding wordt genoemd, bestaat in het bijeenhalen van al de slechtheid van de menselijke natuur en al de aangeboren verdorvenheden van de oude mens. Dat noem ik geen christelijke bevinding – het is Gods weg niet. 'Wat is dan Gods weg?' zegt u. 'Gevoelen christenen deze niet?' Ja, zeer zeker en zij gevoelen en weten er genoeg van om hen te doen wensen, dat hun iets beters wordt gepredikt. Ze hebben het tegengif nodig. Ze hebben het redmiddel nodig. Laat mij u nog drie korte verklaringen geven. Gods weg, waarin Hij met Zijn volk in hun bevinding handelt, is om hen uit henzelf tot Christus te leiden, tot de Arke des verbonds; dit is bevinding om de zondaar uit zichzelf te leiden, uit zijn goede en slechte gemoedsgesteldheden, uit zijn gelukkige en droevige ogenblikken, wat betrekking heeft op de nieuwe natuur en wat betrekking heeft op de oude, leidt hem geheel en al af van zichzelf om alles in Christus te vinden, om in Hem te zien en om in Hem te omhelzen al de wijsheid, die hij nodig heeft; al de gerechtigheid, die hij nodig heeft; al de heiligmaking, die hij nodig heeft; al de verlossing die hij nodig heeft – vindend alles in Christus. 'Want het is des Vaders welbehagen geweest, dat in Hem al de volheid wonen zou.' Hier is iets voor ons om bij stil te staan. Hier is iets voor ons om ons in te verblijden, en daarom kwam Paulus, die zijn eigen ik heel goed kende, die geheel en al walgde van zijn eigen ik, tot dit besluit: 'Want ik weet, dat in mij, dat is, in mijn vlees, geen goed woont.' Daarom behoef ik niet tot mijn eigen ik te gaan om iets! Dus wendt hij zich af van het schepsel. Hij wendt zich van zijn eigen ik af en zegt: 'Hetgeen ik nu in het vlees leef, dat leef ik door het geloof des Zoons van God, Die mij lief gehad heeft, en Zichzelf voor mij overgegeven heeft.' Dat is verheven leven! Als er één zin in de Bijbel staat, waarop ik meer dan op een andere jaloers ben wat de christelijke bevinding aangaat, dat is het deze: 'Die mij lief gehad heeft, en Zichzelf voor mij overgegeven heeft.'
En Hij heeft mij Zijn liefde bekend gemaakt, en mij geloof gegeven om uit Hem te leven, mij met Hem te voeden, Zijn vlees te eten en Zijn bloed te drinken; ik

heb Zijn leven in mijn ziel, houd gemeenschap met Hem, wandel met God en ga om met het dierbaar, heerlijk Verbondshoofd van de Kerk – dat is bevinding. In één woord, ik heb zoveel christelijke bevinding, als ik van de genade des Geestes in beoefening heb. Ik kan, wil en durf mijn christelijke bevinding niet afmeten naar mijn verdorvenheden. Dat is een onjuiste maatstaf. Ik verfoei en verafschuw ze. Ik heb er genoeg mee te strijden in het verborgene en waag het niet ze te verheerlijken door ze in het openbaar in orde te verhalen. Ik weet, dat u genoeg heeft aan uzelf. Maar wanneer ik kom te zien op al de genaden des Geestes ingeplant in mijn ziel, in beoefening gebracht en gehouden, dan zie ik iets van de dierbaarheid van de christelijke bevinding. Het geloof, dat de Zoon van God aangrijpt. De hoop, zeker en vast gelijk een anker voor de ziel, elke storm doorstaande. De liefde, gloeiend en opvlammend, en opstijgend tot haar oorsprong.
Ootmoed, die ons diep in het stof houdt, het eigen ik vernederd aan de voet van het kruis.
Zachtmoedigheid, strevend naar en verkrijgend iets van de Geest van Christus. De ijver, die de laatste kracht, die de mens bezit, aanwendt om de Heere Jezus Christus te verheerlijken, en lijdzaamheid, die alle dingen verdraagt, een volmaakt werk hebbende en heersend in de ziel. Zo dat de gelovige, de ware christen, in zijn bevinding vol glans er uit ziet als de dageraad, schoon gelijk de maan, zuiver als de zon, schrikkelijk als slagorden met banieren voor de zonde en de satan, van het hoofd tot de voeten versierd met de genaden van de Heilige Geest, en dezelfde gelijkenis van Christus stralend uit zijn blikken, en zijn aangezicht veel schoner glinsterend dan dat van Mozes, toen hij van de berg afdaalde. Laten degenen, die van hun verdorvenheden houden, ze hebben; ik ga er liefst zo ver mogelijk vandaan, om te leven in de omhelzingen van de drie-enige God.

Verdraagt mij, terwijl ik uw aandacht verder nog een ogenblik vraag voor Gods wijze van handelen in de christelijke bevinding. Ik zei, dat het was om hen te leiden tot de ark, tot de troon der genade, zowel als tot Christus, tot de troon van God in Zijn Verbondsliefde, maar ik moet mij eerst haasten om te kijken naar Gods afwisselende weg, waarin Hij met Zijn volk in voorzienigheid handelt. Waarschijnlijk zal er gezegd worden, en terecht, dat dit een meer directe verklaring van de tekst is. Wij geven toe, dat het zo is, en de letterlijke betekenis. God had Abrahams knecht zeer genadig geleid tot zijn meesters huis, en zijn weg voorspoedig gemaakt; daar was hij erg dankbaar voor, want hij zag er de hand Gods in.
Welnu, laat ons nog een ogenblik trachten zijn voetstappen te drukken. Hoe heeft God u geleid sinds Hij voor de eerste keer Zichzelf aan u bekend gemaakt heeft? In het voorbij gaan van de dagen van uw onwedergeboren staat, hoe heeft God u geleid in de weg der voorzienigheid sinds Hij Zich voor de eerste keer aan u openbaarde? Wilt u erkennen, dat het 'een rechte weg' is? Het kan een pijnlijke weg geweest zijn, of het kan een aangename weg geweest zijn; kunt u van beide evenzeer zeggen, dat ze recht waren? Oneindige wijsheid heeft ze bepaald en afgebakend, vaderlijke liefde leidde uw voetstappen erop. De psalmist vond het nogal een oneffen weg. Hij ging door het vuur en het water; en misschien kon hij, wanneer het water stroomde en het vuur brandde, moeilijk erkennen dat het een rechte weg was; maar weldra voerde God hem uit in een overvloeiende verversing, en toen denk ik, vond hij het een rechte weg.
Het was nogal een oneffen weg door de woestijn, die de kinderen Israëls betraden.
En als u hun reis op de kaart bekijkt, zult u zeggen, dat het een zigzagweg

was, steeds weer dezelfde grond betredend, nader komend bij de Jordaan, en teruggaande naar de Rode Zee – maar het was een rechte weg. Daniël werd geleid door de leeuwenkuil, maar het was een rechte weg; en het veroorzaakte zo'n ontplooiing van Gods macht en goedertierenheid, zoals nooit ergens anders plaats had kunnen hebben. Soms leidt Hij Zijn volk door vurige vervolging maar het is een rechte weg; anders zou Hij Zijn volk die weg niet laten betreden. Let er op wat Hij zegt: 'Ik zal het derde deel in het vuur brengen.' Maar waarom Heere? Waarom hen er niet rond te leiden? Waarom het hen niet slechts te laten zien? Neen! 'Ik zal het derde deel in het vuur brengen, en Ik zal het louteren, gelijk men zilver loutert, en Ik zal het beproeven, gelijk men goud beproeft.' Maar waarom deze oneffen weg? Het is opdat ze Hem meer zullen leren kennen. 'Ik zal zeggen: Het is Mijn volk; en het zal zeggen: De HEERE is mijn God.' Ik vraag mij af, wie terug zou deinzen op enige oneffen en ruwe weg om gebracht te worden in die gezegende zekerheid des geloofs om zonder bevende stem te kunnen zeggen: 'Mijn God.' Bovendien leidt Hij Zijn volk soms door tegenspoed. Wel, waarom dat? Juist om hen eraan te herinneren, dat ze een Broeder hebben, een geliefde, goede Broeder, juist in de benauwdheid geboren, om hen daar te ontmoeten. Soms leidt Hij hen door voorspoed om hen waakzaam te doen zijn, opdat die hen niet tot een strik worde, of tot een steen des aanstoots, opdat die niet een oorzaak van zonde zou zijn, opdat die de hoogmoed niet zou bevorderen, opdat die hen God niet zou doen vergeten en ze vet worden en achteruit slaan. Op welke weg God Zijn volk ook leidt in voorzienigheid, het geloof zegt: Het is een rechte weg. De oude mens zegt: Het is een verkeerde weg. En hoe wilt u die twee met elkaar in overeenstemming brengen? Hoe kunt u de natuur doen zeggen wat het geloof zegt? Dat kunt u nooit geliefden. De natuur murmureert, klaagt en mort, terwijl het geloof erkent: Gods hand 'heeft mij op de rechte weg geleid.'
Ik zal u niet langer met dit punt bezighouden, maar ik heb u een aanwijzing gegeven, waardoor u zich de gedachte ten nutte kunt maken in elke pijnlijke gebeurtenis, in elk verlies, in elke beproeving, in elke vervolging, en in elke smart, opdat u altijd kunt zeggen van de weg, waarop God u leidt, dat het 'een rechte weg' is.

II. Nu in de tweede plaats nog een enkel woord over het onveranderlijk karakter van de Leidsman. Ik ben verblijd met de benaming, die Abrahams knecht gebruikt; het is ook een zeer eerbare benaming: 'De HEERE, de God van mijn heer Abraham.' Zo wordt door deze biddende man van Hem in Zijn Verbondsverhouding gesproken. Dat is het punt, waarop ik uw aandacht wil vestigen. Dat hier, zeer kort, in deze wijze van aanbidding Jehova wordt erkend en geheuldigd door Zijn biddende knecht in Zijn verbondsverhouding, als de God Abrahams, en bijgevolg, de God van Zijn zaad; omdat het gezegd was toen God Zich verwaardigde Zichzelf aan Abraham te openbaren: 'Ik zal u tot een God zijn, en uw zaad na u.' Nu hoop ik, dat ik hier zal ontdekken, dat Hij onze God is; omdat de apostel wordt onderwezen door de Heilige Geest om ons te zeggen, wie het zaad van Abraham zijn. Niet degenen, die naar het vlees geboren zijn, maar 'de kinderen der beloftenis', zij zijn het zaad van Abraham. En wederom, die uit het geloof zijn, zijn het zaad van de gelovige Abraham. Bijgevolg, als u en ik kunnen bewijzen (God zij geloofd, ik heb er geen moeite mee), dat wij hetzelfde geloof bezitten, dat Abraham had, die 'met verheuging verlangd heeft, opdat hij Christus' dag zou zien; en hij heeft hem gezien, en is verblijd geweest' – als wij dat geloof bezitten, dat zich vastklemt aan het volmaakte werk van Jezus en dus vertrouwelijk met God omgaat als met zijn vriend, kunnen we onszelf het zaad van Abraham noemen; en bijgevolg is Jehova onze God in verbondszin. Let er op, de apostel spreekt niet van Hem als 'de goden der na-

tiën', die ogen hebben, maar zien niet, die oren hebben, maar horen niet; maar de God van Abraham is niemand anders dan de drie-enige Jehova, verbonden in het verbondsverdrag, een ieder en al de Personen van de heerlijke Drieeenheid verbindend, in een eeuwig, onveranderlijk verdrag tot zaligheid van al het zaad van Abraham. Dat is onze Verbondsgod. Zijn wijsheid is verkondigd, Zijn kracht is aangewend, Zijn liefde is geopenbaard, Zijn arm is niet verkort, Zijn genade is uitgestort, Zijn onveranderlijkheid bestendigt het werk, dat Hij begon tot de zaligheid van Zijn ganse Kerk; Hij is de Verbondsgod van Zijn Kerk. O, dat de predikers van deze tijd meer bij deze verheven onderwerpen bleven. Ik vrees, dat velen van hen enige hulp nodig hebben van Aquilla en Priscilla, betreffende dit punt; ze schijnen slechts de eerste beginselen van het evangelie te kennen, nauwelijks het A B C van de christelijke godsdienst. En nochtans kunnen ze nog enigszins ijverig zijn in de prediking daarvan. O, mijn God, onderwijs de leraars, dat ze uw volk recht mogen onderwijzen; onderwijs de leraars het wezen van het verbond en wat dit voor Uw volk inhoudt te verklaren en uiteen te zetten. Alle andere gronden, behalve deze, zijn zandgronden; of drijfzand, zoals de zeelieden het soms noemen; ze weten niet waar ze het morgen zullen vinden. Maar er is een vaste grond van zekerheid, omdat deze God van Abraham, Izak en Jakob belang heeft bij de huidige en eeuwige zaligheid van al Zijn uitverkorenen der genade. U bemerkt hoe ik tracht mij zo sterk mogelijk uit te drukken. Ik betreur de jammerlijke armoede van de taal, die niemand in staat stelt de grote en heerlijke onderwerpen te verkondigen, dat elke eigenschap van de drie-enige God, elke volmaaktheid van de Godheid, al de Personen van de uit en van Zichzelf bestaande Jehova onderling verbonden zijn in een eeuwig verdrag om elke arme, vrijgekochte zondaar in de eeuwige heerlijkheid te brengen. Zo verheerlijkt Hij Zijn Zoon Jezus Christus; en aldus verheerlijkt de zondaar Jehova door de aanneming van deze zekere, bestendige, onveranderlijke, onbeweeglijke, eeuwige zaligheid als een gift van God in de Persoon van Christus. Weg met al uw toevalligheden; ze horen bij Rome thuis. Weg met al uw onzekerheden; ze passen alleen bij allen, die vleselijk gezind zijn. De kinderen van de levende God moeten tot dit punt komen: 'Ik zal hun tot een God zijn, en zij zullen Mij tot een volk zijn.' En dan zullen zij het in geestelijke vreugde en blijdschap uitjubelen: 'Deze God is onze God eeuwiglijk en altoos; Hij zal ons geleiden tot de dood toe.'

Hoe schoon wordt deze onveranderlijkheid van onze Verbondsgod in de Heilige Schrift geopenbaard, en bovendien door de Heilige Geest aan het hart van een zondaar geopenbaard. U kunt de Bijbel niet lezen, als uw ogen door de Heilige Geest zijn geopend, of u komt overal tegen: 'Mijn volk', 'Uw volk', 'Zijn volk', 'hun God', 'onze God', 'mijn God', 'uw God'.

Wat kunnen deze kleine toeeigenende woorden betekenen? Waarom zijn ze ingevoerd? Geven ze niet de betrekking aan, die er bestaat tussen Jehova en Zijn kerk, en hun onderscheiding van de wereld? Let in de geschiedenis van het Oude Testament op de onderscheiding van Israël als volk, 'een heilig volk', 'een verkregen volk', van de Ammonieten en de Moabieten, de zeven volken van Kanaän, die verdreven werden toen hun ongerechtigheid volkomen was; de Filistijnen en de Egyptenaars, samen met al de volken rondom hen. Dergelijke woorden worden niet in betrekking tot hen genoemd, ze worden alleen gebruikt als betrekking hebbende op de betrekking, die er bestaat tussen Jehova en Zijn volk; en de man, die die betrekking zou verstoren, is net zo'n grote booswicht als de man, die mijn brieven zou openbreken, die vertrouwelijk en gesloten bij mij bezorgd worden, en mij zegt dat ze evenzeer aan al mijn naasten in Camberwell toebehoren, of waar dan ook, als aan mijzelf. Een eerlijk man zal 'de Keizer geven dat des Keizers is, en Gode dat Gods is;' en als de tijdelijke dingen de Keizer toebehoren, laat hij ze hebben, maar laat hem God

de eer Zijns naams geven.

Nog een enkel woord. Deze dierbare betrekking wordt door onze gezegende Heere in de Nieuw Testamentische taal op de sterkste wijze genoemd, en eveneens door al Zijn apostelen. Onze dierbare Verlosser is de grote Herder en Opziener der zielen. Hij zegt van Zijn kinderen: 'Mijn schapen,' en van de wereld zegt Hij: 'Gijlieden gelooft niet; want gij zijt niet van Mijn schapen.' Bovendien spreekt Hij in zulke duidelijke woorden, dat Hij gekomen is om te zoeken en zalig te maken allen, die de Vader Hem gegeven heeft; en tenslotte zegt Hij: 'Zij zijn niet van de wereld, gelijk als Ik van de wereld niet ben.' Wel, een mens moet zijn ogen wel sluiten bij het lezen van de Heilige Schrift, om deze heerlijke verbondsbetrekking tussen Jehova en Zijn volk niet te merken, en te zien hoe die is geopenbaard in de uitspraken der Goddelijke waarheid.
Maar nu komen wij tot het punt: 'Is die aan uw hart geopenbaard? Is die aan uw ziel bekend gemaakt door de werking des Heiligen Geestes? Hebt u de zoetheid van dat dierbare Schriftwoord gevoeld: 'Deze Geest getuigt met onze geest, dat wij kinderen Gods Zijn?' Is het bekend gemaakt in uw bevinding, dat 'niemand de Vader kent dan de Zoon, en die het de Zoon wil openbaren?' Dat 'niemand kan zeggen Jezus de Heere te zijn, dan door de Heilige Geest.' Zo dat al de openbaringen aan de ziel van de betrekking, die er bestaat tussen Jehova en Zijn volk, zowel als Zijn duidelijke heerlijkheid in hun zaligheid, worden gedaan door het onderwijs en de bediening des Heiligen Geestes; van Wie onze gezegende Heere heeft gezegd: 'Hij zal het uit het Mijne nemen, en u verkondigen.' En sprekend van Zijn bediening zegt Hij ons door de apostel, dat 'de liefde Gods in onze harten uitgestort is door de Heilige Geest.'
Welnu, indien het het werk is (maar ik wil geen 'indien' erkennen), daar het het werk is van God de Heilige Geest om een arme zondaar ertoe te brengen om te zeggen Jezus de Heere te zijn, en al wat van Christus is te nemen en het hem te verkondigen, en om de liefde des Vaders in het hart uit te storten, en om daar Zijn woning te maken, als in de tempel, is deze openbaring niet bovennatuurlijk? Is ze niet een duidelijk, echt bewijs van zijn persoonlijk aandeel in Christus voor die ziel, en van zijn tegenwoordige en eeuwige veiligheid in de bepalingen van het verbond?
O, mijn ziel, kan de hemel zelf (behalve in een helderder mate) deze heerlijke eenheid openbaren tussen u, en uw God, 'de HEERE, de God van mijn heer Abraham', de God van Abraham, Izak en Jakob, de God van al het zaad Israels?

Ik zou gaarne tot de laatste snik uitweiden over dit gewijde punt, tot alle kracht verteerd was en het leven eindigde. O, de zoetheid om te kunnen zeggen: 'Mijn Heere en mijn God.' O, de zoetheid om de genaden van waarheid en liefde (want zij gaan hand in hand) in zo'n levendige beoefening te hebben, dat ik Hem de mijne mag noemen, en Hem elk uur meer zal liefhebben, dat ik Hem onvermoeid zal navolgen, dat ik zal smeken Hem meer gelijkvormig gemaakt te mogen worden, tot ik eeuwig bij Hem zal wonen! Welk een heerlijk en dierbaar vooruitzicht!
'God, onze God,' zegt de psalmist, 'zal ons zegenen; zal ons leiden door Zijn raad; en daarna zult Gij ons in heerlijkheid opnemen.'

III. In de derde plaats nog een enkel woord met betrekking tot de aanbidding van de geleide man. 'Ik neigde mijn hoofd, en aanbad de HEERE,' aanbad Jehova. Er is iets veelzeggends in dit begrip: het neigen van het hoofd. Volgens mij draagt dit het kenmerk van een bevindelijke verootmoediging voor God. Niet het neigen van het hoofd in wanhoop, niet het neigen van het hoofd in

grote ontsteltenis, gelijk een bieze; maar een neigen van het hoofd in aanbidding, en bevindelijke verootmoediging van de ziel voor God; gelijk David deed toen hij zich verootmoedigde voor de Heere en uitriep: 'Wie ben ik, en wat is mijns vaders huis, dat Gij mij tot hiertoe gebracht hebt?'
Let er wel op, hij verootmoedigde zich niet voor een priester, maar voor de Heere; gelijk Abraham, die zich ter aarde boog, toen de Verbondsengel hem ontmoette bij de deur der tent, en aanbad; gelijk de beschrijving gegeven van de melaatse, met zijn hoofd in het stof roepende: 'Onrein, onrein,' en toch opnieuw roepend om genade. Het hoofd neigende gelijk Paulus deed, toen hij zei, dat hij 'de allerminste van al de heiligen' was; of gelijk Jesaja het beschrijft, of liever de Heilige Geest door Jesaja: 'Minder dan niet, en ijdelheid.'
Mijn toehoorder, grote gezwollen woorden passen ons niet aan de troon der genade. Bevindelijke verootmoediging is het eerste belangrijke bestanddeel in aanbidding; maar kunnen we niet zeggen, gelijk Jakob: 'Ik ben geringer dan al Uwe weldadigheden?' Als wij niet voor God kunnen erkennen, dat alles buiten de hel, de gave van Zijn genade en liefde is; als we niet vernederd zijn tot de gehele verwerping van het eigen ik en ons zelfvertrouwen, is het geen aanbidding; het is spotternij. Ik vrees zeer, dat de spotternij in de wijze van aanbidding, wat aanbidding genoemd wordt, veel en veel groter is dan wij denken. De woorden kunnen orthodox zijn; de gebezigde vorm kan Schriftuurlijk zijn; de toon kan plechtig zijn; de verantwoordelijkheid mag aangetoond worden; de waarheden van het Evangelie mogen er in vervat zijn; ja, zelfs de dingen, die begeerd en gewenst worden, mogen uitgebreid vermeld worden, en toch kan er geen aanbidding zijn. 'Waar,' zegt u, 'waar is die dan?' Geliefden, wij moeten het hoofd neigen; allereerst moet alles van het schepsel ootmoedig terneder gebogen worden; wij moeten een bevindelijke verootmoediging hebben, zodat genade alleen kan worden verhoogd. O, geliefden, hebt u nooit de vermetelheid en de boosheid in uw hart voelen opkomen, wanneer iets gelijk een weinig vrijmoedigheid u verleend werd in het gebed, of in het spreken met Gods volk; iets, gelijk een weinig vreugde, misschien, onder het woord? Hebt u nooit gevoeld, dat uw boze natuur werd opgewekt, al lag u met uw hoofd in het stof, bij de ontdekking van zulke gruwelen in de natuur van de oude mens? O, geliefden, let er op wat de apostel zegt: 'De liefde handelt niet lichtvaardiglijk'; de aanbidding, de wijze van aanbidding, waarin het schepsel in het stof vernederd wordt, onder de bewustheid van de heerlijkheid van Hem, tot Wie hij spreekt. 'Zie toch', zei Abraham, 'ik heb mij onderwonden te spreken tot de Heere, hoewel ik stof en as ben.' Stof en as, kaf, waardeloosheid, verderf, een en al verdorvenheid, in aanraking komende met Gods oneindige onveranderlijkheid, alwetendheid, almacht, alomtegenwoordigheid; de eeuwigheid vertoond aan het geloofsoog, terwijl de gelovige in het stof ligt, vol aanbidding van het wonder.
En wanneer we erop komen te letten, wat deze knecht van Abraham deed toen deze grote, heerlijke, heilige God, Die uit en van Zichzelf bestaat, Zich zo diep had vernederd wat betreft het letten op de waterkruik op de schouder van de jonge vrouw en een teken ten aanzien daarvan had gegeven, opdat hij mocht weten dat zijn weg in voorzienigheid recht was, welk een oneindige waakzaamheid! Mijn toehoorders, zullen we een ogenblik luisteren naar het verfoeilijke ongeloof van sommige personen, die ons zeggen dat God te groot is om Zich te bemoeien met kleine zaken, wanneer wij vinden, dat Hij de weg naar de bron aangeeft, Rebekka een waterkruik geeft, de man aanwijzingen geeft om water te vragen, en deze aanbiddende knecht, die zijn hoofd neigt, en aanbidt in diepe zelfvernedering voor God? En telt Hij nu niet zelfs de haren van ons hoofd? Bevestigt Hij nu niet onze gangen? De gangen des rechtvaardigen worden van de HEERE bevestigd. Verordent Hij niet de bepalingen van onze woning? Be-

waart Hij niet onze uitgang en ingang? Bevelende de zon niet te steken des daags, noch de maan des nachts; maar dragende door Zijn kracht, bewarend door Zijn hand, en leidend in elk moeilijk gedeelte van Zijn verborgen voorzienigheid. O, geliefden, komt u tot God met diepe verootmoedigingen der ziel? Buigt elke macht zich ootmoedig neer aan de voetbank van de Goddelijke genadetroon?

Ziet dan verder de wijze van aanbidding, een verborgen nauwe gemeenschap. 'Ik loof de HEERE, de God van mijn heer Abraham.' Hier zijn uitdrukkingen van vreugde en blijdschap. Hij loofde Zijn heilige naam, gelijk David later deed: 'Geloofd zij de HEERE God, de God Israëls... en geloofd zij de Naam Zijner heerlijkheid tot in eeuwigheid.' En dan voegt hij eraan toe: 'De gebeden van David, de zoon van Isaï hebben een einde.' Wat ik nu nodig heb, is een nauwe geestelijke omgang, een zoet gevoel, of bewustheid, dat ik gemeenschap heb met de Allerhoogste als mijn Vader; of, gelijk we op de morgen van de vorige dag des Heeren aantoonden, bidden tot mijn Vader, Die in het verborgen is, en in zo'n nauwe vereniging, dat ik kan fluisteren, zodat de wereld het niet kan horen, zodat de duivel het niet kan horen, zodat er geen verstoring zal zijn; maar 'het suizen van een zachte stilte', mijn gebreken ruilend met Zijn vervullingen, de verborgenheden mijns harten toevertrouwend aan de boezem van de drie-enige God en wederbrengende de verborgenheid des Heeren om voor altijd voor mij te zijn, gelijk voor allen die Hem vrezen; een zoete gemeenschap, een heilige voldoening, dat het geen ijdele woorden zijn, die worden opgezonden; dat ze niet louter spotternij der lippen zijn, zonder betekenis; maar dat onze zielen uitgaan in gemeenschap. Dat is werkelijk gemeenschap, een ruiling van verborgenheden; of, zoals er geschreven staat in het Hooglied: 'Daar zal ik U mijn uitnemende liefde geven,' uitdrukking gevende aan de liefde, uitgestort in onze harten tot Hem, en ontvangende betuigingen van Zijn liefde tot ons, totdat wij, verslonden in de liefde en goedheid Gods, het antwoord ontvangen op Paulus' gebed 'om vervuld te worden tot al de volheid Gods.' O, die zielsverslindende ogenblikken! O, het verdwijnen van de wereld! O, het vertrappen van beuzelarijen! O, de schrik van de duivel! O, de verijdeling van verzoekingen, wanneer de ziel in nauwe vereniging en gemeenschap komt met God! Dit is werkelijk ware aanbidding.

Tot dusver heb ik gesproken over de aanbidding in het verborgene; en wat zal ik zeggen van de openbare eredienst? Ik wenste wel, dat onze zielen in een vurig gebed met God verenigd waren, terwijl de een de mond is voor de rest. Ik wenste wel, dat al onze liederen, liederen der dankbaarheid waren, vol aanbidding opstijgend tot verheerlijking van God. Ik wenste wel, dat de verkondiging van Zijn waarheid werd beluisterd, niet als het woord eens mensen, maar als het woord van de levende God, dat onze zielen kan zalig maken; en ik heb kracht nodig van boven om u het evangelie te prediken in betoning des geestes en der kracht.
Ik wenste wel, dat al onze hoofden geneigd werden om de God van Abraham te aanbidden. Dan zal de openbare beoefening van onze godsdienstplichten iets in zich hebben van aanbidding.

Nog een enkel woord en ik ga eindigen. Ik geloof, dat de aanbidding van deze knecht veel lof der dankbaarheid bevat, omdat hij zegt, dat hij 'loofde de HEERE, de God van zijn heer Abraham.' De man is bescheiden; misschien is deze bescheidenheid vermengd met een weinig ongeloof. Vele mensen wenden soms bescheidenheid voor, zoals gij weet. Ze wagen het niet te zeggen: 'Mijn God'; dus zeggen zij: 'De HEERE, de God van mijn heer Abraham.' Ik kan niet

nalaten te denken, dat deze man een godvrezende man was, zowel als Abraham; maar hij eert zowel God als zijn heer, en hij breekt uit in een danklied voor de wonderen hem bewezen. Nu zou ik graag een afspraak maken, als ik kon, met mijn eigen ziel en met de uwe, om niet op te houden met het uitstorten van betuigingen van dankbaarheid en lof voor Gods goedheid voor ons, tot ons leven op aarde eindigt; dan zullen we geen tijd hebben voor mopperen, of klagen, of onderhandelen met de duivel en zijn verzoekingen, of het lichtvaardig handelen met de ijdelheden der wereld, of peinzen over onze verachtelijke verdorvenheden. Als wij zonder ophouden, en in alles dankzegging geven, zou 'dankzegging met lofzang' de zinspreuk van ons leven zijn. Wij zouden de Heere, de God van Abraham, onze God, loven en prijzen voor al Zijn daden in voorzienigheid, voor al de kenmerken der godzaligheid, die Hij heeft gewrocht en onderhoudt, en voor al de kenmerken van Zijn weg der genade in het zaligen van arme, verloren zondaren, tot ons laatste loflied, onze laatste kreet van dankbaarheid, wegsterft op bleke, bevende lippen in het dal der schaduw des doods, om een ogenblik later voortgezet te worden in de eindeloze lofprijzingen der heerlijkheid, in de onmiddellijke tegenwoordigheid van God. Komt, geliefden, let goed op de rechte weg waarop de Vader u leidt; vertrouwt op Hem als de Verbondsgod van Israël; klaagt over niets, wat Hij doet, of toelaat; maar looft en aanbidt de Verbondsgod van Zijn Verbondsvolk, tot uw lofprijzingen volmaakt zullen zijn in Zijn tegenwoordigheid in de hemel, en aarde en tijd, en aardse dingen, voor eeuwig uit het gezicht zullen verdwenen zijn.
Moge Hij een zegen geven over deze enkele wenken, en Zijn Naam zal alle eer ontvangen. Amen.

2. Waar is mijn verwachting?

Tekst: Job 17:15

'Waar zou dan nu mijn verwachting wezen?'

Kan ik geloven, dat dit de taal is van een stervende huichelaar, die al zijn verwachting ziet vergaan, en die, terwijl aardse vooruitzichten verdwijnen, de grond onder zijn voeten bezwijkt, de eeuwigheid zich voor zijn oog ontsluit, het oordeel zich aan zijn consciëntie vertoont, in angst en wanhoop uitroept: 'Waar zou dan nu mijn verwachting wezen?' Die heeft hij niet; die heeft hem verlaten, toen hij ze het meest van node had.

Mocht ik tot een ontzaglijker voorstelling overgaan, en luisteren naar de hartverscheurende verschrikkingen van verloren zielen, die geblinddoekt naar de hel zijn gegaan (in zeer veel gevallen geleid door blinde leidslieden), en die hun ondergang niet kenden, tot ze zich bevonden in de verdoemenis en plotseling vol afgrijzen uitroepen, wat tot in alle eeuwigheid niet zal ophouden: 'Waar zou dan nu mijn verwachting wezen?' Het is 'de verwachting van de huichelaar', en die is 'vergaan'.

Zal ik aannemen, dat de inhoud van mijn tekst wordt ervaren in het hart van een gelovig kind van God, wanneer hij zijn loop gaat beëindigen en wanneer hij op het punt staat zijn ogen te sluiten voor alles wat aards is en gebracht wordt tot het onderzoek om eens voor al een laatste getuigenis te geven met betrekking tot zijn staat en stand temidden van allen, die hem omringen? In antwoord op deze vraag: 'Waar zou dan nu mijn verwachting wezen?', zou hij met een glimlachend gelaat, en met een verblijd hart, en verheugd in de geest, en met een schitterend vooruitzicht van eeuwige zaligheid zich ontsluitend voor zijn oog, zeggen: 'O HEERE, Israëls Verwachting, Gij zijt de mijne; o HEERE, Israëls Verwachting, op U vertrouw ik; daar is mijn verwachting, en die zal een kostbare ziel niet beschamen.'
Het woord van mijn tekst is, letterlijk beschouwd, boven alle twijfel de taal van diepe droefheid, en de taal van drukkende smart in Jobs gemoedsgesteldheid, toen hij op de grens van de eeuwigheid scheen te zijn; maar hij herstelt zich, en zegt: 'Want ik weet: mijn Verlosser leeft' (daar is zijn verwachting); 'en Hij zal de laatste over het stof opstaan.'

Nu wil ik met deze vraag tot mijn toehoorders komen en hen met volle ernst op hun gemoed drukken:

I. 'Waar zou dan nu mijn verwachting wezen?'
II. Dan, nadat ik bij het gewichtvolle van de vraag heb stil gestaan, zal ik trachten u voor ogen te stellen wat het bevindelijk antwoord van de christen op de vraag is.
III. En dan zal ik trachten u voor te leggen de eeuwige gevolgen daaraan verbonden.

1. 'Waar zou dan nu mijn verwachting wezen?' O! geliefden, laat mij u dringend uw nauwlettende, uw ernstige, uw aanbiddende aandacht voor dit punt vragen; want hoe vast of bevredigend ze ook mag zijn, of hoe ze zelfs ook de 'volle verzekerdheid der hoop' mag bereiken, het zal u geen schade doen ze te

onderzoeken en te beproeven. Overweegt het, overziet het, onderzoekt het in elk opzicht door en door, omdat een vergissing zo rampspoedig is; en daarom smeek ik de Heilige Geest mij te bekwamen zo treffend mogelijk te spreken, en dat u met de grootste nauwlettendheid en nauwgezetheid mag luisteren tot onderzoek, en met de meest besliste getrouwheid en oprechtheid voor uw eigen ziel.

Welk een ernstige en gewichtige vraag! Als wij een ogenblik er aan denken, dat wij onze bestemming naderen, is het hoog tijd, dat wij zeggen: 'Waar zou dan nu mijn verwachting wezen?' Het is hoog tijd, dat wij de vraag beginnen te onderzoeken tot opheldering en tot een vast besluit en zekerheid komen. Ik weet heel goed, dat dit in onze dagen een zaak van schande is; en het valt mij ten deel voortdurend bespottelijk gemaakt en berispt te worden in bladen, brochures, en allerlei soorten van dingen, over mijn vertrouwen; maar ik dank God, dat niemand van hen ze heeft doen wankelen; ik dank God, dat niemand van hen, met al hun hatelijkheden en verwijten ze voor een enkel ogenblik heeft doen wankelen; en ik zal in staat zijn u, naar ik vertrouw, in de tweede hoofdgedachte te zeggen, waar ze is en wat ze is.

Hoe deze personen ook mogen spotten en schimpen met de gedachte van voldoening, en zekerheid en vertrouwen, ik weet dat niets anders een arme zondaar gelukkig kan maken; ik weet, dat niets anders iets voor hem wil doen, wanneer de eeuwigheid hem voor ogen wordt gesteld. Het is heel gewoon bij het mensdom dat, wanneer wij een weinig pijn hebben, zoals hoofdpijn of kiespijn —wanneer er in het gestel een stoornis is, of men zich niet lekker voelt, iets dat onze gezondheid aantast, wij onmiddellijk en vanzelf beginnen te denken: 'Wat! ga ik sterven? Wel, dat kan wel eens ernstig zijn; waar is de dokter? Ik begin dit en dat, of iets anders te gevoelen.' Welnu, het eerste wat ik in deze zaak denk is dat, wanneer ik ook mijn loop mag beëindigen, alles in orde is voor de eeuwigheid; en wanneer de ziel tot dat punt komt, is het verrassend (ik kan het niet beschrijven; u moet het zelf beleven om het te kennen) — is het verrassend met wat een heilige kalmte, en hemelse voldoening en volkomen onverschilligheid, wat de resultaten aangaat, de geest het uithoudt temidden van de felle pijn en het lijden, en grote neerslachtigheid en gedruktheid, en overstelpende verdrukking, die soms de zwakke natuur kan uitputten. Welnu: 'Wij spreken, wat wij weten.'

'Waar zou dan nu mijn verwachting wezen?' In het vooruitzicht van het naderende einde van mijn leven is dit mijn verwachting: Dat God mij kracht zou willen geven om te prediken zolang ik op aarde ben (want ik zou niet graag op aarde blijven, als ik niet meer kan prediken), en dat Hij mij een ingang wil schenken in mijn eeuwig Huis. Nu zou ik u de grote vrede, de bovennatuurlijke zaligheid, de heilige kalmte, de ganse voldoening en blijdschap, die mijn ziel dag aan dag vervult met hoop en verwachting niet kunnen beschrijven, al zou ik er een uur lang over spreken. Ik wenste wel, dat al mijn toehoorders hiertoe kwamen. U bent niet allen predikers; de meesten van u hebben een bedrijf denk ik, bezet met wereldse zorgen, in vereniging met een aantal medestervelingen, gaande door de woestijn in allerlei bezigheden; ik wil de moeite niet nemen te vragen welke, en waar; dat is uw zaak. Velen van u hebben vaders en moeders, en broers en zusters, en andere familieleden, allen stervend rondom u; en u moet telkens zeggen: 'Wel, ik zal de een of andere dag ook sterven; hoe zal mijn sterven zijn? Ik zal voorzeker niet eeuwig op aarde leven.' Welnu, ik wens mijn toehoorders, vooral mijn onnadenkende en onbekeerde toehoorders, die nu de Heere niet kennen – ik wens hen ernstig te vragen: 'Waar,' bij het naderen van de dood, bij het naderend vertrek uit deze woestijn, of uit ouderdom, of uit verdrukking, of iets anders: 'Waar zou dan nu mijn verwachting wezen?' Vertelt mij niet de belachelijke onzin, dat u netzo goed

bent als andere mensen, en dat u niemand enig kwaad hebt gedaan, en dat u eerlijk bent, en beschaafd, en matig, en ijverig; dit zijn op zichzelf zeer goede dingen, maar ze zijn niet voldoende voor een 'verwachting'.
Niemand meer dan ik prijs, op hun juiste plaats, vlijt, eerlijkheid, beschaafdheid, matigheid en al de andere trekken van zedelijke voortreffelijkheid; op zichzelf zijn ze zeer goed, en ik wenste wel, dat wij er meer van hadden dan we hebben; maar gelooft mij, geliefden, ze zijn niet voldoende voor een verwachting – een verwachting voor de eeuwigheid.
Bij het vooruitzicht van eeuwige werkelijkheden: 'Waar zou dan nu uw verwachting wezen?' Ik ben ervan verzekerd, dat het niet over het hoofd gezien behoorde te worden, als ik dacht dat er één aanwezig zou zijn, die zou zeggen, gelijk een dame tot mij zei als antwoord op een dergelijke vraag, die ik haar had gesteld: 'O! daar maak ik mij geen zorgen over; ik ga naar de kerk en laat dat alles aan de priester over.' O! welk een schrikwekkende en verschrikkelijke domheid, zelfs onder de ontwikkelde standen van de maatschappij! Is het niet te vrezen, dat er duizenden kostbare zielen zijn, zelfs in ons land, die aldus bedrogen en verlamd worden door de betoverende en verlammende invloed van de priesters? En zal de verleider niet meer oordeel ontvangen dan de misleide mens, wanneer Hij, Die de harten onderzoekt, ieder werk in het gericht brengt met al wat verborgen is? Waarlijk, dergelijke mensen kunnen zich nooit veroorloven te denken aan hun eeuwige bestemming; of ze konden nooit zo zorgeloos of zo goddeloos voortgaan met de eeuwige dood hangend aan elke ademtocht op de rand van het verderf en de ondergang! 'Verblind door de god dezer eeuw. Dood door de misdaden en de zonden;' ja, verhard in bijgeloof, en verzonken in wellust. Maar ik wens, dat mijn toehoorders tot de ernstige vraag komen: 'Waar zou dan nu mijn verwachting wezen?'

Laat mij u verder op een ander feit wijzen, wat de ernst van de vraag betreft. Er zijn niet weinigen, die gedurende lange tijd een wettische verwachting koesteren; ze hopen beter te worden, en ze hopen het de volgende dag beter te doen, meer te bidden, en meer hoofdstukken te lezen en meer goede werken te doen en minder zonden te doen; maar wanneer de volgende dag komt, is alles slechter en slechter, zwarter en zwarter, en mocht de Heere in hen werken, dan verzinken ze er door in moedeloosheid; al hun wettische verwachtingen zijn verdwenen, en hun godsdienst is geheel en al afgesneden. O! dat is één van mijn meest geliefde zaken van mijn bediening; er is nauwelijks iets, waarin ik mij meer verblijd dan in het wegnemen van de uiterlijke godsdienst van de mensen. Ik sla ze gaarne in stukken met een hamer, en verbrand ze gaarne met vuur en snijd ze gaarne door en door met een zwaard; en dit alles is het werk van Gods dierbaar Boek, want het is een hamer, en een vuur en een zwaard. Ik houd nergens meer van dan de uiterlijke godsdienst van de mensen helemaal af te breken omdat, als het een godsdienst is die de mens kan verwoesten, het beter is dat ze vernietigd wordt dan dat men ze bezit, want ze zal hen tenslotte bedriegen en misleiden; maar wanneer ik de hamer en het vuur, en het zwaard kon gebruiken, maakt het de godsdienst die van God komt altijd levendiger en helderder, in plaats van ze af te breken en de zielen van Gods volk worden daardoor gesterkt en bemoedigd. Ik wens daarom, dat dit punt ernstig wordt onderzocht, opdat die wettische hoop mag worden vernietigd en wettische verwachtingen weggenomen worden en men die laat varen.

Om duidelijk te maken wat ik bedoel, vraag ik u een ogenblik te zien naar de dikwijls aangehaalde persoon van Paulus. Hij verwachtte naar de hemel te gaan toen hij werd opgevoed aan de voeten van Gamaliël. Ik kan mij gemakkelijk een allerbeleefdst, allerbeschaafdst man voorstellen, goed ontwikkeld, met

minzame manieren, met belangstelling voor iedereen, zeer godsdienstig, buitengewoon vroom, altijd in de tempel, met net zo'n brede gedenkcedel en lange mantel als iedereen; die zóveel bad, zóvele aalmoezen gaf, zóveel goed deed, en ik denk, als de verenigingen, die in onze dagen zo talrijk zijn, toen hadden bestaan, dan zou hij van alle lid zijn geworden. Wat een wonderbaarlijk, voortreffelijk man!
Maar het was alles een valse hoop en verwachting; en was hij gestorven voordat hij de reis naar Damaskus maakte (wat onmogelijk was), dan zou hij toch naar de hel zijn gegaan met al zijn voortreffelijkheden. En let toch op de uitkomst; wanneer hij aan de voeten van Jezus wordt gebracht, en overwonnen door de Heilige Geest, zegt hij: 'Ik acht ook alle die dingen schade en drek te zijn;' hij verwerpt ze als iets verfoeilijks en walgelijks, om veracht en weggeworpen te worden; zo geheel is hij ertoe gebracht zijn wettische verwachtingen los te laten. Hij dacht waarlijk, dat hij God diende; in zijn eigen godsdienst overtrof hij velen van zijn gelijken; en toch had deze man slechts een valse hoop. Zo zijn er in deze dagen duizenden, die doorgaan voor christenen, die slechts een valse hoop hebben, die de Heere Jehova, de Verwachting Israëls, niet tot hun deel hebben. Welnu, toen zijn wettische hoop en verwachting waren vernietigd, werd Saulus van Tarsen tegen de grond geslagen en stelde de vraag, die zeer veel overeenkomst vertoont met die van mijn tekst: 'Waar zou dan nu mijn verwachting wezen?'
'Heere! wat wilt Gij, dat ik doen zal?' Voorheen dacht hij, dat hij genoeg gedaan had, ja, zoveel, dat hij waarlijk dacht, dat hij God diende; maar zijn eerste kreet bij zijn bekering is: 'Wie zijt Gij?' en: 'Wat wilt Gij, dat ik doen zal?' Daar verdwenen al zijn wettische verwachtingen.

Nog een enkel woord over het gewichtvolle van deze vraag. Lauwheid betreffende deze vraag is volstrekt niet te verontschuldigen. In vergelijking hiermee wil ik toestaan, dat u lauw kunt zijn betreffende uw zaken. Ik bedoel niet, dit u aan te raden, maar ik wil het toestaan, in vergelijking. Ik wil u toestaan lauw te zijn betreffende uw persoonlijke gerieven en gemak. 'O! dat kan ik niet doen; ik moet al de gemakken des levens hebben; ruimschoots te eten en te drinken, enz.' Ik wil dat tot op zekere hoogte hier toestaan. Maar lauwheid betreffende de ziel, lauwheid betreffende de eeuwige dingen, lauwheid betreffende het gebed, geloof, verzoening, rechtvaardiging, heiligmaking, aanneming, betreffende uw verwachtingen voor de eeuwigheid, wel, het is erger dan onzinnigheid. Lauwheid betreffende eeuwige zaken? Wel, het is het toppunt van waanzinnigheid; het is alles dat afkeurenswaardig is. Wat! zal ik zorgen voor de bedekking van mijn voeten, en mijn voeten veronachtzamen? Zal ik zorgen voor de bedekking van mijn hoofd, en mijn hoofd veronachtzamen? Zal ik zorgen voor dingen, die van weinig of geen waarde zijn, en dingen van ontzaglijk belang overlaten aan roekeloze onverschilligheid? Wonderbaarlijke dwaasheid! Wonderbaarlijke roekeloosheid! Wonderbaarlijke onzinnigheid! En toch, hoewel dit de werkelijkheid is, zijn er duizenden en tienduizenden intelligente mensen, ontwikkelde en goed belezen personen, met wetenschappelijke aanleg, en in elk opzicht uitwendig en moreel aantrekkelijk en belangwekkend, die geheel leven, alsof ze helemaal geen ziel hebben, of alsof er geen eeuwigheid is. O! mijn toehoorders, deze onverschilligheid, deze zorgeloosheid, dit zich niet bekommeren over eeuwige werkelijkheden is volstrekt niet te verontschuldigen. 'Daarom zijt gij niet te verontschuldigen, o mens!'

II. Na aldus stil gestaan te hebben bij het gewichtvolle van de vraag, laat mij nu direct verder gaan om het bevindelijk antwoord te vermelden, dat de Christen zou geven. 'Waar zou dan nu mijn verwachting wezen?' Welnu, ik dacht,

toen het antwoord mij voor de geest kwam in mijn overdenking: 'Wat kan ik over anderen zeggen? Ik weet niet hoe ik dit met voldoening zou kunnen zeggen, anders dan door precies op te merken, wat ik zou zeggen tot God, of tot enig godvrezend mens, die mij de vraag zou stellen. Veronderstelt dat het zou zijn 'uw' in plaats van 'mijn', en de vraag werd mij door één van u, of door iemand anders voorgelegd: 'Waar zou dan nu uw verwachting wezen?' Ik zou hem trachten te beantwoorden, gelijk ik zou doen als met mijn laatste ademtocht, met één voet op aarde, en met de andere in de hemel; en ik denk, dat er drie dingen voldoende zouden zijn voor mijn antwoord. Ik zou zeggen: 'Ik heb een heilige gelofte, en die geeft mijn verwachting moed, en toont aan waar die is; ik heb krachtdadig bloed en verdienste, dat is alles – voldoende voor het ergste geval, en daarop rust ik; en verbondsgaranties zijn aan mijn ziel geopenbaard, die niet kunnen falen, en daarin vindt mijn hoop als een anker houvast. Nu zou ik gaarne, als de tijd en de krachten het toelieten, een kwartier over elk van deze stukken spreken, maar slechts enkele ogenblikken moeten voldoende zijn.

Veronderstelt, dat mij de vraag werd gesteld; en die zou gesteld kunnen worden door God, door de mens, of door de duivel. God kan het vragen door de kracht des Geestes van zelfonderzoek, en ik zou er Zijn Naam voor danken; de mens kan het vragen om ijdele nieuwsgierigheid te bevredigen, en misschien wel als spottende kritiek; de duivel kan het vragen in een uur van donkerheid en hevige smart, om moedeloosheid te voegen bij mijn smart, en om mij ter neer te drukken. Maar ik wil ze alle weerleggen, als God mij helpt; en ik zal zeggen, ik heb een heilige gelofte, en die heilige gelofte is het getuigenis, de werking, de wederbarende kracht en verlevendigende kracht des Geestes, en een Goddelijk getuigenis van Christus ervaren en genoten in mijn ziel; en ik ontdek en weet, dat die heilige gelofte van God is, en dientengevolge wordt mijn hoop vast.

'Vertrouwende ditzelve, dat Hij, Die in u een goed werk begonnen heeft, dat voleindigen zal tot op de dag van Jezus Christus'. Daar is mijn verwachting; zonder dit zou ik niet naar andere zaken durven gaan; ik zou geen aanspraak durven maken op een dierbare Christus en de genieting van Hem, en Verbondsliefde als ik deze heilige gelofte niet had, en daarom ben ik ermede begonnen.

Welnu, hoevelen van mijn toehoorders hebben dit? Hoevelen van u kunnen zeggen: 'Ik heb een heilige gelofte van Goddelijk werk en gunst in mijn ziel; de Geest van God heeft mij overtuigd van zonde, heeft mij mijn verderf laten zien, heeft mij in het stof gelegd, heeft mij de bekering ten leven gegeven, heeft met Goddelijke kracht de strenge letter der wet op mijn consciëntie gedrukt, heeft mij vernederd, heeft mij van mijn eigen ik afgetrokken, heeft mij mijn eigen verderf getoond, heeft mij ertoe gebracht alle vertrouwen in het vlees af te leggen, en de zaligheid alleen in Christus te zoeken?

Maar nog meer; ik heb enige geestelijke vreugde en blijdschap, bewijzen van vergeving, voldoening schenkende voorsmaken en genietingen van geestelijke zegeningen, heilige omgang met de Allerhoogste, in al de Personen van de gezegende Drie-eenheid, zowel in het verborgen als in het openbaar; en ik weet, dat dit de Geest Gods moet zijn, Die werkt in mijn ziel, en Die mij scheidt van de wereld en mij in een geestelijke wereld brengt. Ik bid u, weest hier nauwgezet. Mijn verwachting rust niet op de genieting en vreugde zelf, hoe ik mij ook in deze verschillende tijden heb verheugd; maar ze rust in het feit, dat het Gods werk was, dat het de werking des Geestes was, dat de Heilige Geest, de derde Persoon in de heerlijke Drie-eenheid, mij heeft verzegeld, en mij heeft opgezocht en mij door Zijn kracht heeft overwonnen en mij gebracht heeft aan de voetbank Zijner voeten door een woord, en voor mij gedaan heeft, wat

niemand dan God kon doen; en daarom rust mijn verwachting op Hem; niet louter op de gelofte zelf, maar op Christus, Die het onderpand is, Die mij ertoe gebracht heeft te ontdekken, te zien en te weten dat, had de Heere mij willen verdelgen, Hij mij nimmer dergelijke zaken als deze had getoond en bekend gemaakt.

Bovendien, het bevindelijk antwoord van de christen op de vraag: 'Waar zou dan nu mijn verwachting wezen?' – zou zijn: In het bloed der verzoening. Daar is mijn verwachting; ik heb geen andere. Ik kan niet gaan tot de onzinnigheid en de goddeloosheid van het papisme en de paapse priesters, die Maria 'onze enige verwachting' noemen. Het is de meest duivelse, vervloekte zaak, de arme zondares Maria 'onze enige verwachting' te noemen, gelijk de paus heeft gedaan. Wel, het klonk mij in de oren, alsof het van de bodem van de hel kwam. Het is zo afschuwwekkend voor het gezond verstand van een onsterfelijk wezen, dat ik mij afvraag hoe het toegelaten wordt met een God op aarde, dat zulke godslasterlijke taal uitgebraakt wordt.
Maar ik kom tot het punt, dat mijn hoop van aanneming, vergeving, rechtvaardiging, heiligmaking en zekerheid is in het bloed van Christus, de dierbare verzoening van Gods Zoon, de oneindige verdienste, die slechts in Zijn Persoon gevonden wordt. Ik zie op Calvaria, ik zie op Jezus, ik zie op de heerlijke tweede Persoon van de gezegende Drie-eenheid, en zeg: 'Hij is mijn enige verwachting.' Nadrukkelijk noemt Hij Zichzelf 'Israëls Verwachting'.
Er is een zeer schoon gedeelte, dat bijzonder naar Christus verwijst: 'O, Israëls Verwachting, zijn verlosser in tijd van benauwdheid! waarom zoudt Gij zijn als een vreemdeling in het land en als een reiziger die slechts inkeert om te vernachten?' Dit heeft betrekking op de kortheid van Zijn bezoeken, het snelle wegnemen van de vertroostingen en genietingen, die Zijn liefde geeft.
'Wij hebben U nacht en dag nodig; wij hebben Uw voortdurende tegenwoordigheid nodig; en waarom gedraagt U Zich als een reiziger, die slechts inkeert om te vernachten, alsof Gij weer verder zoudt gaan?' Welnu, daar is het middelpunt van de verwachting van Gods volk; en die is 'als een anker der ziel, hetwelk zeker en vast is.' Geen menselijk wezen is veilig voor de eeuwigheid, dan de man of de vrouw, die zijn of haar gehele vertrouwen stelt op de verzoening van Christus. Al vergeet u alles, wat ik vandaag heb gezegd, vergeet dat niet.

Verder wil ik de vraag in het derde geval beantwoorden. Als mij gevraagd wordt: 'Waar zou dan nu uw verwachting wezen?' antwoord ik: 'Verbondsliefde en verbondsbanden zijn aan mijn ziel geopenbaard, in overeenstemming met dat zoete gedeelte van de belofte: 'De verborgenheid des HEEREN is voor degenen, die Hem vrezen; en Zijn verbond, om hun die bekend te maken.' En ik hoop, dat Hij het u bekend gemaakt heeft. Het is, in bijna elke preek, mijn doel het te verkondigen; en ik geloof, dat de Heere het uw harten bekend gemaakt heeft, in de heilige beloften die 't werk en de kracht van de Heilige Geest in het hart van een zondaar werken, samen met het hele resultaat van het verzoenend bloed in zaken van verbondsbepalingen, verbondszekerheid, verbondsvoorzieningen, verbondseed, verbondsregeling, dat ze alle zijn voortgekomen uit de verbondsliefde van God onze Vader. Sommigen van u, die gewoon zijn dat waardevolle boek van Hawker te lezen: 'Gedeelten voor morgen en avond', zullen opmerken hoe veelvuldig hij aandringt op de meerdere waarde en heerlijkheid van het persoonlijk werk van Christus, in het feit dat Hij is aangewezen in de Raad des Vredes, en door de Vader gezonden is. Dit drukt het stempel van geldigheid en gewicht op geheel Zijn werk; en ik ben blij te weten, dat het ons nu niet gelaten is het verzoenend bloed van Christus en het werk van

Christus te beschouwen als toevallige en onzekere zaken. Zij zijn niet ontstaan uit de plotselinge opwelling van het schepsel, maar ze zijn voortgekomen uit verbondsliefde.
Verdraagt mij nu, geliefden, terwijl ik mijn consciëntie wil vrijmaken door een enkele vermaning. Ik kan het niet laten; God drukt het op mijn hart, en ik moet het zeggen. Het is voor mij een zaak van grote smart, dat vele werkelijk goede mannen, die veel zeggen wat waardevol en voortreffelijk is over het dierbare bloed van Christus, en de kracht der verzoening, en de kracht en het werk des Geestes, ze toeschrijven aan het arme, ongelukkige, ellendige denkbeeld van het schepsel, in plaats van ze terug te brengen tot verbondszekerheden en instellingen. Zij zeggen: 'God is gewillig om zalig te maken, en de Heilige Geest is gewillig te helpen, als u slechts begint; of als Hij is begonnen, als u slechts u de geschonken genade ten nutte maakt en getrouwe medewerkers van Hem wordt.' Welnu, telkens wanneer ik dit hoor, gevoel ik mij dadelijk overgebracht naar Rome. Mijn toehoorders, dit is een dodelijk vergift, dat doorgedrongen is in de kerken van de levende God. Komt tot de Schriftuurlijke waarheid, en tot de vaste leer der rechtzinnigheid; en dan, wanneer de Heilige Geest in uw harten heeft gewerkt, en de kracht van Christus' bloed door het geloof ons is toegeëigend tot onze rechtvaardigmaking, moet alles teruggebracht worden tot de verbondsliefde des Vaders, Die vaststelt, alles geeft en schenkt wat behoort tot de kostbare en volmaakte zaligheid, die in Christus Jezus is.
Hier is dan mijn verwachting. Ik heb de vraag beschouwd, als aan mij gesteld in de tweede persoon, en heb u verteld wat mijn verwachting is.

III. Maar ik zou nog iets verder willen gaan; ik zou nog een enkel ogenblik willen stilstaan bij de eeuwige gevolgen van dit bevindelijk antwoord, om dat te kunnen geven.
Hieraan hangt het bewijs van onze vereniging met Christus, of onze eeuwige scheiding van Hem. Hier is de grenslijn, de lijn van scheiding tussen de Kerk en de wereld. De ziel, die het antwoord kan geven, dat ik zojuist gegeven heb, verkeert dan ook in een levende, eeuwige, onverbreekbare vereniging met Christus. Maar let er op, het moet zijn of alzo met Christus verenigd, of voor eeuwig van Hem gescheiden. Ik verlang naar het plechtige ogenblik, waarop u en ik elkander zullen ontmoeten voor de rechterstoel van Christus; ik stel mijzelf op de plaats, die ik zeker verwacht te zullen innemen, onder diegenen van wie Hij met een glimlach en liefdevol tot Zijn Vader zal zeggen: 'Zie daar Ik, en de kinderen, die Gij Mij gegeven hebt.' Zij zijn de Mijne; Ik heb hen gekocht, Ik heb hen overwonnen, Ik heb hen teruggewonnen, Ik heb hen veranderd, Ik heb hen gekleed, Ik heb hen geleerd, Ik heb hen gezaligd. En tegenover deze stel ik de menigte, die nooit hun verwachting en vertrouwen op Hem gesteld hebben; de menigte, die nooit hun behoefte aan Hem heeft gekend; de menigte, die Hem in leven en sterven heeft verworpen; ik zie de akelige droefgeestigheid op hun gezicht hangen; ik zie de ontzagwekkende frons, waarmede Jezus hen aanziet, en wacht in plechtige stilte en spanning, tot Zijn stem, gelijk een donderslag, spreekt: 'Gaat weg van Mij!' 'Gaat weg van Mij, gij vervloekten!' Hun verwachting is de verwachting van de huichelaar; het is niet de Schriftuurlijke verwachting; ze is vals en ongegrond.

Mijn toehoorders, denkt aan de grote gevolgen, waartoe deze verwachting zich uitstrekt. Denkt u, dat u in die dag, Jezus in het aangezicht zult kunnen zien en met een glimlachend gezicht kunt zeggen: 'Mijn verwachting was alleen van U; Uw werk, Uw bloed, Uw gerechtigheid was al mijn vertrouwen. Ik kende mijzelf als walglijk, de hel verdiend hebbende, maar ik vertrouwde op hetgeen

Gij gedaan en geleden, en opgetekend hebt in Uw dierbaar Woord?' 'Komt, gij, gezegenden Mijns Vaders! beërft dat Koninkrijk, hetwelk u bereid is.' O, soms denk ik, dat dat 'komt' zulk een gelukzalig geluid zal zijn, dat het al de beproevingen, die in deze woestijn zijn verdragen, meer dan vergoeden zal.

Bovendien, de eeuwige gevolgen van dit bevindelijk antwoord op de vraag zijn zodanig, dat rijkdom of verderf de uitkomst moet zijn.
Als de tijd het toeliet, zou ik een kleine verduidelijking geven van de dwaasheid van vele jonge mensen, die zich in zakelijke bespiegelingen storten. O, maar zij verwachten zo en zo; en zij verwachten, dat dit goed zal uitvallen, en zij hopen dat dat goed zal uitvallen. Maar het valt uit tot hun verderf; hun verwachting was een ongegronde verwachting; en als zij al de personen met wijzer hoofden hadden geraadpleegd (personen, die een weinig van zaken wisten), zouden zij hen gezegd hebben: 'Wel, dit is verkeerd, en dat is verkeerd.' Maar neen, zij zijn koppig en zij wenden zich af en gaan tenslotte de ondergang tegemoet; terwijl daarentegen de verwachting van een man, die op een zakelijke, kundige wijze handelt, tot rijkdom leidt. Ik geeft dit beeld om te laten zien, dat de man, wiens verwachting in Christus is, zeker is dat 'Zijn rijkdom, in heerlijkheid, door Jezus Christus,' werkelijkheid zal worden, (zo spreekt mijn Bijbel), terwijl daarentegen de man, die in de godsdienst op een speculatieve wijze handelt, die zijn luchtkastelen bouwt, zichzelf honderd dingen belovend voor het scheepsel om te volbrengen, die nooit iemand van hen doet –zijn verwachting zal tot zijn verderf leiden. Al de godsdienst, die hij dacht te hebben, wordt vernietigd; en in gevallen, waarin de genade van God geen bezit neemt van het hart, eindigt ze in ongeloof en verderf.

Nu wens ik, dat mijn hoorders tot het punt komen: Zal uw verwachting eindigen in rijkdom of verderf? Ze moet eindigen in het een, of in het ander; bij het einde van uw loop in de woestijn moet u óf in het bezit gesteld worden van Zijn rijkdom, in heerlijkheid', kronen, tronen, harpen, woningen en al de zegeningen van de eeuwige heerlijkheid, of anders zal het verderf uw eeuwig lot zijn. En bedenkt, er is geen herstel, als u er eens in verzinkt, het is het eeuwig verderf. Dit alles kan besloten worden door het beantwoorden van de vraag van de tekst: 'Waar zou dan nu mijn verwachting wezen?' Is ze geheel en al in Christus, of niet? Zo niet, dan is het verderf. Zo ja, dan is het 'rijkdom, in heerlijkheid, door Hem', tot in alle eeuwigheid.
Vat het alles tezamen door op te merken, dat het eeuwig leven of de eeuwige dood hangt aan deze vraag: 'Waar zou dan nu mijn verwachting wezen?'
Weldra zal de tong, die nu vaak met vreugde de dierbare Naam van Jezus kan uitspreken; weldra zullen de gedachten, die nu vaak met heilige vreugd het onderwerp van verbondsliefde kunnen onderzoeken; weldra zal het hart, dat nu klopt van heilige vooruitzichten van eeuwige zaligheid stilstaan, en niets meer van de aarde weten.
'Waar zou dan nu mijn verwachting wezen?' Waar nu mijn rusten daarop? Waar nu mijn toe-eigening? Rijkdom laat in de steek; vrienden zien medelijdend toe; medische hulp baat niet. 'Bezwijkt mijn vlees en mijn hart;' O, wie kan zeggen: 'Zo is God de Rotssteen mijns harten en mijn deel in eeuwigheid.' Zo-één verlangt naar het eeuwige leven. Als dit niet het geval is, is er voor een arme zondaar niets dan de eeuwige dood; een worm, die niet sterft en een vuur, dat niet uitgeblust wordt; nadenkend over en overwegend alles wat voorbijgegaan is, en denkend aan de komende eeuwigheid: wanhoop! O, wie kan het woord 'wanhoop' verstaan? Wij denken eraan op aarde, maar wij weten niet wat het is. Wanhoop is verbonden aan de verdoemenis! En zullen mijn toehoorders spelen met het gewichtvolle vooruitzicht op dit eeuwig lot?

De eeuwige dood, een kwijnend, stervend, onsterfelijk bestaan onder de toorn Gods! O, mijn God, kunnen zondaren zorgeloos zijn omtrent zulk een lot? Maar neemt de tegenstelling, geliefden; neemt het gelukkiger tafereel – het eeuwige leven. 'Die in de Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven.'

Komt, gij geesten, belemmerd door uw stof,
Temidden van de banden, die u aan de aarde binden;
Ziet, ziet; het grote uitspansel opent zich;
De tronen in 't gezicht, en heerlijkheid vervult de ziel.
Scheidend van dit aardse lichaam;
En vrede, en blijdschap, en liefde, en zaligheid
Worden het deel der ziel, die op Christus vertrouwt.

'Waar zou dan nu mijn verwachting wezen?' Ziet toe voor uzelf wat uw verwachting is. Laat u niet misleiden; en als u enigszins twijfelt aan de zaak, brengt het voor God voordat u gaat slapen, en vraagt Hem ze voor u te bevestigen.
Moge de eeuwige Geest deze gewichtvolle vragen op de harten van mijn toehoorders binden, en ze leiden tot het zoete en dierbare besluit: 'De HEERE, Israëls Verwachting, is mijn verwachting;' en dan zal alles wel zijn, voor tijd en eeuwigheid. Amen.

3. Lof voor Goddelijke goedertierenheid

Tekst: Psalm 107:8

'Laat hen voor de HEERE Zijn goedertierenheid loven, en Zijn wonderwerken voor de kinderen der mensen.'

Deze heilige uitroep, deze hartelijke begeerte, wordt in deze psalm vier keer herhaald. De psalmist werd door de Heilige Geest geleid veel van de geschiedenis van de stammen Israëls te verhalen: hun wederspannigheid, hun angsten, hun gevaren, hun verdrukkingen, hun gevangenschappen, en dat ze dan in elk geval van ellende tot de Heere riepen, tot de Heere schreeuwden. Het schijnt alsof zij, wanneer de Heere hen bevrijding had gegeven en veel voor hen had teweeg gebracht in het luisteren naar hun geroep, vergaten Hem ervoor te loven en te danken. Gelijk hun vaderen vroeger, begonnen ze weer te doen wat kwaad was in de ogen des Heeren, na de wonderbaarlijkste bevrijdingen. Dit vreselijk gebrek aan dankbaarheid jegens God voor verleende weldaden schijnt de menselijke natuur ingeprent te zijn, zodat het in elke eeuw spreekwoordelijk is en uitblinkt in het leven van bijna ieder mens. Vandaar vinden we dat, wanneer onze Heere Zijn hand uitstrekt om tien melaatsen te reinigen met een woord van die uiterst gevaarlijke, afzichtelijke, ongeneeslijke kwaal, er slechts één van de tien terugkeerde om God te danken; van de tien was er slechts één onder hen, die uitriep: 'Laat hen voor de HEERE Zijn goedertierenheid loven, en Zijn wonderwerken voor de kinderen der mensen.'

Wat mijzelf betreft, geliefden, ik gevoel dat er niets is, waarin ik meer gebrekkig ben voor God, dan in de plicht van dankbaarheid voor Zijn goedertierenheid. Ik heb de geest der dankzegging nodig voor zulk een overvloed van Zijn weldadigheden, terwijl Hij ze voortdurend op mij doet nederdalen, en op Zijn geliefd volk. O, mogen uw harten deze morgen opgewekt worden tot dankbaarheid, al was het slechts door de inhoud van de tekst; want we hebben alle reden de God Israëls te danken voor Zijn goedertierenheid, en voor Zijn wonderwerken voor de kinderen der mensen; en mogen wij ons zo verblijden in hetgeen wij ontvangen, wat betreft het voortdurend loven van Zijn Naam, dat er geen tijd, noch ruimte, noch neiging overblijft tot wantrouwen, of murmurering, of ontevredenheid.

Deze woorden maakten grote indruk op mij, toen mij werd verteld (want alleen het gerucht had mij bereikt), dat er een algemene dankdag zou worden vastgesteld in de komende week. Ik zei: 'Wel, het is niet aan mij om te oordelen hoeveel formalisme of geveinsdheid er in die vaststelling kan zijn; maar het is een dag, afgezonderd voor de openbare eredienst, en ik moet er gebruik van maken voor de bijzondere weldaden ons verleend'; en dadelijk stelde ik voor, dat we een week van dankzegging zouden hebben, te beginnen op de morgen van de Dag des Heeren. Ik houd er altijd van de vleselijk gezinde wereld vóór te zijn; dientengevolge ben ik van plan deze morgen te beginnen om de Heere te prijzen; en, als u het goed vindt, willen wij deze komende week 'de week van dankzegging' noemen.

De woorden van mijn tekst zijn veelzeggend. Ze zijn de uitdrukking van de hartelijk begeerte, de grote zorg, het diep geestelijk leven van de psalmist. Terwijl hij Gods wonderen ter zee en ter land opsomde, en breedvoerig Zijn goedertierenheid betreffende Zijn bevrijden, die doorgaat, en moet doorgaan tot het einde van de tijd, wordt hij gedrongen dit vers vier maal in de loop van de psalm woord voor woord te herhalen. 'Laat hen voor de HEERE Zijn goedertie-

renheid loven, en Zijn wonderwerken voor de kinderen der mensen.'
Zij konden tot Hem roepen in hun benauwdheid, toen ze in handen van de vijand waren, toen ze hongerig en dorstig waren, toen hun ziel in hen overstelpt was en zij buitengewoon gedrukt waren; toen ze dwaalden in de woestijn konden ze schreeuwen om bevrijding; maar wanneer hoorde u lof en danklieder en?
Wanneer hoorde u hen Jehova verhogen en verheerlijken, toen zij deze dingen ontkomen waren, voor hun bevrijding en voor vroegere weldaden? Laat ons dan deze morgen al onze krachten verzamelen, opdat elke ware gelovige in Jezus Christus, al de bevrijden des Heeren, de eersten mogen zijn om Hem te loven voor 'Zijn goedertierenheid, en Zijn wonderwerken voor de kinderen der mensen'. 'Dat zulks de bevrijden des HEEREN zeggen' (vers 2).
Mijn bedoeling is uit de aldus ingeleide woorden, uw aandacht te vragen voor drie zaken in de tekst.

1. De eerste is het onderwerp van lofprijzing: de goedertierenheid Gods, en Zijn wonderwerken.
2. De tweede is, de bevinding die de psalmist opwekte tot lof, en ook ons moet opwekken.
3. De derde is, de vermaning aan anderen, zich met ons te verenigen, gelijk ook met de psalmist, daar hij ergens anders zegt: 'Maakt de HEERE met mij groot, en laat ons Zijn Naam samen verhogen' (Psalm 34:4).

Laat ons het eerste onderwerp van deze lofprijzing beschouwen: de goedertierenheid Gods, de goedertierenheid van Jehova, en Zijn wonderwerken voor de kinderen der mensen. Dit zijn gezegende onderwerpen voor overdenking; en als wij een ogenblik een blik werpen op het bestaan der Godheid, Die uit en van Zichzelf bestaat, de enige heerlijke drie-enige God van Israël, zullen we gedrongen worden met de psalmist uit te roepen: 'Immers is God Israël goed.'
Wij zijn het niet gewoon stil te staan bij deze eigenschap van goedertierenheid. Soms staan we stil bij de genade van onze Verbondsgod, Zijn rechtvaardigheid en Zijn heiligheid; maar ik wil deze morgen uitsluitend uw aandacht vragen voor deze ene heerlijke bekendmaking: 'De goedertierenheid des HEEREN.'
Wij zullen ze allereerst overdenken in de heiligheid en eer van God de Vader. In alles, dat Hij van Zichzelf in Zijn Woord heeft geopenbaard, wat is dat anders dan goedertierenheid? Wat is er anders dan goedertierenheid in al de straffen, die Hij zondaren oplegt? 'Wat! Goedertierenheid in het straffen van zondaren?' zult u zeggen. Ja, in het straffen van zondaren; want als Hij de zonde kon vergeven, en Zijn gruwel daarvan, die Zijn ziel haat, niet kon openbaren, wat konden we dan denken van Zijn goedertierenheid? Ja, zo is het ook in de rechtvaardige oordelen van God die over het gevallen menselijk geslacht kwamen onmiddellijk na de val; in de rechtvaardige oordelen, die kwamen over de eerste wereld in de zondvloed; in de rechtvaardige oordelen Gods, die kwamen over de steden der vlakte, Sodom, Gomorra en Jeruzalem; in de rechtvaardige oordelen Gods over de zeven volken van Kanaän, die uitgeroeid werden om plaats te maken voor het volk van Israël, nadat ze de mate hunner ongerechtigheid vervuld hadden. In al de oordelen Gods door geheel de Bijbel, zult u vinden, dat er niets anders is dan openbaringen van Zijn goedertierenheid. Hij kan de zonde niet door de vingers zien, want Hij heeft gezworen, dat Hij de schuldige geenszins onschuldig houdt. Hij haat elke kwade gedachte, en zegt die zonde te zijn. Vandaar de grote gestrengheid, en zelfs de onbuigzaamheid van Zijn kastijdingen, die over Zijn volk kwamen, dat zo dikwijls wederspannig was en deed wat kwaad was in de ogen des HEEREN.
Ze waren vooral bedoeld tot hun bevrijding. Hij liet hen voor straf verkopen in

de handen van hun vijanden, en toen werden ze vernederd, verdrukt, en vervolgd door de vijanden des Heeren. 'Was dit goedertierenheid?' zegt u. Ja, inderdaad. Want als Hij Zijn volk niet met kastijdingen had bezocht, zouden zij zijn voortgegaan van ongerechtigheid tot ongerechtigheid, en zouden nooit om genade geroepen hebben tot ze zichzelf in de hel gestort hadden. En zo zouden u en ik doen. Als u uw persoonlijke bevinding betreffende dit onderwerp nagaat, denk ik dat u met mij veel goedertierenheid zult opmerken in de aard der kastijdingen, die wij ontvangen, wat onze eigenzinnigheid aangaat en onze afdwalingen, wederspannigheid, ondankbaarheid en ons afwijken van God.
'Zo zal Ik hun overtreding met de roede bezoeken, en hun ongerechtigheid met plagen! Is het geen goedertierenheid van de kant van een wijze vader om zijn zoon te tuchtigen 'als er nog hoop is?' (Spr. 19:18). Zal hij niet eerder de roede gebruiken en hem met mate kastijden dan dat hij hem blootstelt aan het zwaard der gerechtigheid? Is dit geen goedertierenheid van Gods kant?
Maar terwijl wij dit woord 'goedertierenheid' beschouwen met betrekking tot God de Vader, laat ons dan niet enkel staren op Zijn rechtvaardigheid, maar op al de volmaaktheden van Zijn natuur, en al de gedachten die Hij gedacht heeft. In alle zult u goedertierenheid vinden; en ik zeg: 'O, looft de Heere voor Zijn goedertierenheid.'
Als u niet alleen Zijn rechtvaardigheid beziet, maar ook Zijn macht, Zijn alwetendheid, Zijn alomtegenwoordigheid, Zijn onveranderlijkheid, Zijn barmhartigheid, Zijn nederbuigende goedheid, Zijn getrouwheid, zult u de goedertierenheid des Heeren in alle verklaard vinden. Waarlijk, onze Heere is goed. God moet goed zijn; maar als de barmhartigheid een geliefde eigenschap was, overeenkomstig de belijdenis van sommige mensen, en beoefend werd ten koste van alle andere; als Zijn getrouwheid zou worden geschonden, Zijn rechtvaardigheid beledigd, Zijn waarheid verbroken, dan zou Zijn barmhartigheid strijden tegen de eigenschap van rechtvaardigheid. Maar God is goed in al de volmaaktheden van Zijn natuur, en al de Goddelijke eigenschappen zijn in volmaakte harmonie wat al Zijn handelingen aangaat in natuur, voorzienigheid en genade.
Bovendien zien wij in de goedertierenheid Gods in al Zijn gedachten en voornemens. 'Mijn raad zal bestaan, en Ik zal al Mijn welbehagen doen.' Zijn gedachten van verre, Zijn raadslagen van verre, Zijn waarheid en vastigheid. Onderzoekt een ogenblik in het kort een overzicht van deze raadslagen of voornemens. Hij besloot, dat Hij een eigen volk wilde hebben, onderscheiden van de wereld en van de gevallen engelen en dat ze het Goddelijk leven deelachtig zouden worden. Was daar geen goedertierenheid in? Het ganse nageslacht van Adam was vergaan zonder de goedertierenheid van dit besluit. Bovendien was het Zijn voornemen hen aan te nemen als Zijn kinderen, hen te geven in de handen van een Borg onder plechtige verantwoordelijkheden; het was Zijn voornemen hen op te schrijven in een Boek des Levens; en het was Zijn voornemen, dat het gehele verlossingsplan zou zijn om hen te bevrijden van de slavernij der zonde en van de satan, waarin ze gebracht waren bij de val, en hen te maken 'een eigen volk, ijverig in goede werken'.
O! de goedertierenheid Gods! Er zijn zeer veel mensen, die spreken van de goedertierenheid Gods in zaken van de schepping. 'Hij doet Zijn zon opgaan over bozen en goeden, en regent over rechtvaardigen en onrechtvaardigen'. Mens en beest geeft Hij voedsel. Hij doet de aarde zijn vrucht voortbrengen op Zijn tijd. Alles is Zijn eigen werk geweest en het wekt onze verwondering op. Dit alles openbaart, in tijdelijke en letterlijke zin, voor de ogen van een vleselijk mens, de goedertierenheid Gods. Maar beziet Zijn goedertierenheid in het werk van Zijn voorzienigheid, in alles wat Hij doet, of toelaat. Beziet Zijn goedertierenheid in alles wat Hij doet, openbarend Zijn eeuwige liefde voor Zijn

levende Kerk. U kunt het zien in het aftrekken van de machtigen van de tronen, terwijl Hij de geringe en nooddruftige verhoogt; u kunt het zien in het omkeren van volken en koninkrijken; u kunt het zien in de drie herhalingen van de profeet: 'Ik zal die kroon omgekeerd, omgekeerd, omgekeerd stellen; ja, zij zal niet zijn, totdat hij kome, die daartoe recht heeft, en die Ik dat geven zal'.

In dit alles is goedertierenheid, want het maakt plaats voor de heerschappij van de scepter van de Verlosser, en de uitbreiding van Zijn geestelijk Koninkrijk.

Maar ik ga dit voorbij, om mijzelf te beperken tot die goedertierenheid, die betrekking heeft op de zaligheid in Jezus Christus. Ik moet benadrukken, dat de goedertierenheid Gods voor al de Goddelijke voornemens heeft gezorgd; de verkiezing van een ieder, die Hij wilde verlossen met een eeuwige verlossing. Al de voornemens van betaling, en voldoening, en het plaatsbekledend werk werden volbracht in het werk van de Verlosser. Al de voornemens van heilige werkzaamheden in de harten van zondaren, hun roeping, hun rechtvaardiging, hun heiligmaking, hun bewaring, hun verheerlijking, alle werden voorgenomen in de goedertierenheid Gods; en dus kunnen ze onmogelijk falen. U zou niet over de goedertierenheid Gods kunnen spreken, als al deze zaken niet waren besloten en onzeker waren; als ze alle waren overgelaten aan de grillen der mensen; als Hij al deze zaken had overgelaten aan de beslissing van vleselijke wormen. Dat zou geweest zijn het verliezen van de natuur van goedertierenheid. U zou gezegd hebben: Het was een slecht plan, een onverstandige openbaring, een falen van het plan tot de zaligheid van zondaren.

Maar wanneer ik alles bezie wat tot de zaligheid van mijn ziel behoort, en van de zielen van al de uitverkorenen der genade, zoals vastgesteld en verzekerd in het eeuwig voornemen Gods, roep ik uit: 'Laat hen voor de HEERE Zijn goedertierenheid loven, en Zijn wonderwerken voor de kinderen der mensen.'

Let er ook op, dat wij in dit Schriftwoord de goedertierenheid des Heeren in ogenschouw moeten nemen in de ambtelijke bediening van God de Zoon. Alles is hier goedertierenheid. Was het voornemen om miljoenen van het menselijk geslacht zalig te maken en te vergeven, het voornemen om ze tot de heerlijkheid te leiden, overgelaten aan persoonlijke handelingen, aan vleselijke mensen, aan de krachtsinspanningen van stervelingen, dan moest alles een mislukking geweest zijn; maar wanneer ik het voornemen van God bezie, vastgesteld allereerst in de Persoon van Christus, Hem plaatsend in Zijn ambt, Hem aanstellend als het Verbondshoofd, Hem Zijner gemeente gevende tot een Hoofd over alle dingen, elke afzonderlijke gelovige aanstellend tot een lid van Zijn mystiek lichaam, ze allen toevertrouwend aan Zijn zorg, een ieder van hen gegraveerd in Zijn handpalmen, voor Zijn verantwoordelijkheid, en eisend van Hem volledige voldoening voor hen, dan zie ik de goedertierenheid Gods.

Dan wend ik mij en zie op de goedertierenheid van Hem, Die Zichzelf voor dit alles verantwoordelijk stelde! Dan zie ik de goedertierenheid van onze dierbare, heerlijke Christus, in hetgeen Hij op Zich neemt, in hetgeen Hij volbrengt en in hetgeen Hij nu nog doet! O! welk een goedertierenheid in alles wat Hij op Zich neemt! 'Toen zeide Ik: Zie Ik kom; in de rol des boeks is van Mij geschreven. Ik heb lust, o Mijn God! om Uw welbehagen te doen; en Uwe wet is in het midden Mijns ingewands.' Ja, terwijl Hij zat op Zijn hoge troon vol majesteit, Zich verblijdend in Zijn eeuwig uit en van Zichzelf bestaan met de Vader van eeuwigheid, beschouwde Hij de gevallen afvallige geest, die het ganse gevallen geslacht van Adam greep, en het gevangen leidde tot zijn wil; en Hij nam het op Zich Zijn eigen schapen te redden. Was dit geen goedertierenheid? Verhoogd aan des Vaders rechterhand, in de verborgen Raad des Vredes, zag Hij de verdorvenheid van des mensen hart, zowel in de uitverkorenen als in de niet-

uitverkorenen, en Hij nam het op Zich om bezit te nemen van hun harten, om hun opstand te overwinnen, en om Zijn pijlen scherp en vast te doen indringen in hun consciënties. Was dat geen goedertierenheid?
Hij liet hen niet alleen. Als dat waar was, zouden ze zichzelf allen overgegeven hebben tot eeuwige verwoesting. Bovendien, wanneer ik zie, dat het dierbare Verbondshoofd uit de onzichtbaarheid van des Vaders schoot kwam, om de menselijke natuur aan te nemen, en mens werd met het uitdrukkelijke doel om te volbrengen wat Hij op Zich had genomen, dan zie ik de liefde van Christus. Verliest dat niet uit het oog. Hij kwam niet in de wereld op een toevallige, onzekere wijze. Hij kende de omvang van het werk, dat de Vader Hem gegeven had om te doen en Hij volbracht, wat Hij in de Raad des Vredes op Zich had genomen. Ik zie Hem het land van Judea doortrekken en de wet verheerlijken, en hem heerlijk maken door Zijn zondeloos leven, en vlekkeloze volmaaktheid. Ik zie Hem, dragend de vloek door in het zweet Zijns aanschijns Zijn brood te verkrijgen, wat een deel van de vloek was! Ik zie Hem ingaan tot Zijne bediening, van mensen veracht en verworpen, opdat Hij kon volbrengen wat de Vader Hem had gegeven om te doen. Ik zie Hem in de uitoefening van Zijns Vaders werk, de satan overwinnend en van hem de prooi bevrijdend, waarvan hij bezit had genomen. Ik zie Hem allerlei kwalen onder de mensen genezen, totdat Hij had volbracht wat de Vader Hem gegeven had om te doen.
Dan zie ik Hem aan het kruis Zijn ziel geven als een offerande voor de zonde. Welk een goedertierenheid! Wat? Heeft Hij Zichzelf niet willen sparen? Heeft Hij Zijn eigen leven niet willen sparen? Neen! Zo groot was Zijn goedertierenheid, zo teder was Zijn liefde voor Zijn Kerk, dat Hij Zijn leven wilde afleggen 'voor Zijn schapen'. Dat zijn Zijn eigen woorden. O, geliefden, welk een goedertierenheid! Laat ons een weinig verder onderzoeken, waaruit het blijkt dat Christus, in Zijn middelaarsbediening, alles volbracht heeft toen Hij op aarde was. Volgt Hem naar Gethsémané, en ziet daar Zijn goedertierenheid. Ziet Hem daar in grote droppelen Zijn bloed storten; Zijn zware strijd; ziet Zijn dierbaar bloed op de aarde vallen. Ziet vervolgens hoe Zijn goedertierenheid Zich toespitst; ziet hoe Hij gegeseld werd, ziet Hem hoe Hij doorstoken werd tussen de moordenaars en stromen van goedertierenheid, in het bloed dat uit Zijn zijde, handen en voeten stroomde, om te openbaren wat in de Schrift geschreven stond: 'Immers is God Israël goed!' 'Laat hen voor de HEERE Zijn goedertierenheid loven, en Zijn wonderwerken voor de kinderen der mensen.'
Ik moet nog een ogenblik uw aandacht hierbij bepalen, juist om de goedertierenheid van de tweede Persoon in de heerlijke Drie-eenheid op te merken in hetgeen Hij nu doet. Opgevaren naar de rechterhand des Vaders, ja boven alle hemelen, opdat Hij alle dingen vervullen zou en alle dingen Zijn voeten onderworpen heeft, zelfs de dood; en nu leeft Hij altijd om te bidden voor allen, die door Hem tot God gaan. O, welk een goedertierenheid! Altijd levend om voor ons te bidden. Altijd levend als onze heerlijke Hogepriester! Welnu, ik zou niet het minste willen geven voor al de voorbidders, of al de Baälpriesters tezamen genomen; en in plaats van hen zo royaal te betalen, gelijk ze over het algemeen betaald worden, zou ik liever schimpen op hun spotternijen en hun diensten verachten, omdat ik een barmhartige en getrouwe Hogepriester heb, Die is ingegaan in het binnenste van het voorhangsel; Die daar is in Zijn priesterlijke bediening, dragend Zijn priesterlijk kleed en Zijn gouden gordel, en Die altijd leeft om voor allen te bidden, die door Hem tot God gaan. O, welk een goedertierenheid! Wat, niet moede van Zijn werk, hoewel Hij nu gezeten is aan de rechterhand der Majesteit in de hoogste hemelen? Neen! Wat, ons niet verlaten toen Hij ons de geest des gebeds gegeven heeft? Neen! Want Hij staat ons toe en bekwaamt ons in het gebed Zijn naam te gebruiken, en te pleiten op Zijn verdiensten; en Hijzelf is de Voorbidder, en bidt voor ons. O, welk een goeder-

tierenheid!
'Laat hen voor de HEERE Zijn goedertierenheid loven!' Mijn ziel voelt zich verwarmd door het onderwerp. Het onderwerp is overstelpend. Maar terwijl ik bezig ben tot u te spreken over Zijn goedertierenheid, hoort Hem in Zijn eigen woorden: 'Vader! Ik wil, dat waar Ik ben, ook die bij Mij zijn, die Gij Mij gegeven hebt; opdat zij Mijn heerlijkheid mogen aanschouwen.' Bad Hij niet voor Petrus, toen de duivel hem op de zeef had? En Hij zal bidden voor Zijn kinderen op aarde nu, wanneer ze net zo erg verzocht worden als Petrus. Zeide Hij niet tot Zijn discipelen: 'Al wat gij de Vader zult bidden in Mijn Naam, dat zal Hij u geven.' Geldt dat woord nu niet meer? O ja, en mijn ziel verblijdt zich erin dat, wanneer ik niet kan bidden, Jezus Christus het wel kan; dat, wanneer ik geen geest des gebeds heb, Hij ze wel bezit; dat, wanneer ik geen toegang kan vinden tot de Vader, Hij in het binnenste van het voorhangsel is en mij daar vertegenwoordigt. O, welk een goedertierenheid van de zijde van het representerend Hoofd der Kerk, Die altijd leeft om voor ons te bidden!
Bovendien zet Hij Zijn werk voort in de bewaring en uitbreiding van Zijn levende Kerk op aarde; en ik smeek u op te merken, dat noch de bewaring, noch de uitbreiding van de Kerk op aarde onmogelijk zou kunnen bestaan zonder Zijn hand. Haar bewaring zou in een uur ten einde zijn als Hij niet gezegd had: 'Ik, de HEERE, behoede dien; opdat de vijand hem niet bezoeke, zal Ik hem bewaren nacht en dag' (Jes. 27:3).
Zij zou zichzelf in het verderf storten door haar eigen verdorvenheid; haar vijanden zouden haar vernielen; ja, vervolging, vijandschap, haat zouden haar verwoesten; de duivel zou haar met zijn vurige pijlen bestoken en verwoesten; maar Christus bewaart haar; haar bewaring is in Christus Jezus, en door Zijn kracht roept Hij Zijn uitverkorenen uit de dood tot het leven en de zaligheid. Zo ook met de uitbreiding van Zijn Kerk. Er zou geen ziel tot God bekeerd worden, geen gelovige zou verkwikt worden, ware Hij niet de eerste om Zijn hart en hun hart te openen, en ze dan bekwaam te maken uit Zijn volheid genade voor genade te ontvangen. Maar zolang Zijn hart open is, en Hij bidt voor de zielen van Zijn volk, kan Hij niet ophouden hen te ontvangen en van het nodige te voorzien, omdat Hij hen bekwaamt hun handen naar Hem uit te strekken. Terwijl Hij leeft en regeert, met Zijn zwaard aan de heup, moet Zijn zaak voorspoedig zijn. Er is geen opstandeling zo trots, of een vijand zo dapper, of een ongelovige zo onwaardig op aarde, maar als hij Christus toebehoort, zal Christus hem zeker overwinnen; en zo de voornemens Zijner liefde volvoeren, de triomf Zijner genade uitbreidend, en Zijn Woord zijn vrije loop doen hebbend, en verheerlijkt worden. O, welk een goedertierenheid in onze dierbare Christus, Die aldus Zijn eigen voornemens uitvoert en zit op Zijn troon in de hoogste hemelen, tot Hij al Zijn vijanden onderworpen zal zien en aan Zijn voeten.
Maar ik moet van deze hoofdgedachte niet afstappen zonder een woord van lofprijzing voor Zijn wonderwerken voor de kinderen der mensen. Merkt op de goedertierenheid Gods in de gave van de Heilige Geest. Denkt een ogenblik aan de ontzaglijke, de verderfelijke dwaling, die overal in de wereld bestaat, waaronder tegenwoordig miljoenen liggen, die voor christenen doorgaan. Ik bedoel de verderfelijke veronderstelling, dat God alles heeft gedaan wat Hij kon om alle zondaren zalig te maken, en nu moeten zij dat aannemen en zichzelf redden, dat zij hun eigen middelen in zich hebben (zo hoorde ik eens iemand zeggen), dat zij werkelijk het vermogen, de wil en de bekwaamheid hebben tot berouw, gebed en geloof; en dat God de mensen dat vermogen gelaten heeft. Een verderfelijke dwaling, die miljoenen naar de hel sleept. Welnu, in plaats van enig vertrouwen te stellen op hetgeen ikzelf doe, en u ook voor uzelf, ben ik geheel afhankelijk van 'Zijn wonderwerken voor de kinderen der mensen,' en

het is een wonderwerk wanneer Hij de dode levend maakt. Welk een wonderwerk is het, wanneer Hij de ziel redt uit gevangenschap, de ziel die zich zo goed thuis voelde in die gevangenschap, en er afkerig van was die te verlaten! Welk een wonderwerk is het wanneer Hij zo de mens verandert, door de vernieuwing zijns gemoeds, zodat het oude is voorbijgegaan, 'het is alles nieuw geworden.'

Welk een wonderwerk is het, dat in de ziel werkelijk een bekwaamheid schept tot het genieten van God, een bekwaamheid tot het genieten van Christus! Ik zou de gehele dag door kunnen gaan met te spreken over de wonderwerken Gods. Welk een wonderwerk is het, wanneer Hij de dode de stem des Zoons Gods doet horen, en hem het leven geeft om God te loven. Mijn toehoorders, gelooft u werkelijk, dat het mensdom door de val dood is door de overtredingen en de zonde? Als u dit niet gelooft, kunt u Hem nimmer loven voor Zijn wonderwerken. En vindt de gelukwens van de apostel aan de Efeziërs weerklank in uw harten? 'U heeft Hij mede levend gemaakt, daar gij dood waart door de misdaden en de zonden.'

Helaas, alles wat de mens in zijn gevallen staat kan doen betreffende de godsdienst is, het dode lichaam op te knappen; hij mag het geheel bestrooien met bloemen, mag het gelaat beschilderen en alles doen wat hij kan om het een levende persoon te doen schijnen, maar hij kan het niet doen bewegen. Men kan doen wat men wil, maar men zal slechts automaten kunnen doen optreden, ofschoon ze al de handelingen des levens bewaren. Het is een list van de duivel, die bij duizenden godsdienstige automaten maakt. In godsdienstig opzicht hebben wij honderden en duizenden automaten, die zich trachten te bewegen, maar ze hebben nimmer geestelijk leven gekregen. Ze zullen dat nimmer kunnen volbrengen. Welnu, die levende mensen, die God geroepen heeft in nieuwigheid des levens door Zijn eigen stem, eten het lichaam en drinken het bloed van Christus; beslist niet door het godslasterlijke denkbeeld van de transsubstantiatie, maar door de oefening des geloofs in geestelijke zin. Een 'wonderwerk' is het een dode zondaar te nemen, zo onbekwaam om God te genieten, en hem God te doen liefhebben, hem een nieuw leven te geven, een Goddelijk leven, het leven Gods in zijn ziel, te leven in Christus door het geloof. Bovendien is het een 'wonderwerk' des Heiligen Geestes in de levendmaking en roeping tot nieuwigheid des levens, in het scheppen van een bekwaamheid om God te genieten. Dit is het verschil tussen de vleselijke en geestelijke mens, tussen de wereld en de kerk, tussen gelovigen en ongelovigen. Niemand kan zich in God verblijden dan een levende ziel; want als de godsdienst wordt opgevat als een taak, is ze het vervelendste ding in het leven van een mens. Maar door de bediening des Heiligen Geestes is ze voor de ware Christen zijn spijze en drank; en zijn bekwaamheid om God te genieten in Zijn woord en in Zijn inzettingen, onder Zijn volk, neemt toe. Bovendien zijn Zijn 'wonderwerken voor de kinderen der mensen' duidelijk in de volmaaktheid van Zijn werkingen tot eeuwige heerlijkheid. De wonderwerken van God de Heilige Geest zijn ook duidelijk in Zijn vertroostingen; in Zijn inplanting van de christelijke genaden en in het in beoefening brengen ervan; in Zijn vervulling van de beloften; in het geven van 'sterkte gelijk uwe dagen'; en vooral in het volbrengen van Zijn voornemens door alle dingen uit Christus te nemen en ze ons te verkondigen. Dit is overeenkomstig de gave van de genade Gods, die met kracht in ons werkt.

Ziet dan op de goedertierenheid, die weigert zijn werk op te geven. Ziet op de goedertierenheid, die aan het vertrouwen van de apostel vastheid gaf toen hij zei: 'Vertrouwende ditzelve, dat Hij, Die in u een goed werk begonnen heeft, dat voleindigen zal tot op de dag van Jezus Christus.' Daarom mocht de profeet Zacharia wel zeggen, dat Gods volk een 'wonderteken' is, dat ze de wereld

verbaasden, omdat zij een leven bezaten, dat de wereld niet kon verstaan, en een blijdschap die de wereld zich niet kon indenken, en vooruitzichten die de wereld nimmer zag, en zekerheden die de wereld niet kon bezitten. 'Laat hen voor de HEERE Zijn goedertierenheid loven, en Zijn wonderwerken voor de kinderen der mensen'.

Ik heb met opzet de tijdelijke dingen en de dingen in Gods voorzienig bestel overgeslagen om tijd te sparen. Laat ons nu verder de bevinding opmerken, die de mensen opwekt om de Heere te loven voor Zijn goedertierenheid. Het is niet het opzeggen van gebeden en geloofsbelijdenissen; het is niet het herhalen van litanieën; het is niet enkel de klank van de stem. Zij kunnen opgezonden worden in de gemeente, en de woorden kunnen de bedoeling aanwijzen. Maar ik zou wensen, dat de veelvoudige lof des Heeren geestdriftig wordt gezongen, als ik zo mag spreken. Ik zou wensen, dat ze met gloed wordt gezongen, bevindelijk. Het is heel goed een weinig harmonie van geluid te hebben, en een aangename melodie, waarvan de mensen houden, en die ze kunnen meezingen. Maar, alles wel beschouwd, is dit alles niets anders dan spotternij, als het hart er niet mee bezig is, als er geen krachtige bovennatuurlijke opwekking in de ziel is.

'Laat hen voor de HEERE Zijn goedertierenheid loven, en Zijn wonderwerken voor de kinderen der mensen.' Dit zingen is reeds zuiver in de ziel, waar de zaligheid in persoonlijk bezit is. 'Wat', zegt u, 'de zaligheid in persoonlijk bezit? Hoe kan dat?' Ja, de zaligheid in persoonlijk bezit, want Jezus Christus is de zaligheid; en Hij woont in het hart van elke Christen. Maar wat ik hier bijzonder bedoel, is de zekerheid van de zaligheid, die in Christus Jezus is, door de Vader vastgesteld, gelijk geopenbaard, en toegepast en toegeëigend. Laat hij dan zwijgen als hij kan. Geopenbaard in het hart door de Heilige Geest, de arme zondaar, die voorheen geheel blind was, het vermogen gevende om te zien door de zalving van de ogen met Zijn ogenzalf, dat de zaligheid in Christus Jezus is, dat ze verbonden is met de eeuwige heerlijkheid, dat ze een vrije en volmaakte gift is, een onveranderlijk, vast voornemen, gekocht zonder geld en zonder prijs, in alle opzichten gepast voor de ellende van de mens, hem gevende alles wat hij behoeft, alles volbrengend wat hij voor zichzelf niet kan, al zijn schulden betalend, al zijn vijanden overwinnend, al de zegeningen schenkend, al de genietingen verzekerend, een eeuwige erfenis vertonend en hem daarop een recht gevende.

Welk een zaligheid! Maar is het mogelijk, dat u nu deze zaligheid in bezit kunt hebben? Ja, inderdaad; omdat wanneer de Heilige Geest ze toepast, niet wanneer Hij ze aan het oog openbaart, maar de kracht ervan toepast aan het hart, zoals in het antwoord op het gebed van de psalmist: 'Zeg tot mijn ziel: Ik ben uw heil'. De Heere verwaardigt Zich het gebed te horen, en zegt: 'Zie, uw Heil komt', wijzend op Jezus als de zaligheid van de Kerk, en dat al de zaligheid uit Hem voortkomt. Dan begint de ziel zijn lofprijzing: 'Ziet, God is mijn heil'. Is dat geen bezit? Ik zal niet vrezen, daarom zal ik mij in de God mijns heils verheugen en zeggen: 'Laat hen voor de HEERE Zijn goedertierenheid loven, en Zijn wonderwerken voor de kinderen der mensen'.

Dit leidt tot de toe-eigening, door het geloof, van de volle zaligheid, die in Christus is; de Heere Zelf vertellend, dat ons gehele vertrouwen in Hem is, en dat wij ons houvast niet durven, niet kunnen en niet willen loslaten, en dat wij Zijn Naam daarvoor loven: 'Ziet, God is mijn heil!' Ik weet, dat moderne angstvallige belijders liever zeggen: 'Ik geloof het', of: 'Ik hoop het'. Heel goed. Als u niet verder gaat dan 'hoop' en 'geloof', wens ik u zelfs daarmee geluk. Ik wens u geluk met uw bereidheid om de gepastheid ervan voor uw toestand te ontvangen, aan te nemen en te ontdekken; maar u zult nimmer gelukkig zijn, of in het bezit zijn van de blijdschap, totdat u kunt zeggen: 'God IS mijn Heil'.

Hij, Zichzelf openbarend, verschijnend met Goddelijke kracht, de consciëntie verzekerend van de betrekking tussen Hem en de ziel, doet u met de profeet zeggen: 'Ik ben zeer vrolijk in de HEERE; mijn ziel verheugt zich in mijn God, want Hij heeft mij bekleed met de klederen des heils, de mantel der gerechtigheid heeft Hij mij omgedaan'.
Bovendien, die zangers, die de lof des Heere zingen, zijn opgewekt door een werkelijke vereniging, een soort bruiloftslied voor God: 'Want uw Maker is uw Man, HEERE der heirscharen is Zijn naam; en de Heilige Israëls is uw Verlosser; Hij zal de God des gansen aardbodems genaamd worden'. Wat! Jezus Christus uw Maker en ook uw Man? O ja! U kunt niet nalaten deze huwelijksvereniging te bezingen. U kunt het niet helpen, dat u gevoelig bent voor de genietingen, de resultaten, de gevolgen van die nauwe vereniging, die Hijzelf maakte, toen Hij Zijn Kerk van eeuwigheid tot eeuwigheid ondertrouwde; die nauwe vereniging door de huwelijksverbintenis tot stand gebracht door de kracht des Heiligen Geestes door middel van het levend geloof tussen Christus en de ziel, waardoor het Goddelijk geestelijk leven, de kracht, lof en liefde, alle ontleend worden aan Zijn volheid, krachtens de vereniging tussen Jezus Christus en de ziel. O! als de gelovigen zich deze vereniging met Jezus Christus bewust waren en eens Johannes 17 zouden willen bezien. Ziet, of ze dan niet opgewekt zouden worden om God te loven.
Het heerlijke Verbondshoofd erkent deze vereniging. Hij geeft de toon aan (als ik zo mag spreken) en geeft het eerste vers op: 'Ik in hen, en Gij in Mij; opdat zij volmaakt zijn in één, en opdat de wereld bekenne, dat Gij Mij gezonden hebt, en hen liefgehad hebt, gelijk Gij Mij liefgehad hebt'. O, gezegend lied! Kunnen wij het zingen, geliefden? Kunnen we beseffen en ons verblijden in de zoete bewustheid van vereniging met Jezus Christus? Dan begint uw lied, of anders zullen zelfs de stenen in de straat tegen u getuigen. O, hoe zalig met Christus verenigd te zijn.
Er is nog een punt van opwekking tot lofprijzing, waartoe gij behoort gebracht te worden. Ik bedoel die innige omgang, die Jehova opent en in stand houdt tussen Zichzelf en de zielen van Zijn volk. Als dat niet opwekt tot lofprijzing, wat dan wel? Bezoekt slechts de een of andere geliefde vriend, en begint een wat aangenaam gesprek, vooral over hemelse zaken, en ziet of het niet een glimlach op het gelaat brengt en de somberheid verdrijft. Als dat het gevolg is van een gesprek tussen medestervelingen, wat moet dan het gevolg zijn van de nauwe omgang met God, wanneer de ziel nadert tot de troon, wanneer het aangezicht van eeuwige liefde glimlacht, wanneer het gelaat, eens opengereten door doornen, straalt van toegenegenheid, wanneer de adem des Heiligen Geestes zoet en stil wordt ingeademd, wanneer de werkingen van de Derde Persoon in de heerlijke Drie-eenheid ons brengen in de schoot van de gezegende Verlosser, en vanuit en in Zijn schoot naderen we tot de Vader als Zijn eigen kinderen, pleiten op Zijn beloften, horen en verwelkomen Zijn woorden, ontvangen Zijn dierbare fluisteringen, krijgen de vervulling van Zijn toezeggingen, en verkrijgen nieuwe toezeggingen van genade en sterkte vanaf de troon. O, dan zullen we doen gelijk Hanna deed bij een vroegere gelegenheid; ze ging haars weegs; en zij at, en haar aangezicht was niet meer droevig. Zij had zo'n voorsmaak van de nauwe omgang met God, ze kreeg zo'n zegen van de troon, dat ze werd opgewekt God te loven; en in dat heerlijke loflied, dat zeer veel geleek op dat van Maria, riep ze uit: 'Mijn ziel maakt groot de Heere'.
Merkt verder op, dat deze vereniging, leidend tot zulk een omgang met God, onverbreekbaar is, en bijgevolg moet ze opwekken tot voortdurende lof. 'Laat hen voor de HEERE Zijn goedertierenheid loven, en Zijn wonderwerken voor de kinderen der mensen'. Als deze huwelijksband verbroken kon worden, als de eeuwige liefde kon veranderen, als de zaligheid een mislukking kon worden,

als alle mensen, die verlangen naar de redding van hun ziel, verloren konden gaan, zou ik mijn harp aan de wilgen hangen, en hem er nooit meer afnemen, tot mijn God mij zou geven Zijn 'Ik wil' en 'Ik zal' en Zijn zekere beloften, om alle waarschijnlijkheden en onzekerheden voor altijd weg te nemen.

Maar wanneer ik tot de zaak kom, die de apostel verkondigt: 'Want ik ben verzekerd, dat noch dood, noch leven, noch engelen, noch overheden, noch machten, noch tegenwoordige, noch toekomende dingen, noch hoogte, noch diepte, noch enig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onze Heere', moet ik deze vereniging bezingen, omdat ze onverbreekbaar is. Mijn zonden en al de verleiders van de satan kunnen ze niet verbreken; de wereld, en al haar verontrustende omstandigheden kunnen ze niet verbreken. Wij zijn voor eeuwig in Christus. Laat Zijn volmaakt werk het onderwerp van ons loflied zijn.

'Genade en ere worden beide gegeven;
Wij zijn op weg naar de hemel!'

Laat hen de Heere loven! Ik zou wensen, dat mijn ziel zich benaarstigde dit te doen; en daarom zal ik verder gaan om, zo kort als ik kan, in de derde plaats de woorden der vermaning te beschouwen. 'Laat hen de HEERE loven!' Maar wie zijn die 'hen'? Wel, alle mensen, ja ook degenen, die in geestelijk opzicht de Heere niet kunnen loven, zelfs degenen, die zich niet bewust zijn van de heilige en onschatbare kenmerken der goedertierenheid, die ik heb beschreven. Toch vinden we, dat ze door de Heilige Geest vermaand worden om de Heere te loven, en zich eenstemmig te verenigen met de ganse schepping, bezield of onbezield, om de veelvoudige lof des Heeren te zingen. Daarom vraagt de psalmist niet alleen de engelen en al de hemelse heerscharen om Hem te loven, maar ook de zon, maan en sterren, de wateren, jongelingen en maagden, ouden en jongen, de walvissen en alle afgronden. Hij nodigt alles uit om de Heere te loven. En niet alleen walvissen, maar ook vuur en hagel, sneeuw en damp, de stormwind, die Zijn woord doet; bergen en alle heuvelen; vruchtbomen en alle cederbomen! Het wild gedierte, en alle vee; kruipend gedierte en gevleugeld gevogelte – alle worden bevolen de Heere te loven. Geen wonder dan ook, dat de psalmist alle mensen uitnodigt om de Heere te loven.

Gewisselijk, mensen (redelijke wezens, als ze niet beneden de redeloze schepping gezonken zijn) kunnen in zoverre Hem loven voor Zijn voorzienig bestel. Zij kunnen Hem zeker loven voor de terugkeer van de seizoenen, en voor de vruchten der aarde. Deze kunnen alle begrepen zijn in de vermaning van mijn tekst; maar ik zou liever beginnen met de psalmist in het begin van de psalm, waaruit onze tekst genomen is: 'Dat zulks de bevrijden des HEEREN zeggen;' want gelijk die hulde verschuldigd is aan Jehova van de ganse schepping, en vooral van alle mensen in die zin, zoals ik die beschreven heb: 'Dat zulks de bevrijden des HEEREN allereerst zeggen' boven alle anderen. Dat zij de leiding nemen. Ik geloof, dat de meeste zanggroepen een leider hebben. Wij zouden misschien allen in verlegenheid geraken als wij niet een leider hadden in het zingen van onze liederen; en we moeten een leider hebben in het grote koor, dat vermaand wordt om de veelvoudige lof des Heeren te zingen, volgens de woorden van de tekst. Dat de bevrijden des Heeren onder de eersten zijn.

Verdraagt mij toch in een enkel woord van zachte berisping. Hoe zeer ongepast, en hoe kwalijk moet het schijnen in de ogen van wereldlingen, dat een christen een lang gezicht trekt, dat hij ontmoedigd, terneergeslagen is, en alsof hij onder het vonnis des doods verkeerde in het naderen tot Jehova. Wel, als er iemand op aarde is, die God behoort te loven met blijdschap, dan is het wel de verloste. Vraagt u waarom? Omdat de Heere hun ongerechtigheid heeft vergeven, omdat Hij hen heeft verlost van de vloek der wet, van de satan, van de slavernij, macht en heerschappij der zonde; omdat Hij ons heeft verlost met

Zijn aller-dierbaarst bloed. Behoren wij ons dan niet te benaarstigen Hem te loven? Ik verbaas mij niet over de uitroep van de apostel: 'Verblijdt u in de Heere te allen tijd; wederom zeg ik: Verblijdt u!' Laat hen de Heere loven!
Er is iets van de geest der liefde, die deze vurige aansporing oproept. Het schijnt inderdaad, alsof de psalmist zelfs de bevrijden des Heeren niet kon bewegen zich voldoende te benaarstigen tot de verkondiging van de veelvoudige lof van God.

Nog een enkel woord. Deze aansporing drukt zoveel dankbaarheid uit, dat ik er een ogenblik bij moet stilstaan. De oude heidenen waren gewoon te schrijven, dat ondankbaarheid zo'n schandelijke zonde was, dat nimmer de mens was gevonden, die zelf wilde erkennen, dat hij eraan schuldig was. Onder de heidense moralisten mocht dat gezegde misschien ingang vinden; maar ik weet beter met betrekking tot ware christenen. Als gij uw ondankbaarheid voor God niet herhaaldelijk duizendmaal erkend hebt voor Zijn grote weldaden, zou ik niet veel geven voor uw christelijkheid. Ik geef toe, dat de heidense filosofen, die dit gezegde opschreven, volkomen gelijk hadden wat de vleselijke mens aangaat. Zij allen, onder hen, weigeren te erkennen dat zij schuldig zijn aan ondankbaarheid. Hoe noodzakelijk zou het voor mij moeten zijn Gode voor Zijn weldaden dankbaarheid te bewijzen. Niet een duizendste deel van de dankbaarheid aan Zijn heilige Naam verschuldigd, ontsnapt ooit aan, of wordt opgewekt in mijn hart, veel minder de verschuldigde lof of aanbidding voor Zijn troon. Soms murmureer en klaag ik als ik niet alles ontvang, waarom ik vraag. Soms zucht ik al biddende, misschien zeer ernstig, om enige bijzondere weldaden, en mijn geest komt in opstand, omdat Hij ze mij niet op mijn tijd geeft. O, welke een verdorvenheid is er in het hart des mensen!
De gelegenheden zijn betrekkelijk zeer weinig, waarin zelfs de verloste ziel klanken van dankbaarheid uitstort en lucht geeft aan de gevoelens van het hart in uitdrukkingen van vreugde en dankbaarheid, en blijdschap tot God. O God, geeft ons hier meer van! Waarlijk, als ik slechts één week van Zijn genadige handelingen met mij overzie en daarop terugzie en zie, alles wat Hij voor mij heeft gedaan in natuur, voorzienigheid en genade, ben ik er ten volle van overtuigd, dat, als ik elk ogenblik van mijn leven, dat ik niet slaap, tot het einde van mijn dagen zonder onderbreking zou bezig zijn in het vermelden van Zijn eer, in het uitdrukken van mijn dankbaarheid, en in het bezingen van Zijn goedertierenheid, het alles veel te weinig zou zijn. Er is een eeuwigheid voor nodig om Zijn veelvoudige lof te bezingen. Daar, daar is geen onderbreking. Dit alleen troost mij hier.
Deze gedachte, waarmede ik zal gaan eindigen, verheugt mijn ziel zeer: Dat er een tijd zal aanbreken, dat ik de Heere eeuwig zal loven voor Zijn goedertierenheid, en voor Zijn wonderwerken voor de kinderen der mensen. Er zal zelfs nooit een begeleiding bij onze lofzangen nodig zijn; daar zullen we zelfs geen ogenblik zwijgen. Daar zullen geen murmureringen, geen afdwalingen zijn, maar alles zal licht en heerlijkheid zijn. Welk een toneel van vreugde! Een eeuwige reeks van halleluja's! Een eeuwig toneel van vreugde en zaligheid in de tegenwoordigheid van God en het Lam, en dat voor eeuwig!
Dit schijnt mij de ernstigste begeerte van de psalmist te zijn in de woorden van mijn tekst. 'Laat hen voor de HEERE Zijn goedertierenheid loven, en Zijn wonderwerken voor de kinderen der mensen'. Hij verlangde zelf, wat ik getracht heb uiteen te zetten in een vroegere verhandeling, God te verheerlijken in de dag der bezoeking.
Hij verlangde, dat het het levenswerk zou zijn, de gewoonten van elke dag om altijd bereid te zijn God te verheerlijken, 'want', gelijk de apostel het zo schoon uitdrukt: 'gij zijt duur gekocht: zo verheerlijkt dan God in uw lichaam en in uw

geest, welke Godes zijn'.
O, hoe wenste ik, dat een ieder van mijn toehoorders deze dingen van zichzelf zou kunnen zeggen. O, ik wenste wel, dat niemand van ons geneigd was in te gaan op dwaze en vleselijke bevredigingen, maar dat wij allen voor de Heere mochten leven, zodat hetzij wij leven, hetzij wij sterven, wij des Heeren mochten zijn. O! welk een zaligheid dit in praktijk te mogen brengen. O, wat een zaligheid om bekwaam gemaakt te worden voor zo'n werk! O, wat een zaligheid om, in hoge mate, vrijgesteld te zijn van onderbrekingen in dit werk. O, welk een zalig vooruitzicht om dat eeuwig te mogen doen.
Hier zou ik gaan eindigen, maar er komt een gedachte bij mij op in de weg der waarschuwing. Zijn er hier ook enige mannen of vrouwen, die nimmer God zochten te verheerlijken voor Zijn grote zaligheid en voor Zijn goedertierenheid? Bent u niet begonnen God te loven? Wacht u, verharde zondaars; wacht u, zorgeloze zondaars. Als gij uzelf verheerlijkt, als u het schepsel verheerlijkt, kunt u trots zijn op iets, dat u denkt te bezitten; wacht u, opdat niet spoedig die heerlijkheid verwisseld wordt voor wening en knersing der tanden, waar de worm niet sterft en waar het loflied tot de God van goedertierenheid nimmer gehoord zal worden. De Heere God verlosse u daarvan, naar Zijn barmhartigheid! De Heere God, in Zijn barmhartigheid, moge u uw gevaar doen beseffen, als u het nog niet ontdekt hebt. De Heere God, naar Zijn goedertierenheid in Christus, bezoeke u met Zijn grote zaligheid, en bekwame u Zijn goedertierenheid te loven, en Zijn wonderwerken voor de kinderen der mensen.
Moge Hij, naar Zijn welbehagen, ons zegenen en ons bewaren, om Zijn geliefde Zoons wil. Amen.

4. De weg in de woestijn

Tekst: Jesaja 43:19

'Ja, Ik zal in de woestijn een weg leggen, en rivieren in de wildernis'.

Ik hoop, dat de gedachtegang die wij deze morgen gevolgd hebben over dat allergewichtigst en belangwekkend gedeelte van de Heilige Schrift, waarin Jehova belooft 'in de woestijn te zetten' een zevenvoudige soort van bomen, nog vers in het geheugen van mijn toehoorders is; en dat ze er geheel van doordrongen zijn, dat Gods planting nog in de woestijn is, te midden van distelen en doornen, en omringd door dodelijk kwaad, maar beschermd en bewaard, bewaakt en behoed door de Goddelijke Landman.
De woestijn is, zoals u zich zult herinneren, een ongebaande wildernis, een onbebouwd gebied, een toneel van inspanning en moeite, een toneel van nood, een toneel van somberheid, en vooral een toneel van satanische aanvallen (want onze geliefde Heere 'werd weggeleid in de woestijn, om verzocht te worden van de duivel'); en daar Gods kinderen door zo'n gebied moeten gaan, moet de taal van mijn tekst, een dierbare belofte van de God van de landbouw zijnde, bemoedigend zijn voor elk kind van God, vooral voor dezulken, die geheel niet weten welke weg ze zullen nemen, de voetstappen waarin ze verder zullen gaan, of de verborgenheden en duisternissen op te lossen, waarmee God hen veelvuldig omringt in voorzienigheid en genade. Tot dezulken is de taal van mijn tekst gericht, als een woord van vertroosting.
Jehova verklaart, dat Hij, door Zijn uitgestrekte, gezegende, machtige en heerlijke arm 'in de woestijn de cederboom' zal zetten, luisterrijk in hoogte en pracht; 'de sittimboom', onvergankelijk in zijn aard; de altijd groenende 'mirtenboom' in al zijn geur en schoonheid; 'de olieachtige boom', met al zijn zalvende uitingen en openbaringen van genade, gelijk als door Gods Geest; 'de dennenboom', in zijn oprecht dorsten naar God en heerlijkheid; 'de beuk', dragende zijn vrucht in het koudste jaargetijde en de 'busboom', in al zijn nederigheid, vastheid en standvastigheid. Hij heeft gezegd, dat Hij daar deze bomen zal zetten, kenmerkend voor al de genaden, wonend in het hart van de christen, en bewijzend hun onderscheiding van de doornen van de woestijn.
Nu zegt Hij: Temidden van al dit struikgewas 'zal Ik een weg leggen'; en opdat Mijn volk niet zou omkomen in deze wildernis van dorst en wegens het gebrek aan die voorzieningen, die verwacht kunnen worden in meer beschaafde plaatsen, zal Ik een overvloed van voorzieningen zenden. 'Ja, Ik zal in de woestijn een weg leggen, en rivieren in de wildernis'.

Mijn tekst bevat twee in het oog vallende zaken, waarvoor ik uw ernstige aandacht vraag.

1. In de eerste plaats, de weg, die God bereidt; want 'er is een weg, die iemand recht schijnt, maar het laatste van die zijn wegen des doods', en daarom is het belangrijk, dat wij de weg weten, die God bereidt.
2. In de tweede plaats dan, de uitgebreide voorzieningen, die Hij Zijn volk verschaft in die weg; want daar is geen sterven van dorst, geen gebrek aan iets wat de zielen nodig hebben, die door God geleerd worden, en reizen op de weg, die Hij voor hen bereidt.

1. Laat mij dan in de eerste plaats uw aandacht vragen voor de weg, die God bereidt. En ik zou mij graag zoveel mogelijk beperken tot Gods dierbaar Woord

voor de beschrijving ervan.
In het 35e hoofdstuk van deze profetie lees ik ervan: 'En aldaar zal een verheven baan, en een weg zijn, welke de heilige weg zal genaamd worden; de onreine zal er niet doorgaan, maar hij zal voor deze zijn'. Dit is de weg, die God bereidt, de weg der heiligheid.
'Die deze weg wandelt, zelfs de dwazen, zullen niet dwalen. Er zal geen leeuw zijn, en geen verscheurend gedierte zal daarop komen, noch aldaar gevonden worden'.
Ik lees deze zin tussen haakjes. 'Maar de verlosten zullen daarop wandelen'. Neem deze haakjes weg en dan staat er: 'Maar hij zal voor deze zijn; de verlosten zullen daarop wandelen'. Ik vraag u op te merken, al dadelijk in het begin van ons onderwerp, dat deze weg geen andere kon zijn dan die, welke onze dierbare Heere Zelf heeft beschreven: 'Ik ben de Weg, en de Waarheid, en het Leven'. Dit zeide Hij, toen de discipelen hadden gevraagd hoe ze de weg tot de Vader zouden weten, en verklaarden dat ze de weg niet wisten. En o! er zijn duizenden, die spreken over het komen in de hemel, en een vage, ijdele hoop ervan koesteren, die de weg niet weten; er zijn duizenden, die denken, dat ze op weg zijn gegaan, en werkelijk menen, dat ze op de rechte weg zijn, en verwachten, door wat ze Gods barmhartigheid noemen, tenslotte in de hemel te komen, die de weg niet weten en nooit de weg gevonden hebben, maar zijn tot dit ogenblik, gelijk Gods Woord zegt 'onwetenden', 'dwalenden'.
Wat is de weg? Het werk en de Persoon van Christus. En deze dierbare Christus Gods is zo beslist en nadrukkelijk de enige weg, dat Hij eraan toevoegt: 'Niemand komt tot de Vader, dan door Mij'. Ik vraag u ernstig, goed op dit punt te letten; deze eerste opmerking zal misschien de belangrijkste van ons onderwerp zijn. Geen enkel Adamskind kan onmogelijk tot Jehova naderen en aangenomen worden, dan in het werk, en de Persoon, en de verdienste van de Heere Jezus Christus. Daarom moet er volgen, dat zij, die Zijn verdienste verwerpen, die Zijn toegerekende gerechtigheid verwerpen, die Zijn werkelijke Godheid verwerpen, die Zijn verantwoordelijkheid in Zijn Middelaarsbediening verwerpen met geen mogelijkheid toegang tot God kunnen vinden. Zij sluiten zichzelf buiten door de verwerping van Gods enige weg. Er is geen andere weg van toegang tot God.
Ik vraag u erop te letten, hoe de apostel die weg aanduidt in zijn brief aan de Hebreeën. Hij noemt het 'een verse en levende weg, welke Jezus ons ingewijd heeft, door het voorhangsel, dat is, door Zijn vlees'. De andere zijn alle dode wegen. Alle andere wegen zijn kromme wegen, dwaalwegen, leidende tot allerlei soort van ketterij en verdorvenheid en tenslotte tot de binnenkameren van de eeuwige dood. Alleen in het volbrachte werk van Christus kan de zondaar toegang en aanneming bij God vinden. Dit is de 'WEG'! Zeer vast; een volbrachte zaligheid. Zeer duurzaam, als de rotssteen. Zeer rein; 'de onreine zal er niet doorgaan'. Zeer doelgericht; ze leidt direct van het lage land van des schepsels verderf tot de troon van God, dwars over de berg Calvaria. En hij wordt aangeduid door het bloed, verzoenend bloed, bij elke voetstap.
O! Het is zo belangrijk deze weg te weten, die God bereidt. 'Ik' – let op de woorden van mijn tekst. 'Ik zal een weg leggen'. Ik vraag, welke engel, of welke geest des mensen kon zulk een weg hebben uitgedacht om zondaren zalig te maken, gelijk God heeft aangewezen in de Persoon van Zijn geliefde Zoon? Wie zou aan plaatsbekleding hebben gedacht? Wie zou een weg uitgedacht hebben voor arme, verloren zondaren om weder te keren, die uit het paradijs verdreven waren door en onder de zondeval, 'stellende cherubim... en een vlammig lemmer eens zwaards... om te bewaren de weg van de boom des levens', als God hem zelf niet had gelegd? Het is Zijn eigen plan, Zijn eigen beschikking, Zijn eigen gift; en zelfs de toebereiding van de menselijke natuur van Christus is Gods

eigen werk, want Hij zegt: 'Gij hebt Mij het lichaam toebereid'. Hijzelf bereidde de 'weg', Hijzelf ontwierp het plan; Hijzelf begaf Zich in een verbond voor het geheel van de voorwaarden van de zaligheid, die alle vereist zouden zijn om zondaren tot God te brengen. En daarom is het besliste woord opgetekend: 'En de vrijgekochten des HEEREN zullen wederkeren, en tot Sion komen met gejuich, en eeuwige blijdschap zal op hun hoofd wezen; vrolijkheid en blijdschap zullen zij verkrijgen; maar droefenis en zuchting zullen wegvlieden'.
God zal niet teleurgesteld worden; Hij heeft de weg bepaald, waardoor Zijn vrijgekochten 'zullen wederkeren', en geen hinderpaal zal één van hen beletten Zijn voetbank te vinden, en dan Zijn Stoel. Werpt een ogenblik een blik op deze dierbare, heerlijke, vastgestelde 'verse en levende weg', bezien in de menswording van Christus, als 'gelegd in de woestijn': 'Ja, Ik zal in de woestijn een weg leggen'. Toen Johannes werd gezonden als de voorloper, verklaarde hij: 'Ik ben de stem des roependen in de woestijn'. En wat riep hij? 'Bereidt de weg des Heeren'. De profeten hadden op verschillende plaatsen soortgelijke woorden gebruikt. En toen onze dierbare Heere onze natuur aannam en kwam 'in gelijkheid des zondigen vleses', (maar niet in 'des zondigen vleses' in de ware menselijke natuur, maar volkomen zondeloos), waarvoor was dat? Wel, 'om een weg te leggen'; om al de stenen des aanstoots te verwijderen, om de vloek weg te nemen, om alle hindernissen op te ruimen, om al de vijanden te overwinnen, en in Zijn eigen verdienste, Zijn eigen gehoorzaamheid, Zijn eigen offerande, Zijn eigen verzoening, Zijn eigen genoegdoening een weg van toegang te openen tot de Vader.
Toen Hij aan het eind van Zijn werk kwam, vond Hij iets in de weg staan – het voorhangsel van de tempel; en wat deed Hij ermede? Wel, bij Zijn dood scheurde Hij het, scheurde het in tweeën, opdat de weg tot het allerheiligste open zou zijn door het bloed van Christus. Dit is de 'weg in de woestijn'.
Zeer veel dingen dringen zich hier aan mij op, maar die moet ik voorbij gaan wegens gebrek aan kracht en tijd. Onze dierbare Heere heeft er deze beschrijving van gegeven, dat het een nauwe weg is: 'Want de poort is eng, en de weg is nauw, die tot het leven leidt, en weinigen zijn er, die dien vinden'. Er zijn meer dan enkelen, die de 'verheven baan' vinden, waarvan (zoals wij hebben gezien) Jesaja spreekt: 'En aldaar zal een verheven baan, en een weg zijn' – een weg in een weg.
'Een verheven baan' is openbaar en open, gelijk de openbare middelen der genade, de huizen des gebeds, de prediking van het evangelie, het gebruik van de Bijbel – Gods 'verheven baan' open en duidelijk; maar in die 'verheven baan', daar is 'een weg'. 'Een verheven baan, en een weg'. Job zegt ervan, of liever de Heilige Geest door Job, dat het is 'een pad, dat het oog der kraai niet heeft gezien'; en dat is een zeer scherp oog. Jesaja zegt: 'De onreine zal er niet doorgaan'. Wij weten, dat de onreinen over de 'verheven baan' gaan; en ik durf mij in mijn grootst mogelijke naastenliefde niet veroorloven te gissen, dat er niet enige 'onreine' zondaren hier vandaag in des Konings 'verheven baan' zijn, zondaren die nooit zijn gewassen in het bloed dat reinigt, nooit geheiligd door de Heilige Geest, nooit een rein hart en een vaste geest hebben bezeten; zodat 'de onreinen' over de 'verheven baan' gaan, en preken horen, en de middelen der genade bijwonen, en soms zelfs de vermetelheid en onbeschaamdheid hebben om tot de tafel des Heeren te naderen. Maar er is een verborgen weg, een geestelijke weg, namelijk Christus; en op deze 'weg', gekend, geliefd en geloofd, ja, en waarop de wezenlijke vereniging met Hem wordt genoten, wandelt Gods volk. Let op dat schone gedeelte, dat dit toelicht: 'Gelijk gij dan Christus Jezus, de Heere, hebt aangenomen, wandelt alzo in Hem'. Hij is de weg om in te wandelen; er is een voortgang, een vordering, een toename van ontdekking, een toename van blijdschap, een toename van nuttigheid, en een meer en

meer de gelijkenis en het beeld van Christus gelijkvormig wordende.
Maar ik stap van deze eerste gedachte af – dat Jezus in Zijn werk en Persoon en middelaarsbediening de weg tot de Vader is, en de enige weg – en ga verder om nog een blik te werpen op hoe God 'in de woestijn een weg legt'; kan dit niet wijzen op, en ook tot grote vreugde, op de beschikkingen van Zijn voorzienigheid? Terugkerend naar de gedachte, dat het een ongebaand, onbetreden pad is, een 'wildernis', merken wij op, dat Gods kinderen veelvuldig niet weten wat te doen en welke stap ze moeten doen. Sommigen, die mij heden horen, hebben misschien enige van de gewijde uren van deze dag gezucht, niet in staat zijnde de gedachte van zich af te zetten hoe ze morgen de een of andere moeilijkheid het hoofd zullen bieden, hoe ze door zulk een twijfelmoedigheid zullen komen, en hoe ze de spijs zullen verkrijgen, die vergaat. Het is een tijd van donkerheid en duisternis. Maar o! welk een genade', dat onze God de weg heeft bereid, de kaart getekend, al de gangen van Zijn volk heeft ontworpen, en in Zijn Woord heeft opgetekend: 'De gangen van een goed mens worden van de HEERE bevestigd!' (Engelse Bijbel).
O! een goed mens, zegt u; maar wie bevestigt de gangen van een slecht mens? Wel, de duivel. Alle gangen worden bevestigd door de een of de ander. Wat de vrije wil betreft, die bestaat niet; geen gangen worden daardoor bevestigd. Het woord 'wil' wil zeggen 'geneigd tot iets'; het heeft een neiging gekregen tot de een of andere weg; en daarom is de gedachte aan de vrije wil volkomen onzin. Zoiets bestaat niet; een wil is niet iets, dat vrij is; hij heeft een neiging tot de een of andere weg. Als God hem niet neigt, doet de duivel het. Als God hem niet neigt, wordt hij 'gevangen genomen door de duivel tot zijn wil'.
Ziet hier, ik vraag het u ernstig, hoe in de orde van Gods voorzienigheid, Hij elk ding ten goede voor Zijn volk bestuurt. 'De gangen van een goed mens', iemand die verenigd is met Christus, iemand die verzadigd is met Gods goedheid, 'worden van de HEERE bevestigd'. Waarom, denkt u, vertrok Jacob alleen naar Paddan Aram, zonder dat hem gezegd werd welke weg hij moest gaan? Gelooft u, dat de kinderen Israëls door de woestijnen van Arabië reisden zonder enige leidsman? Ging de wolkkolom des daags, en de vuurkolom des nachts hen niet voor op de gehele weg? Heeft de HEERE hun God hen niet geleid en bestuurd?
Wel, het Boek der inspiratie deelt ons mede (dierbaar Boek! Het deelt ons alles mede), dat niet alleen 'de gangen van een goed mens van de HEERE bevestigd worden', maar ook dat 'de bepalingen van zijn woning' zijn vastgesteld, 'bescheiden hebbende de tijden tevoren verordend'. Wie, denkt u, bepaalde Jozefs weg naar Egypte, voordat de jaren van hongersnood kwamen? 'O', zegt u, 'zijn broers waren wreed genoeg, om dat te doen; zij wierpen hem in de kuil, en verkochten hem toen aan de Ismaëlieten; en het was een zeer ruwe weg ook'. Wel, het was 'een weg in de woestijn' en daarom kon men verwachten, dat het een ruwe weg zou zijn; maar ziet, wat Jozef er tenslotte van zegt tot zijn broeders: 'God heeft mij voor uw aangezicht gezonden, tot behoudenis des levens'. Het werd alles door de Heere bestuurd en alles was bepaald.
Vele van onze gangen in voorzienigheid, vele omstandigheden die wij meemaken, zijn buitengewoon verschrikkelijk voor het vlees van Gods kinderen; en als wij onze eigen weg zouden bepalen, zou het nooit door verdrukking gaan, nooit door verlies van geliefden, nooit door verliezen en kruisen; maar onze heerlijke Verbondsgod heeft de weg verordend, de weg vastgesteld, en al de voetstappen van Zijn volk worden door Hemzelf gericht, 'leggende een weg in de woestijn'.
Er zijn niet weinig omstandigheden in de voorzienigheid, waarin Gods volk zulke bergen op hun weg tegenkomt, zulk een donkerheid en duisternis, zulke moeilijkheden waarmede ze te strijden hebben, dat ze niet weten hoe deze of

die hindernis te overwinnen; en het schijnt, alsof ze vastgelopen zijn op hun reis, niet verder kunnen, en in wanhoop ter neder moeten liggen. Neen, zegt God: 'Ja, Ik zal in de woestijn een weg leggen'. 'Ik zal de duisternis voor hun aangezicht ten licht maken, en het kromme tot recht.' Ik zal de moeilijkheden wegnemen, en als er een berg voor hen ligt, zal Ik zeggen: 'Wie zijt gij, o, grote berg? Voor het aangezicht van Zerubbabel zult gij worden tot een vlak veld', om een weg te leggen voor 'Mijn volk, Mijn uitverkorenen'.

Vreest niet, geliefden, als u God toebehoort; de omstandigheden mogen donker zijn, de dingen mogen buitengewoon moeilijk zijn in uw bevinding, maar Hij zal 'een weg leggen', zodat u verder geleid zult worden. Ja, God 'zal in de woestijn een weg leggen'; en overeenkomstig Zijn belofte zal u op de gehele reis door de woestijn brood gegeven worden, en uw wateren zullen gewis zijn.

Ik denk, dat ik hier een groot aantal van mijn toehoorders zou kunnen uitnodigen op te staan en elk gedurende vijf minuten te spreken. De een zou zeggen: 'O! er is een tijd in mijn leven geweest, waarin ik dacht dat het alles voorbij was, en ik was een totaal verloren mens, maar God legde 'een weg in de woestijn', en de moeilijkheden verdwenen zonder mijn pogingen ze te verdrijven'. En een ander zou verklaren: 'Ik was zeer ernstig ziek, zodat mijn leven bedreigd werd; tijdens de ziekte en door de buitengewone last op mij, schenen bedrijf en gezin, en alles te gronde te gaan; maar de Heere legde 'een weg in de woestijn'; verlichting was op handen, de gezondheid keerde terug, en 'verkwikking en verlossing' (gelijk Mordechai het noemde) kwamen in een weg, waarin ze het minst verwacht werden'.

Elia kon niet door verstandelijke redenering of enige filosofie, hoe diepzinnig ook, zeggen hoe hij gedurende de hongersnood onderhouden en gevoed zou worden. 'O!' zegt Jehova, 'Ik zal in de woestijn een weg leggen'; ga naar Sarepta; dat is de weg voor u om te gaan. En naar wie aldaar, Heere? 'Wel, naar een arme weduwe, en zij zal u onderhouden; en als het voedsel opraakt, zal Ik u in de woestijn zenden, en zelfs daar zult gij gevoed worden'.

Ik zou u kunnen verwijzen naar vele andere voorbeelden in de geschiedenissen van de aartsvaders; de geschiedenis van David, en zijn weg tot de troon en het koninkrijk; de geschiedenis van de profeten, Jesaja, en anderen, en de geschiedenis van de apostelen. Er scheen, in zeer veel gevallen, voor hen geen weg om te gaan. Ziet naar Paulus en Silas toen ze in de gevangenis van Filippi gekomen waren, wegens de verkondiging van Gods waarheid; ze hebben geen vriend aan het hof, geen mogelijkheid om te ontsnappen, geen valse sleutels. 'Ik zal een weg leggen', zegt God; en Hij deed de fundamenten van de kerker beven en wierp de deuren voor hen open.

Ik ga echter over tot een ander beeld van de 'weg', die de Heere bereidt; ik bedoel de 'weg' van het leven der genade in de persoon van de gelovige. God legt daarvoor een weg. Het hart van de arme zondaar, in zijn onwedergeboren staat, is door de val en van nature, een volslagen woestijn, 'een woning der draken', een bewaarplaats van alle onreine dingen, maar God zegt: 'Ik zal daar een weg leggen'.

Het schepsel probeert een weg te leggen, en hij smeekt, waarschuwt en doet opschrikken; maar er wordt geen weg gelegd naar het hart; hij kan het niet bereiken, het is gegrendeld en gesloten. Het is als een woestijn, een woest, dor en onvruchtbaar gebied. De vader probeert het, en hij bidt, en nodigt, en vermaant, en bestraft en stelt een heilig voorbeeld; maar er is per slot van rekening geen 'weg'. God zegt: 'Ik zal een weg leggen'; dierbare belofte: 'Ja, Ik zal in de woestijn een weg leggen.' Hij plaatst dat woord daar, alsof het als een onmogelijkheid beschouwd werd, als iets dat hopeloos is. En o! geloofd zij Zijn Naam! Wanneer Hij komt, en het hart van een zondaar overtuigt, weet Hij daar 'een weg te leggen'; want Zijn 'pijlen zijn scherp; zij treffen in het hart van des

Konings vijanden'. Wanneer Hij komt en van leven spreekt tot de dode, weet Hij hoe Hij zelfs daar 'een weg' moet leggen. Want 'de doden zullen horen de stem des Zoons Gods, en die ze gehoord hebben, zullen leven'. Hiertegen kunnen onder u bezwaren en tegenwerpingen zijn, gelijk bij de opwekking van Lazarus. 'Laat ons gaan', zei de Heere tot Zijn discipelen. 'O! maar de Joden zullen U stenigen'. Toen Hij tot de zusters kwam: 'Heere! waart Gij hier geweest, zo ware mijn broeder niet gestorven', maar nu haalt het niets uit. 'Neemt de steen weg', zeide Hij, 'en opent een weg tot zijn graf'. 'Neen, neen', zeggen zij, 'hij riekt nu al:' het is nu een verloren zaak. 'Ik zal een weg leggen', zegt Christus; en Hij legt een weg naar het dode lichaam van Lazarus, en roept: 'Lazarus, kom uit'; en hij kwam uit.

Zo handelt Jezus ook met zondaren, 'dood door de misdaden en de zonden'; Hij zal 'een weg leggen' naar hunne harten voor Zijn almachtige genade, en Goddelijk leven mededelen.

Maar nadat de zondaar is levend gemaakt en is begonnen zich te voeden met hetgeen God geeft, is zijn weg herhaaldelijk 'met doornen betuind', en kan hij het pad niet vinden en weet niet voort te gaan. Welnu, zegt God, als dat het geval zal zijn met Mijn volk, en ze zo in verwarring verkeren, en zo verbijsterd en verschrikt zijn wat betreft hun verdere reis, en welke leringen ze zullen kiezen (gelijk iemand onlangs zei: 'Nu ben ik ertoe gekomen een godsdienst te kiezen', niet wetende dat God een godsdienst voor Zijn volk kiest): 'Ik zal een weg leggen', 'Ik zal ze lokken', en ze afbrengen van boeken en systemen van godgeleerdheid, en al de aartsketters rondom, en ze stil en rustig 'voeren in de woestijn'. Het is een beeld ontleend aan de praktijk van de bruid en de bruidegom in de dagen der Joden; het was niet ongewoon voor hen een aardige wandeling samen te maken in de woestijn, of naar de een of andere rustige plaats, ver verwijderd van het lawaai en de drukte van de steden om samen te zijn. Zo spreekt God ook: 'Ik zal haar lokken, en zal haar voeren in de woestijn', in een rustige, afgelegen plaats, en dan 'naar haar hart spreken', en hen verzekeren van een aandeel in Mijn liefde, en zo levende godzaligheid duidelijk maken voor hun oog, en die inplanten in hun harten, en de weg aanwijzen, die ze hebben te gaan.

Bovendien zijn er niet weinigen van de huisgenoten Gods, die zo verward worden met betrekking tot hun persoonlijke bevinding, dat ze niet weten welke weg ze moeten nemen; en ik zal u zeggen, hoe ze hiertoe komen. Het is door te trachten de oude mens te maken, wat hij nooit was, en nooit zal zijn op aarde; en zij beginnen 'het buitenste des drinkbekers en des schotels' te reinigen, en beginnen al de vuile verdorvenheden van de oude natuur te bedwingen, alsof ze van een arm onwedergeboren mens een christen zouden kunnen maken. Dat wordt door duizenden geprobeerd, om christenen te maken zonder enig Gods werk, zonder wedergeboorte; en dit wordt soms zelfs Gods volk toegelaten, alsof ze werkelijk dachten, dat ze de oude mens voor een groot deel zouden kunnen verbeteren; en terwijl ze daarmede bezig zijn, worden ze alleen maar slechter en slechter, precies gelijk mensen in een woestijn, zwervend van het ene struikgewas naar het andere, en door het ene moeras naar het andere, tot het tenslotte schijnt alsof ze in moedeloosheid terneder moeten liggen.

Maar God zegt: 'Ik zal een weg leggen', en hen tonen dat, terwijl de oude mens verdorven en walglijk is, en gezaaid moet worden 'in verderfelijkheid', er nog een leven is, een nieuw leven, een geestelijk bestaan, afgedaald van de hemel en ingeplant in de ziel; en dan ontdekt de ziel deze weg en wandelt er op 'in nieuwigheid des geestes', gelijk de apostel zegt, 'en niet in de oudheid der letter'. Zo ook in betrekking tot de genietingen en de vorderingen. Op deze 'weg' des levens in de ziel zijn er niet weinig tijden, waarin de gelovige wandelt te middernacht, en het spoor bijster raakt, wat de genietingen aangaat; hij is

neerslachtig en gedrukt, overstelpt door benauwdheid, buitengewoon bevreesd voor kuilen en gevaren, en denkt soms dat hij tenslotte een afvallige zal worden. Maar God zegt: 'Ik zal een weg leggen'; en de zon gaat op en schijnt, zijn pad wordt voor hem gebaand, leerstukken worden met duidelijkheid en kracht geopenbaard, hun heilige harmonie wordt voor ogen gesteld, ze worden door het geloof toegeëigend, en Jehova's arm baant een weg in de bevinding.
Bovendien zijn er, terwijl wij verder gaan in onze christelijke bevinding, met het leven Gods in onze zielen, enige wegen die overschaduwd en bewolkt zijn, en wij kunnen nauwelijks een voetstap voor ons onderscheiden; maar God zegt: 'Ik zal een weg leggen'. Ik zal ze tonen, dat ze op de rotssteen zijn, en dat de weg zo vast is en zo aan beide zijden ommuurd, dat zij veilig kunnen wandelen in het donker, en in het donker kunnen doen wat de apostel zegt: 'Strekkende mij tot... de prijs der roeping Gods', en dat, al gaat het door moeilijkheden, en smarten, en ellende en zielestrijd, God hen voortleidt op de weg, ja, en ook de rechte weg, 'om te gaan tot een stad ter woning'.
Over dit gedeelte van het onderwerp moet ik nog een opmerking maken; overeenkomstig een reeds aangehaald gedeelte, is deze weg alleen bekend aan de verlosten. 'Hij zal voor deze zijn; de verlosten zullen daarop wandelen', 'er zal geen leeuw zijn, en geen verscheurend gedierte zal daarop komen'. Leeuwen en verscheurend gedierte zijn het beeld van wereldlingen; en waarlijk, voor het grootste gedeelte zijn ze verscheurend genoeg. Dezen 'zullen aldaar niet gevonden worden; maar de verlosten zullen daarop wandelen'; en zelfs degenen onder hen, die 'dwazen' zijn, wat aardse zaken aangaat, maar door God onderwezen, 'zullen niet dwalen'. 'De verlosten zullen daarop wandelen'; indien dan de gehele wereld is verlost, moet de gehele wereld daar wandelen overeenkomstig deze belofte. 'De verlosten', niet alleen enigen van hen, maar allen 'zullen daarop wandelen'. Als er geen andere tekst zou zijn om tegenover het afschuwelijke paapse algemene verlossingsstelsel te plaatsen, (want het is van het Papisme afgeleid), is deze zeker voldoende, hoewel de Bijbel vol staat met teksten daartegen.
'De verlosten zullen daarop wandelen'; dan moet volgen dat, als Kaïn, en Ezau, en Ismaël, en Achab en Judas, en Demas 'verlosten' waren, 'zij daarop zullen wandelen'. Een mens moet wel van zijn gezond verstand beroofd zijn, als hij tracht te spreken over algemene verlossing met beperkte zaligheid; het is volslagen onzin om zo'n onderscheiding te maken; als de verlossing algemeen is, moet de zaligheid ook algemeen zijn. Maar daar Gods Woord ons stellig verzekert, dat dit niet zo is, worden wij gebracht tot het besluit, dat 'de vrijgekochten des Heeren' de uitverkorenen der genade zijn, die God de Vader gaf in de handen van Zijn Zoon, en die God de Heilige Geest opzoekt in hun omzwervingen in de woestijn, en brengt op de weg, opdat ze daarop mogen wandelen. 'De verlosten zullen daarop wandelen'.
Laat mij slechts een opheldering geven van de zaak, die ik heb genoemd, dat de weg alleen aan de vrijgekochten des Heeren bekend is. Neemt 'de dwazen'; hierbij denken wij aan een ongeleerd, onontwikkeld mens, een mens die niet heeft gestudeerd in de wetenschappen, een mens die misschien zijn eigen naam niet kan lezen of schrijven, maar door God geleerd is; het is een wedergeboren mens, hij heeft deel aan de Goddelijke genade, één van 'de verlosten'. Hij zal 'daarop wandelen', en hij zal 'niet dwalen'; dat is de belofte. Aan de andere zijde, neemt de meest diepzinnige filosoof, de geleerdste man, de grootste natuurgeleerde, de meest belezene van allen, die u in de kring van uw kennissen en familieleden kunt vinden, maar ontbloot van Gods genade; wat weet hij van Christus? Wat weet hij van het wonen van Christus in het hart, 'de Hoop der heerlijkheid?' Wat weet hij over de gelijkvormigheid aan Zijn beeld? Wat weet hij van de vereniging en de gemeenschap met Hem? Niet meer dan de

redeloze schepping; niet meer dan 'de leeuwen en het verscheurend gedierte', waarvan die tekst spreekt. Ik weet, dat dit als onaangenaam beschouwd zal worden. Dat doet er niet toe; de waarheid moet gezegd worden, of het onaangenaam aandoet of dat het behaagt.
De onwedergeboren mens, niet geleerd door God de Heilige Geest, weet niet meer van Christus en de weg tot God en de heerlijkheid, in zaligmakende zin, dan de stenen van de straten, of de redeloze schepping. Hij is alleen bekend bij 'de verlosten' en zij 'zullen daarop wandelen'. Het is een 'Eigen weg', om zo te spreken; u kunt er op schrijven: 'Gesloten voor vreemdelingen'. Vreemdelingen bemoeien zich er niet mee, en zijn totaal onbekend met zijn vreugden. 'Hij zal voor deze zijn; de verlosten zullen daarop wandelen'.
Verliest dan de vier bijzonderheden, die ik heb genoemd, niet uit het oog; neemt ze mee naar huis en overdenkt ze biddende. Jezus Christus, in Zijn Persoon, werk en ambt, is de 'weg' tot de Vader, en de enige weg tot zaligheid; al de beschikkingen in voorzienigheid staan onder Zijn genadige leiding en Vaderlijk bestuur; Hij legt een weg voor het leven Gods in de ziel en vervult het; en deze weg is alleen bekend aan de vrijgekochten des HEEREN. 'Ik zal in de woestijn een weg leggen'.

II. Nu ga ik over naar de tweede gedachte; De uitgebreide voorzieningen, waarvoor God in deze weg heeft gezorgd: 'Ja, Ik zal in de woestijn een weg leggen, en rivieren in de wildernis'.
Wij weten van reizigers, dat één van de ernstige ongemakken, en vaak één van de grootste gevaren in het doorkruisen van een woestijn of wildernis, het gebrek aan water is; en men zal over het algemeen zoveel meenemen als men kan, maar weldra raakt het op, of het raakt bedorven en ongeschikt voor gebruik. Maar het vinden van een rivier in de woestijn, aanvoer van water aldaar, o! wat een geluk voor een reiziger uit letterlijk oogpunt bezien! Welnu, zegt God, dit zal Ik voor u doen. U weet, wij doen soms hetzelfde als de reiziger, als wij onze stappen in het begin op de Goddelijke weg zetten; wij denken, dat wij genoeg water kunnen meenemen in onze emmertjes om er de gehele reis mee te kunnen doen – genoeg troost, genoeg liefde, genoeg vreugde, genoeg vrede; maar spoedig bederft het, of het raakt op. Maar zegt God: Mijn reizigers door deze wildernis zullen niet omkomen door gebrek aan water; Ik neem het op Mij om voor hen te zorgen, en dat overvloedig, want 'Ik zal in de woestijn wateren geven, en rivieren in de wildernis'.
Drie of vier bijzonderheden moeten hier in het kort vermeld worden. De eerste is, dat de dorst van Gods volk moet en zal gelest worden. Hiervoor verwijs ik naar het 4e hoofdstuk van deze profetie, het hoofdstuk waaruit deze morgen mijn tekst was genomen, en een gedeelte hiermede nauw verbonden, is: 'Ik zal rivieren op de hoge plaatsen openen, en fonteinen in het midden der valleien; Ik zal de woestijn tot een waterpoel zetten, en het dorre land tot watertochten'. En dientengevolge: 'Het gedierte des velds zal Mij eren, de draken en de jonge struisen; want Ik zal in de woestijn wateren geven, en rivieren in de wildernis, om Mijn volk, Mijn uitverkorenen drinken te geven'. O! hoe dierbaar zijn ze God! Hoe is Zijn hart hen genegen! O! welk een behagen heeft Hij er in hen goed te doen! O! hoe heerlijk heeft Hij Zich met al Zijn volmaaktheden van Zijn natuur, de eigenschappen van Zijn wezen, Borg gesteld voor hun onderhoud, zodat 'zij niet verloren zullen gaan in der eeuwigheid!'
'Het gedierte des velds' en 'de draken en de jonge struisen' zullen Hem daarom eren. Ik heb dikwijls gedacht, dat ze een beeld of type zijn van openbare ongelovigen en trotse Farizeeërs; openbare ongelovigen zijn zo gemeen in hun verzet tegen het Christendom, dat ze geen andere naam verdienen, en wat de Farizeeërs met hun vrije wil van onze dagen betreft, zij zijn gelijk de jonge strui-

sen, zo blind dat ze niet naar de zon kunnen kijken; zij kunnen niet tot het daglicht van de Heilige Schrift komen, maar moeten zich verbergen in de schaduwen van menselijke verzinsels, en onderstellingen van verdienste van het schepsel. Maar zelfs dezen zullen Gods werk erkennen, wanneer Hij Zijn volk, Zijn uitverkorenen, drinken geeft. En dit is het doel, waartoe Hij 'rivieren zal openen op de hoge plaatsen, en fonteinen in het midden der valleien', zowel als het leggen van 'een weg in de woestijn' voor Zijn volk om daarop te wandelen.

Let er weer op dat, wanneer de Heere 'rivieren in de wildernis' geeft, het is met het doel voor gezondheid en leven. Wij hebben zojuist gezegd met betrekking tot reizigers, die door onmetelijke woestijnen reizen, dat hun leven en gezondheid afhangt van wateraanvoer. Laat ons, om dit nu duidelijk te maken, ons wenden tot Ezechiël 47, waar geschreven staat: 'Het zal geschieden, dat alle levende ziel, die er wemelt, overal, waarheen één der twee beken zal komen, leven zal', en 'zij zullen gezond worden, en het zal leven, alles, waarhenen deze beek zal komen'. O! mijn toehoorders, wanneer de beek des levens, de beek der liefde, de beek des vredes, de beek der vreugde, de beek van evangeliezegeningen, de beken van genade, die uit Immanuëls hart vloeien, hun loop buigen naar de bevinding van de zondaar, zijn Goddelijk leven en Goddelijke gezondheid het zekere gevolg; want 'de beekjes der rivier zullen verblijden de stad Gods'.

Ik zou graag willen weten wat de gezondheidstoestand is onder de pelgrims, die hier heden zijn, reizigers door deze woestijn. Dit zijn gezondmakende wateren, levengevende wateren, die vloeien uit de dierbaarheid van Christus; om precies te zijn, zijn ze in uw ziel gevloeid? Drinkt u er overvloedig van? Het is 'een zuivere rivier van het water des levens, klaar als kristal, voortkomende uit de troon Gods, en des Lams'. Deze wateren zijn bovennatuurlijk, en dezulke kunnen niet 'vermodderd worden met de voeten'. Betreffende de priesters werd weleer gezegd, en kan van velen gezegd worden, die zich nu dezelfde naam aanmatigen dat, wanneer ze hun eetlust hadden bevredigd en gestild met alles wat ze te pakken konden krijgen, ze 'het overige met hun voeten vertraden'. En dat is het geval met alle door de duivel gezonden predikanten, (ik bedoel niet de door God gezondenen; ik weet wat ik zeg); de middelen der genade, de beekjes van Evangelie-inzettingen en de rivieren der waarheid vloeien door de kanalen door God Zelf geopend tot verkwikking van Zijn heiligen, maar de vijanden van God en Zijn volk 'vermodderen de wateren met hun voeten'. Maar zo is het niet met de zuivere rivier van het water des levens; ze kunnen er niet bij komen; ze hebben het nimmer gesmaakt; ze weten er niets van. Het vloeit in de ziel, en verblijdt het hart; de Goddelijke natuur van de heiligen des Heeren.

Gezondheid en leven worden dan verkregen door deze speciale verbindingen, die God legt. En er staat: Ik zal het doen. 'Ik zal in de woestijn een weg leggen, en rivieren in de wildernis'. Het is alles soevereine genade, vrije gift, Goddelijk werk. Er is niets wat betrekking heeft op het schepsel, of het is bezoedeld en bedorven, terwijl alles dat van God komt voor de ontvangst van Zijn volk zuiver, rein, heilig en gezegend is.

Nogmaals; wanneer God zegt: 'Ik zal rivieren geven in de wildernis', wordt daarmede ook blijdschap bedoeld. Wat zegt Jehova betreffende de heilige? 'Och, dat gij naar Mijn geboden geluisterd hadt! Zo zou uw vrede geweest zijn als een rivier, en uw gerechtigheid als de golven der zee'. Zo groot, zo overvloedig. Ook de psalmist zegt: 'Gij drenkt hen uit de beek Uwer wellusten'. Ziet, hoe schoon de Schrift de Schrift toelicht. Ik smeek u, geliefden, beziet dit een ogenblik, en vraagt u af hoeveel van de zaligheid van het Evangelie werkelijkheid voor u is geworden; in welke mate u hebt gedronken uit deze 'beek der wellusten'.

De gewijde schrijver gebruikt nog een beeld en zegt: 'En gijlieden zult water scheppen met vreugde uit de fonteinen des heils'. Hoe wij het ook beschouwen, de waarheid geeft te kennen, dat er werkelijke vreugde, heilige blijdschap, heilig vermaak, bijzondere genietingen, bovennatuurlijk geluk te vinden is in de dingen Gods. En als ik mij niet al te zeer vergis, zijn sommigen van u even ver gekomen als ik, en misschien verder, in tonelen van heilige blijdschap, zelfs in dit huis des gebeds, toen Jehova ons heeft gedrenkt uit de beek Zijn wellusten, en onze zielen vervuld met heilige vreugde in het luisteren naar de leringen van Zijn Woord, in het treden in de voorrechten van Zijn volk, in het omhelzen van de beloften, die in Christus Jezus ja en amen zijn, in het zien op de ambten die Hij vervult, en ziende ze alle bekleed en vervuld voor ons, tonende ons aandeel daarin, en dan 'bedenkende de dingen die boven zijn', de genaden des Geestes in beoefening gebracht en onze dorst gelest en onze zielen verkwikt, tot wij Gods huis verlieten, ten volle verzadigd, Zijn Naam lovend en prijzend, en luide juichend: 'Waarlijk, wij zijn gedrenkt uit de beek van Gods wellusten'. En o! wat is dit alles in vergelijking met hetgeen wij verwachten! Te drinken aan de bron in Zijn onmiddellijke tegenwoordigheid.
Wederom, wanneer God zegt: 'Ik zal rivieren geven in de wildernis' voor Mijn volk, vestigt het dan niet direct onze aandacht op het vullen van de wortels, om ze vruchtbaar te doen zijn? Beziet de eerste Psalm om dit te verduidelijken; het is een bijzonder schone uitdrukking, die de psalmist daar gebruikt. Sprekend over de rechtvaardige, in tegenstelling met de wereldlingen en vreemdelingen van de Allerhoogste, zegt hij: 'Hij zal zijn als een boom, geplant aan waterbeken, die zijn vrucht geeft op zijn tijd, en welks blad niet afvalt; en al wat hij doet, zal wel gelukken'. Dat is het gevolg van het openen van rivieren in de wildernis voor de reizigers en pelgrims, het volk van de levende God.
O! hoe wordt de bevinding des harten van Gods kind door deze 'beek der wellusten' verzadigd, bevochtigd en verkwikt! En welk een zoete mededeling van leven en sterkte en kracht voor hen, die het Lam volgen, door dicht bij Christus te leven! En ziet, welke vrucht verwacht kan worden! Welk een sterkte, welk een frisheid in de stam! 'Welks blad niet afvalt'; 'die zijn vrucht geeft op zijn tijd'. Wij verwachten, dat de bomen van Gods planting vrucht dragen, vooral wanneer wij vinden, dat Hij ze plant 'aan waterbeken'. O! hoe dierbaar is dan deze belofte, dat onze Verbondsgod niet alleen onze dorst zal lessen, en niet alleen ons gezondheid en leven zal geven door die waterbeek, de dierbare volheid van Christus, een heilige vreugde van hemelse gaven, maar onze wortel zal bevochtigen, zodat wij altijd groen en fris zullen zijn, en ons blad niet zal afvallen, en onze vrucht op zijn tijd zal gegeven worden! O! ik bid, dat God deze belofte moge vervullen aan mijn geliefde gemeente!
Nog een gedachte; dit alles heeft tenslotte betrekking op de Persoon van Jezus Christus. Hiermede zijn wij begonnen, en hebben aangetoond, dat Hij de enige 'weg' is, en nu eindigen wij ermede, en tonen aan, dat Hij de enige 'rivier' is. In hoofdstuk 32 van deze profetie staat geschreven: 'En die man', de GodMens Christus Jezus, 'zal zijn als een verberging tegen de wind, en een schuilplaats tegen de vloed, als waterbeken in een dorre plaats'. Dan komt het hierop neer, dat het lessen van onze dorst, en al de gezondheid en het leven dat wij krijgen, en al de genietingen die wij smaken, en al de vruchtbaarheid waarmede wij worden begunstigd of vereerd, moeten komen uit de volheid van Christus – Immanuël. Vandaar is het, dat dezelfde profeet zingt: 'Maar de HEERE (Christus Zelf), zal aldaar bij ons heerlijk zijn; het zal zijn een plaats van rivieren, van wijde stromen; geen roeischuit zal daar doorvaren, en geen treffelijk schip zal daar overvaren'. Geen zaken van koophandel of koopwaar, maar alles vreugde; al het vleselijk zoeken, en wereldsgezindheid, en handelszaken uitgesloten, en Christus in Zijn volheid om Zijn uitverkorenen te bemoedigen, en

Zijn Kerk te verkwikken, terwijl wereldlingen er niets mee te doen hebben, en volslagen vreemdelingen voor Hem zijn. Dit zal de bevinding van Zijn volk op aarde zijn, ja, en in de hemel ook; terwijl de ontvangen volheid weer van hen terug zal vloeien in stromen van lof en eer, uitgestort tot Zijn dierbare Naam.

Twee tegengestelde opmerkingen, en ik ga eindigen.

Als Jezus de Weg is, en de enige Weg tot de Vader, wat zal er dan van u worden, die er onkundig van bent? Waarheen reist gij? Op welke weg? 'Breed is de weg, die tot het verderf leidt, en velen zijn er, die door deze ingaan'. O, mijn toehoorder, gij moet mij toestaan rein te zijn van uw bloed. Als Jezus niet alles en in allen voor u is, als Hij niet het voorwerp is van uw genegenheden en ook van uw vertrouwen, zijt gij op de brede weg des verderfs; precies op de rand van de afgrond, waarover gij waarschijnlijk in de afgrond van wanhoop zult tuimelen, en van golf tot golf in een bodemloze put zult zinken, zonder hoop, zonder redding, zonder een hand tot hulp.
Zondaar! er is geen zaligheid, dan in Christus Jezus. Hij is de enige weg van toegang tot de Vader, en de weg van zegen, vergeving en zaligheid.

Nog een opmerking bij wijze van tegenstelling.
Het Evangelie verkondigt nu 'beken van wellust', rivieren van vreugde en blijdschap en leven; maar wanneer gij de drempel der eeuwigheid hebt overschreden, wanneer gij de woestijn als een vreemdeling van het Evangelie van Jezus Christus hebt verlaten, zult gij, gelijk de rijke man, tevergeefs kunnen roepen om één druppel water om uw smachtende tong te verkoelen, smarten lijdende in de vlam van de eeuwige toorn. Ik ben rein van uw bloed. Rivieren van vreugde en blijdschap, leven en gezondheid voor allen, die door Goddelijke genade een dierbare Christus mogen omhelzen; geen druppel water om de smachtende tong te verkoelen voor degenen, die leven en sterven als verachters, verwerpers en versmaders van de Zoon van God.
O! dat de Geest van God aandacht, diepe bezorgdheid en heilige overtuiging mag verwekken in de harten van allen, die luisteren; dat het uw zalig deel en voorrecht mag zijn te weten, dat gij wandelt op de 'weg', die God bereidt, te drinken uit de 'rivieren', die God opent. Amen.

5. De slaaf vrijgekocht en verlost

Tekst: Jeremia 31:11

'Want de HEERE heeft Jacob vrijgekocht, en Hij heeft hem verlost uit de hand desgenen, die sterker was dan hij.'

'Zou iets voor de HEERE te wonderlijk zijn?' Doorzoekt de heilige bladeren der gewijde Godsspraken en vestigt uw aandacht op de ganse geschiedenis van Gods kerk, van Abrahams tijd tot de tegenwoordige, en zegt mij of er iets gevonden wordt, dat Gods handelingen, overeenkomstig Zijn vrijmachtige en soevereine wil heeft kunnen verhinderen? Ik stem toe, dat er, naar 's mensen inzicht en naar onze arme beperkte berekeningen en ontdekkingen, zich vele zaken hebben voorgedaan, waaruit wij zouden besluiten, dat het nu alles gedaan en Gods kerk vernietigd en uitgeroeid was. Maar neen, in geen enkel voorval is er ooit een schakel in de Goddelijke keten gebroken, nog nimmer is er een vat der barmhartigheid verloren gegaan, nog nimmer is er een besluit, op Gods troon bepaald, verijdeld geworden; daar wordt geen enkel voorbeeld gevonden dat, hetzij hel of aarde, de strijd overwon, of dat al de snode tergingen van Gods volk Hem in Zijn plannen verhinderden, Zijn liefde deden verkoelen of Zijn voornemens in duigen deden vallen. Alles, wat Zijn eigen verbondsvolk gedaan heeft (en zij hebben zeer verkeerd en goddeloos gehandeld), heeft slechts teweeggebracht, dat hun gemoed met verdriet gekweld, hun personen met kastijdingen verdrukt, en zij in hun bevinding met droefheden, benauwdheden, ballingschap en slavernij getroffen werden. Nooit heeft het een jota of tittel kunnen veranderen aan het Goddelijk voornemen en Zijn werk; en de oneindige en wijze en heerlijke besluiten van een Verbondsgod zullen in eeuwigheid niet wankelen; zij zijn gedaan in waarheid en oprechtheid.
Ik laat deze opmerkingen voorafgaan ter bevestiging en verklaring van datgene, dat ik u zojuist ter grondslag van onze verhandeling in dit uur heb voorgelezen. De ganse geschiedenis van het volk van Israël, toen de kerk van de levende God op aarde, en wel in het bijzonder die welke Jeremia (die terecht de klagende profeet wordt genoemd) beschrijft, is inderdaad gelijk de rol van Ezechiel, vol klaagliederen, zuchting en wee. De verkeerdheid, de hardnekkigheid, de wederspannigheid, de onvoordeligheid, de onvruchtbaarheid van Gods volk kon onmogelijk met zwarter kleuren getekend worden. En nochtans, ondanks dit alles, lezen wij deze woorden: 'De HEERE heeft Jacob vrijgekocht'.
Volgens de leer van de algemene genade moest hij, dat zal u toch duidelijk zijn, ofschoon door de Heere vrijgekocht, vanwege zijn menigvuldige zonden en ongerechtigheden, tenslotte omkomen. Maar dat is onevangelisch. Dat is een leer, die tegen de Bijbel strijdt! Zij komt af van Rome. Rome heeft haar van de heidense afgodendienaars ingezogen en de heidense afgodendienaars hebben haar verkregen als een gebroedsel uit de hel. Van daar is haar oorsprong. Jehova zegt van hen, die Hij heeft vrijgekocht, zij 'zullen tot Hem wederkeren'; 'eeuwige blijdschap zal op hun hoofd wezen; vrolijkheid en blijdschap zullen zij verkrijgen, maar droefenis en zuchting zullen wegvlieden'; dat 'zij zullen wederkeren en tot Sion komen met gejuich'. Als de drie-enige God zegt, 'zij zullen', dan behoeven wij aan geen verandering te denken. En zo hebben wij hier een opgave van het voornemen Gods met betrekking tot Zijn volk: 'De HEERE heeft Jacob vrijgekocht, en Hij heeft hem verlost uit de hand desgenen, die sterker was dan hij.'
Als wij de woorden van onze tekst in evangelische waarheden overbrengen,

dan vinden wij daarin vier zaken, die nu onze aandacht verdienen en ik wens en bid, dat God die aan ons verstand en hart mag toepassen.

1. De slavernij van Gods volk. Immers, indien zij niet in slavernij waren, zij zouden niet 'vrijgekocht' behoeven te worden.
2. De vrijmaking van Gods volk. 'De Heere heeft Jacob vrijgekocht'.
3. De hand des Heeren was daarin kenbaar. Mozes deed dat niet, de predikers doen dat niet: 'De Heere' deed het.
4. Eindelijk. Het leven en de vrijheid daardoor verzekerd. Want des Heeren handelingen zijn niet te verijdelen; wat Hij doet, zal eeuwig bestaan.

Van elk dezer stukken zij iets gezegd, naar de bekwaamheid, die God daartoe belieft te geven. Och! dat uwe harten zich mochten verheffen tot Hem, opdat wij, zij het dan slechts in geringe mate, Zijn dierbare Naam in dit uur mogen verheerlijken, en het grote gewicht diep mogen gevoelen van 'Jezus de Heere te noemen'.
'Want de HEERE heeft Jacob vrijgekocht, en Hij heeft hem verlost uit de hand desgenen, die sterker was dan hij'.

I. Het eerste wat zich aan onze aandacht in de tekst voordoet, is de slavernij van Gods volk. Ik mag u eraan herinneren, dat het een slavernij is, die zij met alle andere mensen in het gemeen hebben. Maar laat ik vooraf een opmerking maken, voordat ik hem vergeet.
Welk een grove ongerijmdheid is het, van de vrije wil van de mens te spreken, alsof die zoveel zou kunnen uitrichten, daar de slavernij berust in de hand van een, 'die sterker is dan hij!'
Zegt van de vrije wil wat gij wilt, (ofschoon het waarlijk een onding, een kinderachtigheid is, iets dat niet bestaat) maar zegt ervan wat gij wilt, de woorden van onze tekst leren ons, dat hij een slaaf is van iemand, 'die sterker is dan hij'.
Even onredelijk en dwaas zou het zijn als gij zoudt willen beweren, dat een zwak en ziekelijk kind van zeven of acht jaar oud, in de arm bekneld zou zijn van de sterkste en meest gespierde man uit uw gehele omtrek, ik zeg, het zou net zo dwaas zijn, als gij zoudt menen dat dat kind zijn overweldiger, indien het maar wilde, wel kon ontkomen, als dat gij zegt dat een mens zich zou kunnen bekeren en maar zou kunnen geloven, indien hij maar wilde. Evenwel is dit de leer van de vijanden der waarheid. En hoe dwaas! een ieder zou immers moeten zeggen, dat het kind in handen was van een, 'die sterker was' dan het kind! En tenzij gij het kind sterker maakt dan zijn tegenstrever, kunt gij nooit met goed gevolg hopen, dat het ontkomen zal uit de gespierde handen die het vasthouden.
Doch om tot ons onderwerp terug te keren, zo merken wij op, dat het ganse geslacht der mensen, van Adam tot op de huidige tijd, onderdrukt is geworden door een, die sterker is dan hij. En wie is dat? De Heilige Geest beantwoordt deze vraag door de apostel, als Hij zegt: 'En zij wederom ontwaken mochten uit de strik des duivels, onder welken zij gevangen waren tot zijnen wil'. Het is dus de duivel, die al de kinderen van Adam in hun onwedergeboren staat, onder zijn macht en dwingelandij gevangen houdt. Spreek mij na dit alles niet meer over de vrije wil van de mens; er is er een 'die sterker is dan hij'.
Let eens op de woorden des Heeren in betrekking tot dezelfde zaak gesproken: 'Wanneer een sterk gewapende zijn hof bewaart' – wat is het dan? Wel! 'zo is al wat hij heeft in vrede'; totdat: 'Eén daarover komt, die sterker is dan hij'. Nu, onder al wat mens heet, kunt gij niemand sterker vinden dan hij. Het ganse geslacht van Adam, is met hem door de val in het verderf gestort, en in handen

gevallen van hem, die sterker is dan zij allen.
Trotse Farizeeër! de verzoekingen van de satan zijn sterker dan al uw plannen en voornemens. Beproef ze maar! Arme pocher! die zo hoog van uw vrije wil opgeeft; de duivel is veel sterker dan u, en tenslotte voert hij u henen, waar hij wil! Kon ik een onderzoek bewerkstelligen van de sterk gezindste wijsgeer, de allerongelovigste vrijdenker, de allerscherpste staatkundige, de meest onverschrokken oorlogsheld, de meest geslepen uitvinder, de allergrootste alleenheerser, die er ooit op deze aarde bestond, het gevolg zou zijn, dat zolang hij in zijn onwedergeboren staat was, de duivel sterker is, dan zij allen en dat zij gevangen gehouden worden door die sterk gewapende. Och! ik bid u, merkt het toch op, hoe ieder mens in zijn natuurstaat onder de kracht der zonde leeft. Ik weet het, er zijn duizenden die dit niet geloven willen; en die van de grootheid van hun vrije vermogens spreken. Ik zou niettemin dezulken de raad geven om, wanneer zij de volgende keer naar het bedehuis gaan, de grote God niet in het aangezicht te liegen; niet tot God te zeggen, dat zij gebonden en geboeid zijn door de ketenen van hun zonden, daar zij het toch niet geloven. Meent niet, dat mij deze taal mishaagt, het zij verre van daar, het is een onomstotelijke waarheid, maar ik berisp hen, die zich verstouten deze uitspraak op hun lippen te nemen, ofschoon zij het niet geloven. Geboeid en gebonden onder de slavernij des satans; gevangen gehouden naar zijn wil; doende zijn schrikkelijke slavendienst!
Hoe nauwkeurig werd dit alles ten toon gesteld in de zaak van de kinderen Israëls, toen zij onder de dwingelandij van Farao zaten! Zij waren het volk des Heeren; Kanaän was het land van hun bestemming en de Heere had Zich voorgenomen hen op Zijn tijd uit hun gevangenis te voeren. Evenwel hield Farao hen onder zijn tirannie, waarin hij een beeld was van de duivel; en zij zwoegden onder de geweldpleging van hun aandrijvers, die treffende zinnebeelden waren van de aanlokselen der wereld en van al de aandrijvers der zonden.
Wanneer de onwedergeborenen slechts hun aandrijvers konden beschouwen; wanneer zij maar grondig bekend waren met de dwingelandij, die over hen geoefend wordt; wanneer zij slechts het aangezicht en de gekloofde voet van hun zwarte heer recht bezagen; waren ze hun werkelijke toestand maar bewust, hun leven zou hun een schrik en last zijn zolang zij niet vrijgemaakt waren; maar, voordat de mens tot God niet roept vanwege zijn drijvers, is er geen bevrijding van hen te wachten. Maar ik heb nog niet alles gezegd. Niet alleen zijn wij van nature onder de kracht des satans, maar wij zijn in de volstrektste zin door hem vastgeketend; gelijk ik zojuist zeide, geboeid en gebonden met de ketenen van onze zonden. Niettegenstaande al het ijdel geblaas en geroep van 's mensen vermogen, zo is er toch in hen geen sterkte of kracht, die niet door de val gebonden werd. Laat ik dat met twee of drie voorbeelden duidelijk maken.
1. Neemt allereerst zijn genegenheden en hartstochten. Hoe zijn ze vastgeketend? Hij is wezenlijk onbekwaam iets heiligs te beminnen; het is hen ten enenmale onmogelijk de zonden in hun natuur te haten. Neemt slechts een onwedergeboren mens; hij zij een zedig, een matig, een ijverig mens; laat het iemand zijn tegen wie men geen enkele klacht van zedeloosheid zou kunnen inbrengen, en brengt hem in de kring van de huisgodsdienstoefening; leidt hem onder het gehoor van de godsdienstige gesprekken, en hemelse onderhandelingen en gemeenschap van enige goed onderwezen kinderen Gods; leidt hem onder het gehoor van de Heilige Schrift; doet hem een mededeling van de Evangelische bevelen; doet hem, zo mogelijk, een getrouwe verkondiging van het Woord goedkeuren en behagen, maar zou u hem deze dingen kunnen doen liefhebben? Het is ten enenmale onmogelijk. U mag hem tot de plek dragen.

maar zich daarin te verlustigen en die dingen te beminnen, dat kunt u niet van hem verkrijgen. U kunt zijn natuurlijke hartstochten gaande maken; hetzij door plechtige waarschuwingen, getrouwe onderwijzingen, of zielsroerende aanspraken; u kunt hem doen wenen of lachen, maar hem zo ver te brengen, dat hij zich verlustigt en verheugt in Goddelijke dingen, dat vermag u niet. Na dat alles, ziet hij met verheuging naar het tijdstip uit, dat hij zich van u kan afmaken, en verblijdt zich dat hij zich tot iets vleselijks kan keren, om zo de indrukken, die u misschien op zijn natuurlijke genegenheden gemaakt hebt, weer te verdrijven. Zijn hart en genegenheden zijn van God vervreemd.
Spreekt tot hem van het voorrecht van met God te wandelen, zegt hem hoe aangenaam dat is, en hoe verkwikkend en zalig het is zijn ziel in de schoot van God uit te gieten, het is bespottelijk bij hem; hij kent deze dingen niet, en zij zijn geacht als iets vreemds. De duivel heeft zijn genegenheden vast geketend; hij is geboeid en gebonden met de ketenen der zonde.
2. Maar ook, merkt eens op zijn oordeel, en ach, hoe is hij daarin ook gebonden! U vindt een menigte onder onze natuurgenoten, die geboren zijn met grote zielsvermogens en wonderlijke bekwaamheden; hun oordeel is voor diepe redeneringen en uitgestrekte onderzoekingen vatbaar; zij nemen kennis van mensen en zaken, van maatschappij en geschiedenis, in 't kort, van alles, wat onder het bereik van hun natuurlijke bekwaamheden valt. Zet nu het oordeel van zo'n man in het werk op zaken van pracht en luister, en hij is tot dat werk bekwaam; vraagt zijn oordeel over de werktuigkunde, hij is scherp en vaardig; onderzoekt zijn oordeel in alles wat mogelijk onder zijn natuurlijke vermogens ligt, en men zal verwonderd moeten staan over zijn vernuft en de grootheid van zijn vermogens. Maar ach! zo u hem eens ondervraagt naar de staat, de hoedanigheid en het uitzicht van zijn ziel; wint zijn oordeel in over de Goddelijke en menselijke natuur van Christus, als de Zaligmaker van zondaren; vraagt hem naar de leer van de heilige Drie-eenheid, in al Zijn heerlijke volmaaktheden; leidt hem tot de plek van het verbond der genade, betreffende de zaligheid van de ganse Kerk van God, – ach! arme mens! hij kan deze dingen niet verstaan. Hij acht ze als iets vreemds, dat is hem een wartaal. Hij spreekt daarvan, als van dweepzieke, zwartgallige denkbeelden; zijn oordeel is hierover vastgeketend, het is in slavernij en onderdrukking. Voorwaar! hij heeft behoefte aan vrijkoping, hij moet vrijgemaakt worden ook in zijn oordeel!
3. Laat mij een derde voorbeeld bijbrengen. Ik bedoel de wil van de mens. Op dit punt wil ik in alles aan de vijanden van de waarheid Gods, zo veel doenlijk is, ruimte geven; en mij dunkt, dat zij de grootste vijanden zijn, die de vrije wil van de mens drijven. Al de heidenen en Roomsen hebben nooit de zaak van God zoveel kwaad en beledigingen toegebracht – (ik bedoel, voor het uitwendige, want eigenlijk kunnen zij die niet benadelen), dan zij, die de vrije wil stellen. Maar laat ons die vrije wil slechts enigszins onderzoeken.
Is het niet opmerkenswaardig, daar er nu ongeveer 6000 jaar, sedert de zondeval van Adam, verlopen zijn, en met al de roem en de opgave van de vrijheid van de wil, dat de wil van de mens steeds één weg gegaan is, dat de wil van de mens nimmer een kruis of omweg is gegaan, zo het toch aan hemzelf stond? Is het niet opmerkelijk, dat die grootsprekende vrije wil van de mens altijd met de stroom is afgelopen, recht tegenover Gods wil, Gods liefde, Gods wet, Gods evangelie, Gods volk, en Gods waarheid – en dat bestendig, zonder enige uitzondering? Ik heb al de drijvers van de vrije wil bij herhaling uitgedaagd mij een enkel voorbeeld aan te wijzen, waarin de wil van de mens, zonder de invloeden van bovennatuurlijke genade, een tegenovergestelde richting nam en weer tot God terugkeerde. Neen, mijn broeders! de groeve, door de val gedolven, is een te steile, een te krachtige helling, dan dat de wil van de mens die zou beklimmen! De wil van de mens helt nederwaarts tot de afgrond des ver-

derfs. De mens wordt door de val in Adam, door de kracht en heerschappij van de zonde en de satan onderdrukt; al zijn krachten en al zijn vermogens zijn gebonden en vastgeketend.
Na u, zo goed mogelijk, aangewezen te hebben hoe de zondaar van nature door en in de zonden is vastgekneld, vraag ik uw aandacht in de tweede plaats voor zijn vrijmaking.

II. Ik meen voor deze keer genoeg gezegd te hebben van de vrije wil. Wij wenden ons dan ook tot onze tekst, waarin wij lezen: 'De HEERE heeft Jacob vrijgekocht'. Merkt wel op, vrienden, hier wordt niet gezegd: 'De HEERE heeft de Filistijnen vrijgekocht'. Ook niet: 'De HEERE heeft Farao, of Sanherib, of Judas vrijgekocht'. Ook wordt er niet van de Amalekieten, de gezworen vijanden des Heeren gezegd, dat God hen vrijkocht. Neen, de HEERE is in een eeuwige strijd met hen. De woorden van onze tekst zijn bepaald: 'De HEERE heeft Jacob vrijgekocht, en Hij heeft hem verlost'. Vrijkopen en verlossen zijn hier woorden van dezelfde betekenis. 'Hij heeft hen verlost uit de hand desgenen, die sterker was dan hij'.
Wanneer wij letten op de daad der bevrijding, vrijkoping of het verlossende werk des Heeren onzes Gods, dan zijn daarin voornamelijk drie zaken, die onze bijzondere aandacht verdienen.
1. De eer van Jehova moest gehandhaafd worden, anders zou het een schandelijke bevrijding geweest zijn.
2. Daar moest een zeer grote prijs worden betaald, anders zou het een onterende bevrijding geweest zijn.
3. De satan moest overwonnen, en de zonden uitgewist worden, anders zou het geen duurzame bevrijding geweest zijn.
Laat ons een weinig bij deze drie zaken stilstaan.
1. Jehova's eer moest worden gehandhaafd. En wie was daartoe bekwaam? De Heere alleen. O, Heilige Geest! leer gij ons Jezus de Heere te noemen! Dit is voor ons van groot gewicht, dat al de Goddelijke eigenschappen en volmaaktheden in al hun zuiverheid en volkomenheid, in het werk van Christus werden gehandhaafd, verheerlijkt, opgeluisterd, verhoogd en ten toon gespreid. En wanneer daarom onze beminnelijke Heere Jezus Zijn bediening op aarde met Zijn kruislijden op het punt stond te eindigen, beriep Hij Zich op de Vader, en zeide: 'Ik heb U verheerlijkt op de aarde!'
Het staat bij mij vast, dat de reinheid Gods zo vlekkeloos is, dat het beter geweest zou zijn, dat het ganse menselijk geslacht (niet één van hen uitgesloten) voor eeuwig in de verschrikkelijke poel des vuurs verbannen zou zijn, dan dat één van de eigenschappen Gods bezoedeld en aangerand zou zijn geworden. Zijn eigen heerlijkheid en eer is het eerst, het voornaamste en hoogste in alles. Beschouwen wij daarom de verlossing door Christus gewrocht, dan hebben wij daarin voornamelijk en allereerst het oog te vestigen daarop – dat in het grote werk der verlossing, de gerechtigheid, barmhartigheid, waarheid, heiligheid en liefde alle zijn verheerlijkt en verhoogd.
Al de eisen der gerechtigheid moesten voldaan worden; de heiligheid moest volkomen hersteld zijn; de wet moest in alles vervuld zijn, de laatste penning moest betaald zijn; de waarheid Gods moest in geen enkel geval geschonden zijn; het geduld, de lankmoedigheid, verdraagzaamheid, barmhartigheid en liefde Gods moesten in al hun volheid en majesteit worden ten toon gespreid. En wilt u het gesternte van de Goddelijke deugden en volmaaktheden, in haar middagklare luister en heerlijkheid zien schijnen, gaat dan naar de berg Golgotha, en beschouwt daar de dierbare Zoon van God, als de Vriend en Borg in de plaats van de zondaren, terwijl al het geschapene daarheen een blik werpt om een schemering van die heerlijkheid, die Jezus Zich verplicht had te hand-

haven.
Toen bij de wetgeving Mozes, Aäron, Nadab en Abihu, en de zeventig oudsten temidden van de donder en bliksem het geluid van de bazuin en de stem van God, de heerlijkheid van Jehova op de berg Sinaï zagen, werd er gezegd: 'En zij zagen de God van Israël, en onder Zijn voeten als een werk van saffierstenen, en als de gestaltenis des hemels in Zijn klaarheid'. O! hoe groot, machtig en heerlijk moet dat toneel geweest zijn! Toch was het in vergelijking een benevelde, schemerende en flauwe ontdekking van Gods heerlijkheid.
De saffierstenen mochten al de vrijmacht en heerschappij van de keizerlijke luister, en al de zuiverheid van de Goddelijke volmaaktheden en al de majesteit van de Goddelijke deugden, zoals zij zich openbaarden in de wet, ten toon stellen; maar, wilt u ze in al haar pracht zien opgeluisterd en voorgesteld, gaat dan naar Calvaria, en ziet daar, in plaats van een plaveisel van saffieren, in plaats van de klaarheid des hemels, gerechtigheid en barmhartigheid elkaar ontmoeten, rechtvaardigheid en vrede elkaar omhelzen, en al de Goddelijke deugden in haar Goddelijke overeenstemming en de Majesteit, uit en van Zichzelf bestaande, bevredigd en verdedigd, door het lijden en sterven van de dierbare, de beminnenswaardige Heere Jezus Christus; alle verzekerd, alle geëerd, alle verhoogd, alle verheerlijkt in de Persoon en het werk van de Heere Jezus Christus.
2. Maar letten wij eens op de verbazend grote prijs van die bevrijding. 'Wetende', zegt de Heilige Geest door Petrus, 'dat gij niet door vergankelijke dingen, zilver of goud, verlost zijt uit uw ijdele wandeling'. O! dat de mensen toch zo veel waarde niet hechten aan deze vergankelijke dingen; ze zijn niet alleen vergankelijk, maar ook, al het goud en de schatten der wereld kunnen niet een enige ziel verlossen. 'Niet door vergankelijke dingen, zilver of goud, verlost zijnde uit uw ijdele wandeling, die u van de vaderen overgeleverd is; maar door het dierbaar bloed van Christus, als van een onbestraffelijk en onbevlekt Lam; Dewelke wel voorgekend is geweest voor de grondlegging der wereld'. Men behoorde het, vooral in onze dagen, niet te vergeten, dat die verlossing was, uit de ijdele wandeling, die ons van de vaderen overgeleverd is'. Het is een duidelijk bewijs, dat de papisten niet verlost zijn 'uit de ijdele wandeling door overlevering ontvangen'. Ieder kind van God is van die overleveringen verlost en beschouwt ze als 'oudwijfse fabelen', ofschoon ze in de grond veel erger zijn. 'Het dierbaar bloed van Christus, als van een onbestraffelijk en onbevlekt Lam!'
Komt dan, gij dienstknechten des levenden Gods! gij heiligen van de Allerhoogste! Komt, gaat met mij naar Calvaria, treedt met mij de hof van Gethsemané binnen, richt met mij uw gang naar het toneel van het sterven van de dierbare Christus, en merkt op hoe het dierbaar bloed van 'het onbestraffelijk en onbevlekte Lam' uit Zijn aangezicht is geperst door de doornenkroon, uit Zijn rug door de geselstriemen; uit Zijn handen en voeten door de nagelen, en uit Zijn dierbaar hart door de speer. En zegt mij, wat de prijs van de verlossing is! O! stelt er toch waarde op; denkt niet meer zo lichtvaardig over de verlossing, die er in Christus Jezus is. Ontheiligt dat bloed niet meer door het Judas onder de tanden te geven, of het in Kaïns schoot te werpen! Daar heeft het niets mee te maken; het is daarvoor te waardig, te dierbaar, te kostelijk. Het is 'het dierbaar bloed van het onbestraffelijk en onbevlekte Lam'. Och, denkt eens even na over de onnoemelijke waarde van het Bloed der verzoening. Door dat bloed en daardoor alleen, zonder enig bloed van stieren en bokken, van kalveren en van eenjarige lammeren, worden de zonden van Gods volk uitgewist, en in de diepte der zee geworpen.
Daardoor wordt de vloek van hen weggenomen. Daardoor worden de machten der duisternis overwonnen en verbroken. Daardoor wordt de onkreukbare gerechtigheid Gods voldaan. Daardoor worden al de volmaaktheden van de drie-

enige God verheerlijkt, en dat in de verlossing en de bevrijding van de Kerk van de levende God. En zou dat bloed worden aangerand? Zou dat bloed te licht geacht worden door een oude, zwarte, vuile en lelijke vrije wil? Neen! Dat zij verre! En hoe! zou dat bloed worden vertreden? Wat! het bloed des LAMS! Het bloed der verzoening! Het bloed, dat zo dierbaar en waardevol is, dat het werkelijk elke vlek wegneemt, alle ongerechtigheid uitdelgt, en het eeuwig leven en heerlijkheid verzekert aan al 'de huisgenoten des geloofs!' Wat! Dat bloed onder de voet te vertreden! Het de zwijnen voor te werpen! Zó die dierbare Verlosser te versmaden, zó de wijsheid des Vaders te bespotten, zó de Vader van al Zijn heerlijkheid te beroven, zó al de bedieningen van Christus te schenden en te onteren! Neen! God de Heere duldt dat niet! Dat wij ons veeleer verheugen, dat er ten behoeve van een verbondsvolk zo'n verbazend grote prijs, als het dierbaar bloed des Lams, aan een Verbondsgod betaald is, en dat met een verbondszekerheid.

Dat was de prijs, die er tot de vrijkoping betaald werd. Ik kan mij bijna niet van dit punt afmaken; en wanneer de Heere mij beweldadigt met een gelovig bezoek van Calvaria, gaat het mij net als Petrus, Jacobus en Johannes, en wil ik daar wel een tabernakel bouwen en vertoeven. Laat ons bij die kruisheuvel even vertoeven, en een blik werpen op dat toneel. Ofschoon de zon ook beneden de kim is gedaald, zo is het daar nochtans licht genoeg om een dierbare Christus als gekruist en geslagen te ontdekken. Het is daar niet te donker voor een hart, dat onder de last van zijn schulden gebukt en gebogen gaat. Want daar is een dierbare Christus te aanschouwen, Die zijn zonden uitwist en al de beschuldigingen, tegen de ziel ingebracht, aan Zijn kruis nagelde. Gaat en staart op een beminnelijke Christus. Staat aan de voet van Zijn kruis, en tracht een druppel bloed op te vangen, een druppel van het bloed der verzoening! Gaat niet vandaar totdat Hij u geeft te gevoelen, dat u rein gewassen bent in die dierbare fontein, die er in Zijn zijde geopend is. De overgrote en verbazende prijs van onze vrijkoping en verlossing, dat was het dierbaar bloed van Christus.

3. Nog iets over dit punt van ons onderwerp. Het was niet alleen volstrekt noodzakelijk in de vrijkoping en verlossing van Zijn gemeente, dat de eer van de drie-enige God werd gehandhaafd, en dat de verbazende grote prijs tot de laatste penning werd betaald, maar ook was het nodig, dat de satan werd overwonnen en de heerschappij van de zonden werd vernietigd. Zou de onderdrukker zijn macht niet benomen zijn, en de vergeving der zonden niet in alles en ten volle verzekerd zijn, dan zou er een dubbel kwaad op de kerk rusten; zodat tenslotte de onderdrukker zijn krachten weer zou verzamelen en herwinnen, zijn gevangenen terugvoeren en hen voor eeuwig vasthouden, niettegenstaande al datgene, wat Jezus had gedaan en geleden.

Er zijn er, die menen, dat er een gedeelte van de schuld is staande gebleven, die de zondaar nog moet betalen; enig berouw, goede werken, enige bijkomende omstandigheden, of brokstukken van de wet, die door de ziel volbracht moeten worden, zal ze tenslotte niet omkomen. Het Arminianisme en alle andere vijanden van de leer van vrije genade zeggen in wezen, dat er een schuld was van ponden, schellingen en stuivers, en dat de Heere de twee eersten betaald heeft, en aan de zondaar de laatste of de stuivers heeft overgelaten. Maar ach! dan mocht de mens (met eerbied gesproken) wel tot de Heere zeggen: 'Gij hadt net zo goed de gehele som kunnen laten open staan, als dat de stuivers onvoldaan bleven'.

Maar geliefden, de eenvoudige waarheid is, dat de ganse som voor eeuwig is doorgehaald, en de onderdrukker door de Heere Jezus is overwonnen. Hebt u niet gelezen, dat Hij, 'de overheden en de machten uitgetogen hebbende, hen in het openbaar ten toon heeft gesteld' aan Zijn kruis, 'en door hetzelve over

hen heeft getriomfeerd?' Hebt u niet gelezen: 'Dood! waar is uw prikkel? Hel! waar is uw overwinning?' Hebt u niet gelezen, dat Hij 'door de dood heeft teniet gedaan, degene die het geweld des doods had, dat is de duivel'; opdat Hij 'een eeuwige gerechtigheid voor Zijn Kerk zou aanbrengen? Heeft niet Christus de oude slang overwonnen, en datgene volbracht, waarmede de profeet Jesaja belast werd om bij wijze van uitdaging voor te stellen: 'Zou ook een machtige de vang ontnomen worden? of zouden de gevangenen eens rechtvaardigen ontkomen? Doch alzo zegt de HEERE: Ja, de gevangenen des machtigen zullen hem ontnomen worden, en de vang des tirans zal ontkomen; want met uwe twisters zal Ik twisten, en uwe kinderen zal Ik verlossen'. Eer en heerlijkheid zij Zijn dierbare Naam, omdat Hij de zege behaald heeft! Dat Hij, toen Hij op de heuvel Golgotha aan het kruis hing, en terwijl de macht der duisternis al zijn krachten inspande, zijn uiterste vermogens in het werk stelde, en met ongekende woede losbrak, dat Hij toen met Zijn almachtige arm de oude draak zo'n geduchte slag op zijn kop gaf, waarvan hij nog de pijn gevoelt en niet van bekomen is en ook in eeuwigheid niet bekomen zal. Hij heeft hem huilende en tandenknersende naar de verdoemenis teruggezonden. Geen wonder dus, dat de profeet het bevel ontvangt, om de kerk die uitdagende woorden in de mond te leggen: Waar is de woede van de onderdrukker? Wilt u ze vinden? Gaat naar Gethsemané! Waar is de woede van de onderdrukker? Wilt u die vinden? Gaat dan naar Calvaria, en u zult die verslonden zien door het purperrode bloed, dat uit Jezus' hart vloeit. Waar is de woede van de onderdrukker? Zij is te vinden in het ongelovig hart; daar woont ze. Waar is de woede van de onderdrukker? Zij verbergt zich temidden van de kreupelbossen van uw 'als' en 'maars'. Waar is de woede van de onderdrukker? Gaat op de heuvel Golgotha, en zolang u daar blijft, durft de onderdrukker zijn aangezicht niet te laten zien; want zijn juk is door onze gezegende Verlosser verbroken.

Evenzo zijn ook de zonden uitgewist.

Het staat bij mij buiten alle twijfel vast, dat al de zonden en ongerechtigheden, die ons, door de overtreding van ons gevallen verbondshoofd Adam, ten erfdeel geworden zijn, door het lijden en sterven van Christus, in Zijn bloed, alle besloten en vergeven zijn tot voordeel van Gods geslacht. Het zij echter verre vandaar, dat dit de uitverkorenen zou doen denken, dat zij nu straffeloos de zonden kunnen bedrijven. O neen! Het zal ze hen des te meer doen haten. Let eens op de woorden des Heeren, gesproken door de profeet Jesaja: 'O Israël!' zegt Hij, 'Mij hebt gij niet gebracht het kleine vee uwer brandofferen, en met uwe slachtofferen hebt gij Mij niet geëerd'. Gij hebt Mij datgene onthouden waarop Ik het hoogste recht had om dat te eisen; gij hebt in de uitoefening van de godsdienstplichten achtergehouden datgene, dat uw God toekwam. Gij zijt een dwaas, een hardnekkig volk.

Maar er is nog meer: Gij, o Jacob! 'Hebt Mij arbeid gemaakt met uw zonden; gij hebt Mij vermoeid met uw ongerechtigheden'. En wat zouden wij nu verwachten? Geheel iets anders dan wat er nu volgt: 'Ik, Ik ben het, Die uw overtredingen uitdelg om Mijnentwil, en Ik gedenk uwer zonden niet'. God zij geloofd! Welke woorden zouden de zondaar beter van pas komen, dan deze woorden van U? Hier dan is verlossing! De eer en heerlijkheid van God is gehandhaafd; de verbazend grote prijs, die de wet en Gods gerechtigheid vorderde, is betaald; de onderdrukker is overwonnen en de zonden zijn uitgewist. Wat kan en zal er dan nog zijn, dat de volkomen en eeuwige zaligheid van de ganse Kerk van God zou verhinderen en tegenhouden?

III. Maar ik moet mij haasten om met enkele woorden aan te wijzen, hoe de hand des HEEREN hier kenbaar in was. Ik heb hieraan een apart hoofddeel willen wijden, om zo een dodelijke slag te geven aan de hoogmoed der Farizee-

ers. Zij menen er een deel van te hebben, en ach! alles wat zij kunnen doen, is slechts een poging om hun eigen verdoemenis te verzwaren. Het ganse werk is Gods werk, van het begin tot het einde.
In het grote en heerlijke werk der verlossing is alleen de hand des Heeren zichtbaar. Er is een liefelijke plaats in de Heilige Schrift, die ons (onder vele andere) genoeg behoorde te zijn om deze waarheid te bevestigen en vast te stellen. Het is die plaats, waarin de Heere Jezus, door de profeet Jesaja, van Zichzelf zegt: 'Ik heb de pers alleen getreden, en er was niemand van de volken met Mij'. 'Ik heb de pers alléén getreden'. Nu, wanneer wij eens een ogenblik konden stellen, dat onze dierbare Heere een onwaarheid had gesproken; als Hij ons, door de profeet, een valse indruk van de zaak gegeven had, dan zou u enig bewijs vinden voor het Arminianisme. Maar als u mij toestemt, dat Hij was en is de God der waarheid, als u met mij met de Schrift instemt, die zegt: 'Nooit heeft een mens alzo gesproken, gelijk deze Mens', en dat er bij Hem gans geen onoprechtheid en leugen was, toen Hij zeide: 'Ik heb de pers alleen getreden, en er was niemand van de volken met Mij'. Dan is alle roem van onze zijde ook ten enenmale en geheel uitgesloten, en de hand des Heeren wordt alleen in de volvoering van het werk gezien. Maar dit is de enige plaats niet. Hoort slechts een andere uit de zeer vele. 'Mijn arm heeft Mij heil beschikt, en Mijn grimmigheid heeft Mij ondersteund'. En nu, vrienden, vraag ik u, kennis te nemen van de waarheid door de profeet voorgesteld, hoe liefde en genade de drijfveer van dat alles was.
'Door Zijn liefde en door Zijn genade heeft Hij hen verlost; en Hij nam hen op, en Hij droeg hen al de dagen van ouds.' O, denkt eens een ogenblik, aan de bron, de eerste oorzaak van onze verlossing en ganse zaligheid. Het was liefde en genade. Liefde tot de voorwerpen, die Zijn uitverkorenen waren, en Zijn hart zo dierbaar waren; en bewogen over het verderf en de ellende, waarin zij zichzelf gebracht hadden; liefde tot hen als Zijn innerlijk beminden, genade over hen als die geliefden waarop Hij betrekking heeft; liefde tot hen als leden van Zijn gezin, in de hemel op en aangenomen en met name opgetekend, genade over hen als door de val in Adam diep bedorven en verloren, en daardoor 'kinderen des toorns, gelijk al de anderen'. 'Door Zijn liefde, en door Zijn genade heeft Hij hen verlost'.
Maar terwijl wij hier een ogenblik ons oog op vestigen, vraag ik maar uw bijzondere aandacht voor de oorspronkelijke oorzaak, die deze verlossing teweeg bracht. Juist de betekenis van het woord 'verlossen' in de zin van 'vrijkopen' zal ons verlangen voldoen.
Oorspronkelijk waren zij de Zijnen; en vandaar ook het waarom, dat hij hen vrijkocht. Inderdaad, als dat niet de oorzaak was, zou de uitdrukking 'vrijkopen' onnatuurlijk zijn. Indien het een kopen was van personen of zaken, die Hij nooit van tevoren bezat of te eisen had, dan zou het belachelijk zijn van verlossen en vrijkopen te spreken. Neemt slechts een natuurlijk voorbeeld. Wanneer wij spreken over een verpande erfenis of enig ander eigendom te zullen verlossen – lossen, vrijkopen – dan geeft die uitdrukking te kennen, dat wij daar van tevoren reeds recht van eigendom op hadden, dat het door dit of dat middel uit ons bezit raakte, en dat het weer teruggebracht moet worden. Dat nu, is de eenvoudige betekenis van het woord 'vrijkopen'. Al diegenen, die de Heere Jezus vrijkocht, waren de Zijnen reeds voordat zij vielen, voordat zij in Adam verdorven en verloren werden, voordat zij deze wereld binnentraden; en daarom zegt Hij, in dat heerlijke zeventiende hoofdstuk van Johannes' Evangelie: 'Zij waren Uwe, en Gij hebt ze Mij gegeven'.
Wie de verlossing en vrijkoping niet verder uitstrekt dan tot op Golgotha moet vergeten hebben, dat Christus was 'het Lam, geslacht van voor de grondlegging der wereld'. Wie des mensen zaligheid slechts vanaf de val zoekt op te

sporen, moet Jehova's eeuwig verbond voorgezien hebben. Wie het verbond der genade meent opgericht te vinden na Adams overtreding, moet Jehova Jezus van Zijn persoonlijke verbinding beroven. Het 'Zie, Ik kom!' is dan zonder zin of betekenis.
De liefde van Jezus dagtekent vanaf Zijn bestaan, van de stilte der eeuwigheid. De vrijgekochten waren oorspronkelijk de Zijnen, Hem dierbaar, geschreven in Zijn boek, Zijn kinderen, Zijn uitverkorenen, Zijn ondertrouwde bruid, die Hij tegemoet ging. Let maar eens op de woorden van de psalmist: 'Hij heeft Zijn volk verlossing gezonden'. Zo waren zij dan Zijn volk, voordat Hij hun verlossing zond; zij zochten die nimmer, maar Hij zond ze hen. En let er wel op: er wordt niet gezegd, dat Hij aan de wereld verlossing zond; ook niet, dat Hij het menselijk geslacht in het algemeen verlossing zond, maar 'Zijn volk'. Ter bevestiging van de heilige waarheid, waarover wij spreken, namelijk dat de ganse kerk van God de Zijne was door de banden van de verbondsliefde en eeuwige goedertierenheid. Zie ik terug naar de val, naar de overtreding van ons verbondshoofd Adam, dan zie ik daar de uitkomst van een reeks eeuwige dingen. Ik zie daar de ganse gemeente des levenden Gods, zowel als de gehele wereld, ingewikkeld in Adams overtreding, en 'kinderen des toorns worden, gelijk alle anderen'. Maar dan ook heb ik terug te gaan tot een vroegere dagtekening. Ik heb mij dan te wenden naar de boezem des Almachtigen in de eeuwigheid en dan zie ik hoe de kerk daar reeds bestond van eeuwigheid, en de waarheid van die tekst wordt mij duidelijk, die daar zegt: 'Uw leven is met Christus verborgen in God'. Dit nu is de eerste grote oorzaak van de verlossing.
Na dit alles zal het wel niet nodig zijn uw aandacht opzettelijk te bepalen bij de gruwelijke goddeloosheid en rechtstreekste Godslastering van het algemeen voldoeningsstelsel. Mij dunkt, dat het u duidelijk zal geworden zijn, dat het al de ambten en bedieningen van Christus volstrekt verderft; dat het volstrekt het Boek des levens vernietigt en alle namen daarin uitwist; dat het een snode beschimping en honen is van de wijsheid Gods; dat het noodzakelijk alle innerlijke vereniging en nauwe betrekking tussen God en Zijn volk ten enenmale verbreekt en Zijn liefde verlaagt tot een mogelijke, tot een waarschijnlijke, tot een ver gelegen, verloren hoop. O, mijn hoorders! wist ik sterker uitdrukken te gebruiken om dit paapse stelsel in zijn waarlijk verfoeilijke gedaante voor te stellen, ik zou het doen. Ik weet mijn afschuw niet genoeg uit te drukken tegen een stelsel, dat regelrecht tegenover al de waarheden van het eeuwig blijvend Evangelie staat. Ons grote middelpunt is dit: Dat God de Zijnen heeft liefgehad van eeuwigheid en dat Hij ze naar dezelfde liefde zal liefhebben tot het einde, van eeuwigheid tot eeuwigheid. Ziedaar de grote oorzaak van de verlossing.

IV. Zien wij nu in de laatste plaats nog iets van het leven en de vrijheid daardoor verzekerd. Indien 'de HEERE Jacob heeft vrijgekocht, en hem verlost uit de hand desgenen, die sterker was dan hij', waar is dan hij, die nog sterker is dan de Verlosser om daarover te komen? Ik moet nog eens terug gaan tot de gelijkenissen des Heeren, waarvan ik straks één noemde. 'Wanneer een sterk gewapende zijn hof bewaart, zo is al wat hij heeft in vrede. Maar als een daarover komt, die sterker is dan hij, en hem overwint, die neemt zijn gehele wapenrusting, daar hij op vertrouwde, en deelt zijn roof uit'. U leest nergens, dat de sterk gewapende weer terug kwam. De andere gelijkenis is die, waar wij lezen, dat de onreine geest vrijwillig uitgegaan was en later weer tot die mens terugkeerde als tot zijn eigen huis, en het vindt 'met bezemen gekeerd en versierd. Dan gaat hij heen, en neemt met zich zeven andere geesten, bozer dan hij zelf is, en ingegaan zijnde, wonen zij aldaar; en het laatste van die mens wordt erger dan het eerste'. Dat wijst ons aan het onderscheid tussen een verloste ziel en een verloren gaande naamchristen. De vrijgekochte ziel is voor

altijd tegen de macht van de satan beveiligd. Een verloren gaande naamchristen is vaak 'met bezemen gekeerd en versierd', maar blijft het eigendom van de duivel en tot in eeuwigheid zijn prooi.
Maar wij zouden nog letten op het leven en de vrijheid in die verlossing verzekerd. Het leven wordt gewerkt door hun roeping en voor eeuwig verzekerd in de betrekking, die er bestaat tussen de verhoging van Christus en de verhoging van Zijn leden. Het leven wordt geopenbaard in hun wedergeboorte. Beeldt u toch niet in enige godsdienst te bezitten, als u de stem des Zoons Gods niet gehoord hebt; het is dan, maar ook niet eerder, dat de dode begint te leven. Ik weet wel welke bewijsredenen zij bijbrengen, die zichzelf ongelovigen noemen, met betrekking tot de verantwoordelijkheid van de mens; maar ook zou het mij niet moeilijk vallen te bewijzen, dat velen van hen dwazen zijn. Maar ofschoon ik tenslotte hen zou kunnen doen zwijgen, en overtuigen, dat het christelijk stelsel, dat wij prediken, waarheid is, zo zou ik nog niet met al gedaan hebben om hun van de hel te bevrijden; ik zou hen geen ware Christenen gemaakt hebben; zij zouden steeds dezelfde blijven, onder een ander voorkomen. Maar als de stem des Zoons Gods tot hun harten kwam; als de stem des Zoons Gods tot hun consciënties doordrong; als de stem des Zoons Gods hen uit het graf riep en opwekte, dan zouden zij beginnen te leven; dan zouden zij de verlossing kennen, die in Christus Jezus is. Ziet wat dat betreft maar eens op de bevinding van de apostel Paulus: 'In Welken', zegt hij, sprekende van Jezus, 'in Welken wij hebben de verlossing'. Niet 'wij zoeken die', maar wij 'hebben' ze.
Dan gaat hij voort om aan te tonen, dat wij niets hebben, waarop wij ons kunnen verheffen. 'In Welken wij hebben de verlossing door Zijn bloed, namelijk de vergeving der zonden, naar de rijkdom Zijner genade'. Dan wordt het gevoeld verlossing te zijn. Wat! vergeving der zonden? Dan is ook de stem van de dierbare Jezus gehoord, zeggende: 'Zoon! wees welgemoed, uw zonden zijn u vergeven!' O, mijn geliefden, wij wensen voor niets te strijden dan voor een bovennatuurlijke godsdienst. Wanneer de HEERE met kracht spreekt, dan is het leven verzekerd, dan zal er vrijheid zijn. Dit wordt ons duidelijk uit onze tekst: 'Want de HEERE heeft Jacob vrijgekocht, en Hij heeft hem verlost uit de hand desgenen, die sterker was dan hij'.
Maar let er wel op, vrienden, voordat gij u de verlossing in Christus Jezus mag toe-eigenen, moet u aanwijzen, dat u niet onder de macht van de satan bent; u moet aantonen, dat de zonde niet meer over u heerst; dat u alle slavernij verbroken hebt, waarover ik bij het begin van mijn rede gesproken heb, en als u meent, dat er vrijheid van de zonde is, terwijl u nog onder de tirannie en slavernij ervan verkeert, o! dat ik u er dan aan mag herinneren, dat een vrijgekochte verlost is 'uit de hand desgenen, die sterker was dan hij'. Halleluja! eer en prijs zij Zijn dierbare Naam. Hij laat Zijn werk niet halverwege liggen; hebbende de Goddelijke deugden verheerlijkt en gehandhaafd, de overgrote prijs betaald en de gevangenen verlost wanneer ze onderdrukt werden, zal Hij hen niet verlaten, totdat Hij Zijn werk voleindigd heeft.
Nog slechts een enkel woord en ik ga eindigen. De verhoging van Jezus en die van al de leden van Zijn verborgen lichaam met Hem, is onafscheidelijk aan elkaar verbonden, en dus is hun leven en vrijheid niet alleen verzekerd door de Goddelijke roeping, maar ook zeer zeker ten gevolge van de nauwe betrekking. Dat wij het opmerken, dat onze gezegende Heere dit als een gedeelte van de wil des Vaders opgeeft: 'Dit is de wil Desgenen, Die Mij gezonden' heeft, dat een iegelijk, die de Zoon aanschouwt, en in Hem gelooft, het eeuwige leven hebbe; en Ik zal hem opwekken ten uitersten dage'.
Daar Hij die God is, Die uit en van Zichzelf bestaat, en dus het recht heeft een besluit te maken, verkondigt Hij Zijn wil; en wij mogen eraan toevoegen en als

het ware het onderteke nen, en schrijven: 'Getekend, verzegeld en verklarende de uiterste wil en testament van onze hooggeprezen Heere'. Wat is het? 'Vader! Ik wil, dat waar Ik ben, ook die bij Mij zijn, die Gij Mij gegeven hebt; opdat zij Mijn heerlijkheid mogen aanschouwen'. Ziet daar dan de wil des Vaders, en de wil des Zoons in enkele woorden voorgesteld, getekend, verzegeld, verklaard en openbaar gemaakt.

Maar daar is nog een partij ten opzichte van deze wil, de Heilige Geest. Het is Zijn werk genade mede te delen; de heilige waarheden van Zijn Woord op het gemoed en de consciënties van Zijn volk te drukken; en bovenal de Heere Jezus beminnelijk te maken aan het hart. Mijn begeerte en bede tot God is, dat de Heilige Geest ook heden Zijn bediening aan u mag vervullen, en zo deze dierbare waarheden aan uw hart mag bevestigen, opdat gij door Hem Jezus de Heere mag noemen, en u verblijden in de kennis, dat Hij u vrijgemaakt heeft van alle ongerechtigheid, om u te reinigen tot een heilig volk, 'ijverig in goede werken'. Amen.

6. Jezus bespot en gedood.

Tekst: Markus 15:20

'En als zij Hem bespot hadden, deden zij Hem de purperen mantel af, en deden Hem Zijn eigen klederen aan, en leidden Hem uit, om Hem te kruisigen'.

Willen mijn toehoorders deze morgen tenminste trachten mij te vergezellen in overdenking, gebed en geloof naar het ernstige toneel, waar de Prins der lijders de overtredingen droeg van Zijn volk, en al hun ongerechtigheden wegnam, verdragende het tegenspreken van zondaren tegen Zich? En moge de Heilige Geest ons bekwamen zo te onderscheiden, ons zo te verplaatsen in, zo te verstaan, en zo toe te passen hetgeen ontvouwd zal worden in dit toneel van benauwdheid, door Hem verdragen, Die nadrukkelijk werd genoemd 'de Man van smarten en verzocht in krankheid', om ons zo te bekwamen Hem te aanbidden, en Hem lief te hebben, en Hem te vertrouwen, en Hem te verheerlijken in ons lichaam en in onze geest. Dit is mijn ernstige begeerte.
U weet, geliefden, dat wij op het punt staan, als we gespaard worden, ons deze avond te scharen rond de dis (tenminste de meesten van ons), waar we herdenken het ernstig toneel van het lijden van onze dierbare Heere; en ik wens, dat wij daar niet zullen komen louter uit vorm, daar niet zullen komen als een openbare plicht, daar niet zullen komen als degenen, die denken dat ze een dienst hebben verricht, die enige Goddelijke gunst moet verdienen, en iets doen om hen geschikt te maken voor de hemel. God Almachtig verlosse ons van zulk een schijnheilige spotternij, en verlene ons een duidelijke onderscheiding van de grote werkelijkheden, die voor ons liggen, om ons zo te brengen in gemeenschap met het lijden van Christus, om te verstaan dat wij met Hem gekruisigd zijn; en wij leven, doch niet meer wij, maar Christus leeft in ons; en hetgeen we nu in het vlees leven, dat leven we door het geloof des Zoons van God, Die ons liefgehad heeft, en Zichzelf voor ons overgegeven heeft.
Het hoofdstuk waarvan ik u deze morgen een gedeelte heb voorgelezen, geeft een nauwkeurig en treffend verslag van Christus, Die in de nacht door het Joodse gepeupel en de Romeinse soldaten uit de hof van Gethsemané naar de gevangenis wordt gesleept, en 's morgens naar het rechthuis van Pilatus, gebonden als een slachtoffer, en beschrijft dan het ernstige toneel van hoon, spot, smaad en wreedheid, nooit eerder geëvenaard en wat ook nooit geëvenaard zal worden; en als wij slechts onze gedachten en het oog des geloofs gevestigd kunnen houden op het feit, dat er Hem geen hoon werd aangedaan, er geen doorn was waarmede de kroon werd gevlochten, er geen centimeter van de rietstok was, die Hem in de hand werd geduwd in bespotting als een scepter, noch een draad van de purperen mantel, die ze Hem omwierpen, of het legde getuigenis af van de snoodheid der zonde, de gestrengheid van de Goddelijke eisen, het verschrikkelijk oordeel, dat u en mij had moeten treffen, indien Hij niet geleden had en de volkomenheid en volmaaktheid van die zaligheid niet had gewrocht en aangebracht voor Zijn uitverkorenen (o! hoe gewichtvol), en toch hoe belangwekkend de feiten, die we zullen nagaan, als we verder gaan, met betrekking tot de woorden van mijn tekst.
Maar opdat ik deze morgen zo kort mogelijk moge zijn, vraag ik direct uw aandacht voor de woorden, die ik heb voorgelezen als de grondslag van onze verhandeling: 'En als zij Hem bespot hadden'. Was het ooit eerder gehoord, dat zelfs een schuldige kwaaddoener, die zijn straf onderging, werd bespot temidden van zijn lijden? Wij hebben van grote scharen gehoord, die onverschillig

toekeken; wij hebben gehoord van grote scharen, die hun medelijden toonden; wij hebben gehoord van grote scharen, die rilden van afgrijzen; maar wie heeft ooit van mannen gehoord, die spotten met de angsten van een schuldig schepsel in het uur des doods, zelfs wanneer dat schuldig was?
Onze dierbare, heerlijke Christus ging alle lijders ver te boven; en vandaar noemde ik Hem zojuist de Prins der lijders. Terwijl Hij geslagen, vals beschuldigd en veroordeeld wordt, en op het punt staat weggeleid te worden om gekruisigd te worden, bespot het gepeupel Hem; en nauwelijks hebben ze de veroordeelde Zaligmaker in hun greep, of elke mogelijke belediging wordt Hem aangedaan. De spot drijven met de angsten, die tot verzoening van de overtredingen waren; de spot drijven met de angsten, die een hel in Zijn ervaring waren; aanschouwt het, geliefden, en als u en mij dan ten allen tijde hoon en smaad zal worden aangedaan temidden van enig lijden, waarvan ik geen vreemdeling ben, moesten wij met de Zaligmaker uitroepen: 'Vader! vergeef het hun; want zij weten niet, wat zij doen'. Maar laat ons, terwijl wij ons afwenden van onszelf en al het lijden van het schepsel, enkele ogenblikken stilstaan bij:

1. De bespotting, die Christus wordt aangedaan.
2. Het gewaad, dat Hij droeg.
3. De aard en de mate van Zijn lijden.

Moge de Heilige Geest mij kracht en vrijmoedigheid geven, enkele uitspraken te doen tot uw nut, overeenkomstig deze volgorde.

1. Allereerst een enkel woord over de bespotting onze dierbare Heere aangedaan. En daarin zijn twee of drie dingen, die betrekking hebben op de bespotting; en twee of drie dingen, die betrekking hebben op het lijden, waarbij wij een weinig moeten stilstaan.
Met betrekking tot de spotters, welk een laagheid (om er verder maar niets van te zeggen), welk een laagheid, toen het slachtoffer in hun handen was overgeleverd, onder het vonnis des doods, en al de wreedheden, die de boosaardigheid kon uitvinden, op Zijn persoon waren toegepast, om Hem hulde te betuigen, die ze niet voornemens waren Hem te brengen, om Hem een purperen mantel om te werpen, alsof ze Zijn koninklijk gezag wilden erkennen, om een rietstok in Zijn handen te duwen, alsof ze Zijn koninklijk ambt wilden bespotten, en de heerschappij van Zijn scepter wilden tarten door de knieën voor Hem te buigen en Hem te aanbidden, alsof ze bedoelden Hem hulde te brengen, terwijl daarentegen alles spot en hoon was, en alles bedoeld was om Zijn smart te verzwaren.
Bovendien, als u het nog eens van hun kant beziet, was het alles haat; alsof de vijandschap van het bedenken des vleses wilde zeggen: 'Zodanig is de afschuw, die de zondaar heeft van deze dierbare Heilige, deze gezalfde des Heeren, deze Zaligmaker van zondaren, dat de nagels en de speer geen voldoende folterwerktuigen waren, dat al de gruwelen van de kruisiging te gering waren, maar dat Hij gehoond moest worden, en al de boosaardigheid van het bedenken des vleses aan Hem gekoeld moest worden, Die de God van liefde is. Mijn toehoorders wilt u een vernederende karaktertrek in uw bevinding bedenken? Dat al die boosaardigheid in uw hart en in het mijne woont van nature? Vleselijk en onwedergeboren gelaten (o! ik wenste wel, dat mijn toehoorders deze vernederende les mochten leren), vleselijk en onwedergeboren gelaten, in de wereld gelaten, onder satans heerschappij gelaten, 'gevangen tot zijn wil'; er is net zoveel boosaardigheid in uw hart en in het mijne als in dat van deze goddeloze Joden. Er is net zoveel boosaardigheid in uw hart en in het mijne als in dat van een ieder van diegenen, die de doornenkroon vlochten, of op Zijn hoofd

drukten. Er is net zoveel boosaardigheid in uw hart en in het mijne, als in dat van een ieder van diegenen, die de purperen mantal brachten om Hem te honen, of in een ieder van diegenen, die de rietstok in Zijn hand duwden en trachtten de knie voor Hem te buigen, met hun verachtelijke grijns. Toch vernederde onze dierbare Christus Zich tot dit alles. Maar aanstonds meer hierover.

Bovendien was het de grootste dwaasheid, want zij konden niet anders dan getuigen, dat Hij wonderen onder hen gedaan had, dat Hij duivelen uitgeworpen had, dat Hij de winden in Zijn vuisten verzameld, en de wateren met Zijn vuist gemeten had; dat Hij de doden had opgewekt, en dat niets Hem in de weg stond; en toch waren ze zo dwaas, gelijk in het geval van al Zijn wonderen, die Hij had gedaan en alles wat Hij in de tempel had geleerd, gelijk Hijzelf tot hen had gezegd, en waren toch zo dwaas bezig om Hem te bespotten en te honen!

Dit alles was voorzegd. Als u een ogenblik Psalm 35 beziet, zult u een korte inhoud van deze bespotting lezen: 'Als ik hinkte, waren zij verblijd, en verzamelden zich; zij verzamelden zich tot mij als geslagenen, en ik merkte niets; zij scheurden hun klederen, en zwegen niet stil. Onder de huichelende spotachtige tafelbroeders knersten zij over mij met hun tanden. Heere! hoelang zult Gij toezien? Breng mijn ziel weder van hunlieder verwoestingen, mijn eenzame van de jonge leeuwen'. Er kan geen twijfel over bestaan, dat deze Persoon Christus is, en dat dit gedeelte rechtstreeks wijst op Zijn lijden. De huichelende spotachtige tafelbroeders (ik vraag u daarop te letten) die Jezus deze beledigingen aandeden, waren een deel van het verschrikkelijk toneel, een deel van dat lijden dat Hij moest doormaken; en als er iets dergelijks niet geweest was, als ze Hem die spot niet hadden aangedaan, zo laag boosaardig en dwaas het ook was, dan zou die voorzegging niet vervuld zijn; het gedeelte uit Psalm 35, dat ik zojuist heb aangehaald, zou onvervuld gebleven zijn, en er zou één schakel in de heilige keten gemist worden. En daarom stond er van dit geval, gelijk van vele andere, aangetekend: 'Doch dit alles is geschied, opdat de Schriften vervuld worden', opdat het alles volbracht zou worden, wat geschreven was.

Dan vraag ik u, merkt toch wat Zijnerzijds in deze bespotting vertoond wordt. O! welk een nederbuigende goedheid. Diezelfde Persoon, Die slechts enkele uren tevoren met één woord de woeste bende in Gethsemané achterwaarts ter aarde deed vallen, kon hen gemakkelijk met nog één woord in de hel nedergestoten hebben. Maar niet alzo. Hoe zouden dan de Schriften vervuld kunnen worden, die zeggen, dat het alzo geschieden moest? Hij stelt er Zijn discipelen mee in kennis, dat na twee dagen de Zoon des mensen de Overpriesters en Schriftgeleerden zal overgeleverd worden, en zij zullen Hem ter dood veroordelen; en zij zullen Hem de heidenen overleveren, om Hem te bespotten, en te geselen, en te kruisigen.

Alles moest volbracht worden. Hij wist wat er vóór Hem lag; aan dit alles had Hij Zich verbonden in het Verbond; en ziet Zijn nederbuigende goedheid, toen voor Hem het uur van de macht der duisternis aanbrak. Voor de engelen was er alle reden om zich te verwonderen, en voor de Hemel om te zwijgen, en voor de harpen om stil te zijn, en voor de aarde om zich te bewegen, en voor Pilatus om zich te verbazen, toen Jezus Zich tot dit alles vernederde. Maar merkt ook Zijn onveranderlijkheid op, terwijl u Hem alleen maar kunt bewonderen en aanbidden voor Zijn nederbuigende minzaamheid. Hij, Die Zich zo diep vernederde toen Hij op aarde was, kan Zich zelfs nu vernederen om degenen te hulp te komen, die bespot en beproefd worden; ja, en ook om de harten van de spotters te overwinnen en ze aan Zijn voeten te brengen. Ziet Zijn onveranderlijkheid. Hij had Zich Zijn Kerk ondertrouwd van eeuwigheid tot eeuwigheid in goedertierenheid en in barmhartigheden en in geloof; en toen het er op aan kwam, dat óf de Bruidegom óf de bruid moest lijden, dat óf de Bruidegom óf de

bruid gekruisigd moest worden, dat óf de Bruidegom óf de bruid de vloek moest dragen, was de onveranderlijkheid van Zijn liefde zodanig, dat Hij het vrijwillig op Zich nam om te sterven, opdat Zijn bruid eeuwig met Hem zou mogen leven.
Bovendien, bewondert Zijn kalmte. Op al de valse beschuldigingen, die tegen Hem ingebracht werden, antwoordde Hij niet één woord. Op alles wat Hem ten laste werd gelegd, zonder een schijn van waarheid, zonder enige grond van waarschijnlijkheid, antwoordt Jezus geen woord, zodat Pilatus zich verwonderde. 'Antwoordt Gij niet? zie, hoe vele zaken zij tegen U getuigen'. En nog antwoordde Jezus geen woord. Hieruit leer ik twee dingen. Ten eerste, de kalmte van mijn Heere, zoals die beschreven is door de profeet Jesaja: 'Als een lam werd Hij ter slachting geleid, en als een schaap, dat stom is voor het aangezicht zijner scheerders, alzo deed Hij Zijn mond niet open'.
En daar Christus aldus voor ons heeft geleden, leer ik vervolgens, dat Hij ons een voorbeeld heeft nagelaten en wij doen er wel aan dat na te volgen. Hij werd gescholden, en schold niet weder; laten u en ik hetzelfde doen; wanneer wij gescholden worden, laat ons niet weder schelden; als we vals beschuldigd worden, laten we ons dan beroepen op de Vader, gelijk in Zijn geval, en niet op het schepsel. Van één ding kunt u volkomen zeker zijn; de haat van vormelijke belijders is nu net zo bitter tegen de volgelingen van het Lam als ze was in Zijn dagen, en de zekerste weg om de overwinning over hen te behalen is te doen, wat de Verlosser deed, geen woord antwoorden. O, hoe belangrijk om de zin van Christus te volgen, het voorbeeld van Christus na te volgen, en te treden in de voetstappen van Christus.
Verder merk ik op, dat de bespotting van Christus niet eindigde met het toneel van Zijn lijden. Vormelijke belijders zetten het voort en herhalen het op de huidige dag, en u moet mij maar verdragen als ik u enkele minuten bepaal bij het vernederend gedeelte van ons onderwerp, dat naar ik hoop en vertrouw, zijn weg zal vinden tot de harten en consciënties van mijn toehoorders. Er is veel, zeer veel, dat doorgaat voor christelijke godsdienst in onze dagen, dat een bespotting van Christus is. Wat zijn al de verschrikkelijke bijgelovigheden en ceremoniën van het papisme anders dan een bespotting van Christus? En wat zijn al de navolgingen van de praktijk van de mens der zonden door Puseyisme en hun metgezellen? Eén en al bespotting van Christus. Wat betekent al die uitwendige aanbidding van de vrije wil, afgodendienst en bijgeloof, die overheerst en toeneemt in dit land, dat eens een Protestantse natie was, anders dan een bespotting van Christus? Wat is een groot kruis, vertoond door enige moderne godgeleerden, en dat ook nog onder een Protestantse naam? Ik zou mij niet verwonderen over de mensen in Rome als die dit zouden doen, maar voor de Protestanten, die dit na-apen, schijnt het alsof zij vast besloten zijn zich nauwer vast te klemmen aan de duivel dan de Papisten, als het mogelijk was.
Bespotten van Christus! Wat, vraag ik, is het alverlossingsstelsel anders dan een paapse bespotting van Christus? En ik beschuldig elke aanhanger van de alverlossing in de wereld ervan, dat hij de spot drijft met Christus, door te stellen, dat al het lijden, dat Hij heeft gedragen en dat dit hoofdstuk zo plechtig vermeldt, voor niets werd verdragen, werd verdragen en doorstaan zonder enig doel, zonder enige uitkomst, zonder enige zekerheid, en dat er zielen zouden zijn 'dragende de straf des eeuwigen vuurs', voor wie mijn Christus werd bespot, gehoond en vermoord. Het is een herhaalde bespotting van Christus.

Bovendien is het ook de spot drijven met Zijn volk, want het drijft de spot met hen door de veronderstelling, dat er genoeg is gedaan voor hun zaligheid en de zaligheid van de gehele wereld, als ze er slechts een vinger naar willen uitste-

ken en het voleindigen, welke vinger zij niet hebben, noch het leven om hem uit te steken. Het is de spot drijven met al de ellende der mensen, zowel als met al het lijden van Christus.

Indien ik bovendien de moderne bespotting van Christus samenvat in drie woorden, kan ik die noemen: harteloos, trots en heidense diensten. En dit land is daarmede overdekt. Harteloos: precies overeenkomstig de beschrijving, die onze geliefde Heere geeft in Zijn gesprek met de formalisten rondom Hem in de dagen Zijns vleses, toen Hij de Schriftgeleerden, Farizeeën en geveinsden aansprak en zeide: 'Wel heeft Jesaja van u, geveinsden! geprofeteerd, gelijk geschreven is: Dit volk eert Mij met de lippen, maar hun hart houdt zich verre van Mij.' U ziet, Hij spreekt van 'geveinsden'. Het is dan een harteloze godsdienst, zoals ik zojuist gezegd heb.
Welnu, geliefden, ik smeek u, verwerpt al deze schuld niet, alsof er geen gevaar was, dat u er deel aan hebt; hetzij het de harteloosheid is van degenen, die genade deelachtig zijn (en dan is het een gedeeltelijke harteloosheid), of die gekunstelde woorden gebruiken in lofzangen, en gebeden doen, die niet uit hun hart voortkomen; het is bespotting. Het verwondert mij niet, dat de aanwijzing gegeven in het dierbare woord, is: Laat uwe woorden weinig zijn en goed geordend, in het naderen tot Jehova. De ernstige woorden van Watts zijn zeer treffend, wanneer hij de personen beschrijft, naar wie onze Heere heeft verwezen in de woorden, die ik zojuist heb aangehaald:

‘Hun opgeheven ogen begroeten de hemel,
Hun gebogen knieën de grond;
Maar God verfoeit het gebed,
Waarin Hij het hart niet vond.'

Geliefden, laat mij een beroep doen op u, en op mijn eigen ziel, om deze zaak nauw te onderzoeken. In onze binnenkamer, als we tot God naderen; in onze huisgodsdienstoefeningen, in onze openbare erediensten, hoeveel hartewerk is daarin? Hoeveel van de begeerten des harten, de smarten des harten, de belijdenissen des harten, de verlangens des harten, de gelovige verwachtingen des harten worden opgezonden. Gelooft mij, de vermelding van de Zaligmaker is zeer juist, wanneer Hij zegt: 'God is een Geest, en die Hem aanbidden, moeten Hem aanbidden in geest en waarheid'. O, mijn toehoorders, ik vrees, dat er nu meer bespotters van Christus op aarde zijn dan wij denken. Ze worden niet alleen gevonden onder de Papisten en Puseyisten (hoewel deze de opperste voorstanders in openlijke onbeschaamdheid in de middag zijn, de vastberaden gezworen bespotters van Christus, de haters van Hem), maar zij worden zelfs tot op zekere hoogte onder de christenen gevonden. O, dat wij een walging van onszelf mochten hebben voor Gods ogen betreffende deze zaak en wij met heilige ernst mochten uitroepen:

> 'O, trek mij nader, nog nader,
> In gemeenschap met U;
> Tot ik sta op Zions berg,
> En al Uw heerlijkheid zie'.

Ziet, ik smeek het u, de hoogmoed, die geopenbaard wordt. En volgens mij zijn er op aarde geen personen, die zoveel hoogmoed aan de dag leggen als Paapse en Puseyistische priesters; te trots om naar te kijken, en toch aanspraak makend op een namaaksel van nederigheid. Eens dacht ik, dat de Quakers de meest trotse mensen op aarde waren, maar nu hebben zij hun palmtak over-

handigd, als ik het zo noemen mag, aan Rome, en Oxford en Cambridge. De hoge en trotse aanspraak op priesterlijke waardigheid, en priesterlijke macht en gezag, om arme verloren zondaren absolutie te geven! Arme stakkers. Zij hebben het zelf maar al te zeer nodig. De waardigheid, die ze zichzelf aanmatigen, alsof ze door de gewone mensen niet aangesproken of toegesproken zouden mogen worden; alsof ze niet van hetzelfde maaksel zouden zijn; alsof ze tot een hogere soort van wezens behoorden! Wat een bespotting! Alle eer, alle waardigheid, alle heerlijkheid, alle priesterlijk gezag en vergiffenis behoren uitsluitend aan onze heerlijke oudste Broeder, en alle huichelaars zijn trotse spotachtige tafelbroeders.
Bovendien is het heidens, absoluut heidens. Ik geloof, dat ik het heidendom met zeer weinig woorden kan omschrijven. Het bestaat in het maken van stoffelijke goden. Sommige heidenen aanbidden, zoals u weet, hout en sommigen steen, sommigen een boomstam, sommigen gesneden beelden, en sommigen afbeeldingen en gelijkenissen, en sommigen aanbaden reptielen en duivelen. Niet weinigen vereerden slangen, in navolging van de oude slang, de duivel. Ziet, alle deze zijn stoffelijke dingen; en welk verschil is er tussen dat en het aanbidden van hout, of water, of het aanbidden van een vrouw (gelijk we u herhaaldelijk hebben gezegd), of het aanbidden van een ouwel?
Het zijn alle stoffelijke dingen. En wanneer mannen naar voren komen en ons zeggen, dat de ouwel door de transsubstantiatie, of consubstantiatie zodanig is veranderd door hun hocuspocus handeling, dat hij werkelijk goddelijk is, dat hij werkelijk bovennatuurlijk is, is het volslagen heidendom. Het is het maken van goden van stoffelijke dingen; en zo is het ook met de andere dingen, die ze ons ter kennis brengen.

II. Zo vlug ik kon, ben ik deze dingen doorgelopen; want ik gevoelde mij verplicht u de tonelen van bespotting van Christus voor te stellen, die in de dagen waarin wij leven nog doorgaan. Welnu, laat ons het tweede gedeelte van ons onderwerp bezien, en een blik werpen op het gewaad, dat onze Jezus droeg toen Hij ter dood werd gebracht.
Ik lees in mijn tekst, dat zij 'Hem de purperen mantel afdeden', als zij Hem bespot hadden, 'en deden Hem Zijn eigen klederen aan'. Terwijl ik dit gedeelte van de tekst overdacht, kon ik niet nalaten met vreugde te zeggen: 'Ja, mijn dierbare Heere zal niets dragen van hetgeen de mens doet, of van diens werk, wanneer Hij verzoening zal doen voor de zonde; dat trokken ze allemaal van Hem af.' Wat deze mantel was, en wat die waard was, kan ik niet zeggen; hoe kostbaar of hoe onbeduidend die ook was, interesseert mij niet. Het was mensenwerk, zoals de vorsten in het oosten droegen, wat de kleur betreft. Die werd Hem afgetrokken; die werd Hem afgenomen. Mijn toehoorders, op twee dingen moeten wij hier onze aandacht vestigen. Het eerste is, dat al het schepselwerk en waarvan het schepsel Christus kon voorzien, in Zijn toneel van lijden, en smart, en verzoening, en verlossing, bespotting is, en Hem alleen wordt aangedaan om Hem te bespotten. Beschouwt dan in de tweede plaats, dat alles wat het schepsel kan doen, of het schepsel kan werken, of het schepsel enige kleur kan geven, een bespotting is voor de christen, een bespotting voor het schepsel, zowel als een bespotting van Christus; en het moet u alles afgenomen worden.
Deze spotmantel moest onze dierbare Christus afgenomen worden, voordat Hij kon lijden. Hij moest Zijn eigen klederen aanhebben, waarbij wij nu een weinig zullen stilstaan. Hij moest niet de schijn van waardigheid van een aards vorst vertonen; Hij moest niet zulke prullen hebben als de rietstok of de doornenkroon in Zijn hand of op Zijn hoofd gedrukt. Hoewel de Joden Zijn koninklijk ambt erkenden, erkenden ze het slechts om er de spot mee te drijven. Wan-

neer ze al Zijn ambten zouden erkennen op dezelfde wijze, was het om er de spot mee te drijven. 'Profeteer ons'. Toen ze Zijn profetisch ambt wilden bespotten: 'Profeteer ons, Christus! wie is het, die U geslagen heeft?' En toen ze Zijn priesterlijk ambt wilden bespotten toen Christus bloedde en stierf: 'Behoud Uzelf, en kom af van het kruis!' En toen wilden ze ook Zijn koninklijk ambt bespotten, door Hem de purperen mantel aan te doen. Maar daar Zijn profetische onderwijzingen echt waren, en daar Zijn verzoening werkelijkheid was en niet één van hen een bespotting, moest Hij niet bespot worden door de mantel. Niettemin moest het ambt Hem toegeschreven worden; want zelfs Pilatus met al zijn trouweloosheid, zal op het kruis moeten schrijven: 'Jezus de Nazarener, de Koning der Joden'. En hoewel het de Overpriesters en Schriftgeleerden niet naar de zin was, hadden ze slechts als zodanig met Hem de spot gedreven. Ze hadden Hem als zodanig niet erkend willen zien en daarom zeiden ze tot Pilatus: 'Schrijf niet: De Koning der Joden; maar, dat Hij gezegd heeft: 'Ik ben de Koning der Joden', in welke hoedanigheid ze Hem bespot hadden. Let op Pilatus' antwoord. De machtige weerhoudende hand Gods was op hem; hij kon zijn hand niet opheffen om het schrift uit te wissen, noch zijn lippen openen om bevel te geven het in te trekken; maar hij moest antwoorden: 'Wat ik geschreven heb, dat heb ik geschreven'.

Hij is de Koning, eeuwig, onsterfelijk, onzichtbaar. 'Hij zal als Koning heersen in alle eeuwigheid'. Ofschoon ik niet van mening ben, dat Pilatus Hem als zodanig wenste te erkennen; maar hij werd gedrongen het opschrift te schrijven – ja, en gedrongen het te schrijven in de drie geleerde talen, zodat al de geleerden die voorbijgingen, het konden zien en lezen; en daarom was het geschreven in het Hebreeuws, Grieks en Latijn. O! de wijsheid en overheersende macht van God in dit alles.

Ze deden Hem de purperen mantel af. Ja, geliefden, en al Zijn volgelingen moeten ook ontkleed worden en ik geloof, dat de Heere enigen van u deze dag in de ontkleedkamer zal brengen; en hoewel wij geen Romeinse krijgknechten nodig hebben om ons te ontkleden, en Hij misschien enige boze vervolgers mag gebruiken om enige van onze purperen lompen af te trekken, wil Hij toch dat wij ontkleed worden. Want het is niet alleen een bespotting van Christus Hem iets anders aan te doen dan Zijn eigen klederen, maar het is ook een bespotting van de mens hem iets anders aan te doen dan Christus' volmaakte gerechtigheid. En dit brengt mij ertoe hier op te merken, dat Hij Zijn eigen mantel droeg, die geheel zonder naad was. U weet, en het is altijd door de verklaarders van Gods Woord erkend, dat de mantel van Christus, zonder naad, waarover de krijgsknechten het lot wierpen (het scheen hen leed te doen die te scheuren, opdat de Schrift vervuld zou worden: 'Zij hebben Mijn klederen onder zich verdeeld, en over Mijn kleding hebben zij het lot geworpen'.) – al de verklaarders erkennen, dat deze mantel wees op Zijn volmaakte gerechtigheid en die voorstelde.

Hij was nadrukkelijk de Rechtvaardige. Jezus Christus, de Rechtvaardige; en daarom gehoorzaamde Hij in Zijn eigen rechtvaardigheid, leed in Zijn eigen rechtvaardigheid, verzoende in Zijn eigen rechtvaardigheid, en wrocht en bracht daardoor een volmaakte gerechtigheid aan, zonder naad, voor Zijn ganse Kerk. En laat mij u zeggen, geliefden, in duidelijke en eerlijke bewoordingen, dat u deze mantel, zonder naad, moet aanhebben, of u zult naar de hel gaan; u moet Zijn volmaakte gerechtigheid aanhebben, of u zult bespot worden in de dag des oordeels met: 'Ziet, gij verachters! en verwondert u, en verdwijnt'. U moet deze mantel van Jezus aanhebben, of u kunt niet aangenomen worden in het hof des hemels, of volmaakt voor God staan. Nog een enkel woord hier. Zijn koningschap was echt, en geen schijn, geen spotternij. U weet dat, toen zij Hem een rietstok in Zijn rechterhand duwden en een doornenkroon op Zijn

hoofd, en de spotmantel aandeden, het was om Hem te beschimpen als Iemand, Die Zich het koningschap aanmatigde; als Iemand, Die de macht grijpt, Iemand Die des Keizers vriend niet is, Iemand Die scheen te streven naar aardse bezittingen, waarop stervelingen trots genoeg waren om eraan vast te houden.
Deze bespotting is ten einde en nu verschijnt Hij als Koning, in soevereiniteit, in de meest verheven pracht, met Zijn eigen mantel aan, Zijn eigen kleed zonder naad. En toen Hij vastgenageld was aan het kruis tussen twee moordenaars trad Zijn koningschap, Zijn soevereiniteit aan het licht; en die gekruisigde hand bedekt de zon in duisternis, opent de graven en doet de doden uitkomen. Die gekruisigde hand van Hem doet de aarde beven; die gekruisigde hand scheurt het voorhangsel, en bewijst Zijn soevereiniteit en Zijn koningschap, en Zijn koninklijk ambt, zelfs in de diepten van Zijn lijden. En als zij Hem bespot hadden, en alle spotklederen hadden afgedaan, als zij Hem al de lompen van wat het schepsel doet hadden afgedaan, en Hem Zijn eigen kleed, volmaakt en zonder naad, hadden aangedaan, dan verschijnt Zijn koningschap werkelijk, en niet in schijn. Ik vraag u, staat hier een ogenblik bij stil, voordat wij naar het derde deel van ons onderwerp gaan, om te zien op onze heerlijke Vorst.
In Zijn lage staat van vernedering, in de totale verlatenheid van Zijn discipelen en zelfs van het vriendelijk aangezicht Zijns Vaders, wat Hem deed uitroepen: 'Mijn God, Mijn God! waarom hebt Gij Mij verlaten?' Opkomend uit de pers, die Hij alleen heeft getreden, en er niemand van de volken met Hem was; en opkomend in de grote diepte van Zijn lijden, temidden van het slagveld, temidden van al het bloed, dat van Zijn gelaat, voeten en uit Zijn zijde en handen vloeide, en met de almacht van God, met het gezag van een Koning, met het koningschap van Zions Vorst des Vredes, vermorzelde Hij de kop van de oude slang, de overheden en machten uitgetogen hebbende, heeft Hij die in het openbaar ten toon gesteld aan het kruis, en heeft door hetzelve over hen getriomfeerd, en alzo de gehele overwinning volbracht, de eeuwige overwinning voor Zichzelf en voor al Zijn uitverkorenen, gelijk bepaald in het verbond der genade.
Het is het werkelijke koningschap, dat onze Christus vertoonde, en dat Hij nu vertoont. Hij zal het nimmer afleggen; Hij is Koning der heiligen, Hij is Heere der engelen. Hij bezit alle macht in hemel en op aarde, aan Zijn zorg en oppertoezicht toevertrouwd in Zijn Middelaarsbediening. En aldus staat er van Zijn Koningschap en soevereiniteit geschreven: 'Hij moet als Koning heersen, totdat Hij al de vijanden onder Zijn voeten zal gelegd hebben'.

III. Laat ons nu enkele ogenblikken stilstaan bij de aard en de mate van al Zijn lijden. De Heilige Geest beval Petrus ons mede te delen, dat het de losprijs was, die Hij betaalde; en daarom zegt hij tot de uitverkorenen der genade, die verstrooid waren: 'Wetende dat gij niet door vergankelijke dingen, zilver of goud, verlost zijt (let wel, zij wisten dat zij verlost waren, en zij wisten dat het niet was 'door vergankelijke dingen, zilver of goud'), maar door het dierbaar bloed van Christus, als van een onbestraffelijk en onbevlekt Lam; Dewelke wel voorgekend is geweest tot dat doel'.
Ik vraag u, ziet hier de duidelijke wijze, waarop de Heilige Geest de losprijs heeft opgetekend en de verlosten ermede bekend gemaakt heeft. Veronderstelt, dat ik zou handelen volgens het alverlossingsstelsel temidden van het een of ander toneel van een braspartij in een bierhuis, waar al de bewoners rondwaggelen in dronkenschap en vloeken, en ik tot hen zou zeggen: 'Gij weet, dat gij niet door vergankelijke dingen, zilver of goud, verlost zijt, maar door het dierbaar bloed van Christus'. Volgens mij, zou ik verdienen bespot en weggejaagd

te worden.
Veronderstelt, dat ik naar de middernachtelijke braspartijen en tonelen van pretmakerij zou gaan (wat zij hun bals, partijtjes, maskerades, komedies, noemen en de rest van de duivelse slavernij van de vorst der duisternis) en tot hen zeg: 'Gij weet, dat gij verlost zijt door het dierbaar bloed van Christus;' wel, zou het hen alle niet met afgrijzen vervullen? Zelfs de meest goddeloze onder hen zou, denk ik, opspringen van afgrijzen, en ik zou hun dansen en al hun muziek in de war sturen door zo'n verklaring. De natuur zelf zou, indien ze een greintje gezond verstand heeft overgelaten, terugdeinzen voor zulke godslasterlijke taal.
Veronderstelt, dat ik zou gaan tot de verloren zielen en voor de oren van de verdoemden zou verklaren: 'Gij weet, dat gij verlost zijt door het dierbaar bloed van Christus'. Als ik een aanhanger van de alverlossing zou zijn, moest ik dat alles doen. Hoe weerzinwekkend! Terwijl het dan een bespotten en honen van de mens in zijn ellende is, logenstraft het Gods eigen Woord, en is het een direct honen van het vele lijden van Christus. In plaats daarvan, moet ik al het lijden van Christus zien als een vastgestelde prijs voor het uitwissen van al de overtredingen van een verbondsvolk, aan Christus toevertrouwd in eeuwige verbintenissen, onder plechtige en onveranderlijke verantwoordelijkheid. Ik heb er geen bezwaar tegen, dat die zin in de meest opvallende letters geschreven, en op elk bedehuis in het land bevestigd zou worden.
O, het ontzaglijk gewicht een recht begrip van deze losprijs te hebben! Ik weet zeer goed de belachelijke onzin, die uitgesproken wordt in de vorm van wat genoemd wordt door enige personen de hoofdinhoud, dat er kracht genoeg was in de verdienste en gehoorzaamheid van Christus om duizend werelden te verlossen. Wel, wie ontkent dat? Wie trekt dat in twijfel? Ik wil deze duidelijke vergelijking maken. U kunt van de een of andere persoon zeggen: 'Hij heeft geld genoeg, en landerijen genoeg, en bezittingen genoeg om de schulden te betalen van alle schuldenaars in het koninkrijk, die niet bij machte zijn ze zelf te betalen'.
Mogelijk zou het een juiste veronderstelling zijn; maar zou dat een waarborg zijn, dat hij het ook doen zal? Zou dat hem verplichten om het te doen? Zou dat een ieder recht geven om te zeggen, dat hij het gedaan heeft? De kracht van Christus' bloed is punt één, en het doel in verbondsovereenkomsten voor het gebruik er van is punt twee. Ik weet het uit Zijn eigen mond, dat Hij Zijn leven heeft afgelegd voor de schapen. Ik weet, dat Hij nadrukkelijk verklaard heeft toen Hij op aarde was, dat Hij niet bad voor de wereld; en ik kan nimmer geloven, dat Hij zou lijden en sterven voor degenen voor wie Hij niet wilde bidden. Ik weet, dat al degenen, die de Vader Hem gegeven heeft, tot Hem zullen komen; en zij zullen tot Hem komen op deze grond van zekerheid: Hij heeft hun losprijs betaald, de wet en de gerechtigheid vervuld, het ganse bedrag uitgeteld; zodat 'er geen verdoemenis is'. Voor wie? Voor iedereen in de wereld? Dat lees ik niet. 'Zo is er dan nu geen verdoemenis voor degenen, die in Christus Jezus zijn'; en als u mij bewijzen kunt, dat Kaïn, Ezau, Ismaël, Judas en Demas 'in Christus Jezus' waren, zal ik u bewijzen, dat 'er geen verdoemenis is' voor hen; maar als u dat niet bewijst, blijf ik erbij om met de woorden van de Heilige Schrift te verklaren, dat zij heengegaan zijn in hun eigen plaats.
Bovendien zag deze losprijs, tot een rantsoen voor Gods ganse Kerk niemand over het hoofd en daarin was niet één meer begrepen dan de Vader Hem gegeven had om te redden en te verlossen. En deze vrijgekochten des HEEREN zullen wederkeren; en het is voor een ieder tevergeefs te trachten mij te overtuigen, dat deze of die verlost of vrijgekocht is, als hij niet wederkeert. Wanneer de Heilige Geest hem doet wederkeren en tot Christus komen, zal ik geloven dat hij vrijgekocht is, en eerder zal ik er nimmer bewijs van hebben. Maar de

offerande van Christus, zeggen wij, werd ambtelijk opgeofferd als het Verbondshoofd. Het goddeloze paapse stelsel, dat ik verwerp, doet al de ambten van Christus te niet.
Hij is niet een Man; of, als Hij het zou zijn, dan is een ieder Zijn vrouw. Hij is niet een Hoofd; of, als Hij het is, dan heeft Hij zowel een verwerpelijk lichaam als een uitverkoren lichaam. Als Hij een Hoofd zou zijn, overeenkomstig hun begrip van het woord, dan is de helft van Zijn lichaam in de hel, en de helft in de hemel, en zij zullen elkander nimmer ontmoeten. Ik ben werkelijk verbaasd, wat de mensen met hun gezond verstand hebben gedaan, dat op die wijze kan redeneren.
Toen onze dierbare Christus Zichzelf bovendien overgaf als het Verbondshoofd en toen zij Hem bonden om Hem aan Pilatus over te leveren, was het in de eerste plaats de werkelijkheid van het zinnebeeld in het binden van het offer met touwen tot aan de hoornen van het altaar, dat oudtijds Hem symbolisch voorstelde, en van de verbintenis van verbondsverantwoordelijkheid waaronder Hij Zichzelf had geplaatst, en tengevolge daarvan zegt de apostel: 'Moest de Christus niet deze dingen lijden?' En wederom: 'Alzo moest de Christus lijden en in Zijn heerlijkheid ingaan'. En wederom, 'dat Hij veel moest lijden, en gekruisigd en gedood moest worden'. Waarom worden deze nadrukkelijke woorden zelfs door Hemzelf gebruikt, als er geen verbondsverbintenis was, als Hij Zich niet verbonden had voor hen de losprijs te betalen? Wat zegt de Heilige Geest door de profeet Jesaja? 'Wij dwaalden allen als schapen; wij keerden ons een iegelijk naar zijn weg; doch de HEERE heeft onzer aller ongerechtigheid op Hem doen aanlopen'; op Hem, als het Verbondshoofd. Ziet de voorafgaande woorden: 'De schapen' – de ongerechtigheid van alle schapen. Wederom: 'Die Zelf onze zonden in Zijn lichaam gedragen heeft op het hout'. Bijgevolg kunnen degenen, wier zonden Hij droeg, niets hebben te dragen; er kan geen toorn op hen rusten; Hijzelf heeft hun zonden in Zijn lichaam gedragen op het hout. Als Hij zinnebeeldig ziet op het land Kanaän, ziet Hij Zijn geestelijk land, Zijn Kerk en verklaart nadrukkelijk, dat Hij 'de ongerechtigheid dezes lands (Sion, Zijn Kerk) op enen dag zal wegnemen'; alles uitgewist, doorgehaald, achter Zijn rug geworpen. Toen deze bepaalde losprijs door onze dierbare Heere werd betaald, werd dat ambtelijk gedaan, als Iemand Die het recht had te verlossen, tengevolge van Zijn eigen verbondsbepaling voor het begin van de wereld. Daarom zegt Hij: 'Ik heb macht het leven af te leggen, en heb macht het wederom te nemen'; en Hij voegt eraan toe: 'Dit gebod heb Ik van Mijn Vader ontvangen'. O, hoe zalig is het te zien de eenheid van de drie Goddelijke Personen in het grote werk der verlossing, in de Persoon van Jezus Christus!
Verder merk ik op wat de voornaamste bestanddelen van Zijn lijden uitmaakten, als ik zo mag spreken. Toen Hij op de koude grond in Gethsemané lag, noemde Hij ze een beker. Hij had een beker genomen, die Hij aan Zijn discipelen had gegeven bij de instelling van het Avondmaal, wat wij deze avond hopen te vieren. Maar Hij had nog een beker, en wat bevatte die? Al de toorn Gods, al de boosaardigheid der hel, en al de vloek van een verbroken wet. O, mijn Zaligmaker! en wilde Gij die drinken? O, mijn Zaligmaker! het verbaast mij niet, dat Gij zeide: 'Indien het mogelijk is, laat deze drinkbeker van Mij voorbijgaan'. Maar Goddelijke toorn, beledigde gerechtigheid, de hoeveelheid der zonde, gemengd in Jezus' beker; met al de haat van de machten der duisternis, aangewend op aansporing van de oude slang, die wist dat de eerste bedreiging tegen hem, die een belofte was voor de Kerk, op het punt stond vervuld te worden: 'Het zaad der vrouw zal des satans kop vermorzelen'. Hij riep al de legioenen bijeen, zowel van de hel als van de aarde om hem te helpen, maar alles tevergeefs; en de toorn, en de haat, en de gal van de oude slang werden verbruikt om de angsten van mijn dierbare Christus te vergroten en te vermeerderen.

En, alsof dit niet genoeg was, de vloek van een verbroken wet, met al zijn scherpe punten, die Hem staken. 'Christus heeft ons verlost van de vloek der wet, een vloek geworden zijnde voor ons'.
Mij dunkt, had ik erbij gestaan met mijn huidige kennis van Hem, met mijn huidige gevoelens jegens Hem, zo zwak en gering als ze zijn, en die puntige doorns in Zijn dierbare slapen gedrukt gezien, en het bloed gezien, dat uit elke wonde vloeide, en Zijn dierbaar gelaat gezien, één en al bloed, ik moest bezweken zijn van smart om te delen in de gemeenschap Zijns lijdens, en gevraagd hebben: 'Moest het onschuldig Lam Gods dit alles verdragen?' Maar wat was dit alles, dat Zijn slapen verdroegen, vergeleken met de pijlen waarvan de doornen slechts het beeld waren, die Zijn ziel doorstaken toen Hij uitriep: 'Uw grimmigheid ligt op Mij'. En wederom: 'Ik draag Uwe vervaarnissen; ik ben twijfelmoedig'. O, geliefden, ik bid u, staat een ogenblik stil bij de aard van het lijden van onze dierbare Christus, bij deze gemengde beker van toorn, boosaardigheid en de vloek en zegt dan, of u ooit de zonde kunt liefhebben, zegt dan of u ooit vrede kunt sluiten met de zonde, zou u dan de zonde niet moeten haten als een monster? Zou u dan met Watts niet moeten zeggen:

'Terwijl ik met een verbrijzeld hart
Op mijn vermoorde Heere zie,
Zal ik wraak bedenken
Tegen mijn zonden,
Om ook deze moordenaars te doden'.

O, dat ik kracht had om te kunnen doen hetgeen de apostel, of liever de Heilige Geest door de apostel beschrijft: 'Maar die van Christus zijn, hebben het vlees gekruisigd met de bewegingen en begeerlijkheden'. Ik ken geen onderwerp, ik ken geen plaats, ik ken geen gedachte, die zo'n haat tegen de zonde kan teweegbrengen, als een gezicht van al het lijden van Christus; en als Gethsemané, en Pilatus' rechthuis en Calvaria's top een ziel niet doen wegsmelten in diep berouw, ben ik er zeker van, dat de vlammen van de hel het nimmer zullen doen. O! voor dieper berouw aan de voet van het kruis.
Nog een enkel woord en ik ga eindigen; de genoegdoening. Terwijl wij ons van het kruis verwijderen (verwijderen, zei ik? Neen, nimmer; laat ons daar blijven, tot wij komen voor de troon), terwijl wij de aard van het lijden van onze geliefde Heere bezien, laat ons dan denken aan Zijn genoegdoening. De wet is vervuld, de gerechtigheid is vervuld, God is voldaan, en ik ben voldaan. U ook? De wet is vervuld, want 'Hij maakte hem groot door de wet, en Hij maakte hem heerlijk'. De gerechtigheid is genoeg gedaan, en daarom stond ze niet alleen toe, maar dreef er de machtige Overwinnaar toe met luide stem te juichen: 'Het is volbracht'. God is voldaan, ja, wat meer is, Hij zegt zelfs, dat Hij er Zijn welbehagen in heeft; al Zijn volmaaktheden en eigenschappen zijn verheerlijkt, al Zijn voornemens zijn vervuld, alles wat Hij van de Zoon eiste, is betaald, en alles wat de Zoon nu heeft te eisen, is Hij aan Zijn eer verplicht te geven, want 'om de arbeid Zijner ziel zal Hij het zien, en verzadigd worden'. En de Zoon zal niet voldaan zijn, als Hij niet elke ziel bij Zich heeft in de eeuwige heerlijkheid, voor wie Hij Zijn bloed heeft gestort.
Nu kom ik met u tot het laatste punt. Bent u voldaan met hetgeen Christus heeft gedaan? Of wenst u een stuk van de lompen van een oude purperen mantel om aan te trekken, enige sierlijke kleding, enige goede werken, enige van uw beste gebeden, enige van uw tranen, enige van uw goede gaven, enige van uw verdiensten als schepsel?
Alles bespotting. U zult nimmer in de hemel komen, dan door bevredigd te zijn met Christus. En vandaar luidt de belofte: 'Mijn volk zal met Mijn goed verza-

digd worden, spreekt de HEERE'. En als dat u niet zal verzadigen, zal niets in alle eeuwigheid het doen. Ik ben, wat mijzelf betreft, voldaan en ik smeek u, terwijl ik mijzelf aan dit punt onderwerp, dat u zult proberen het uzelf voor te leggen en aan elke zin toe te voegen: 'Dat ben ik'. Ik ben voldaan, dat Hij heeft geleden en de straf voor Zijn ganse Kerk heeft gedragen en dat er nu rechterlijk niets meer is te lijden; ik ben voldaan, dat Hij al de vorderingen heeft betaald, en dat er voor mij geen enkel penninkje overgelaten is om te betalen; ik ben voldaan, dat Hij de machten der duisternis heeft overwonnen en ze nu omvangen houdt in Zijn keten, en beloofd heeft ze haast onder de voeten te verpletteren.

Ik ben voldaan, dat Hij een volkomen gerechtigheid heeft gewrocht en aangebracht, die zonder naad is gelijk Zijn kleed, die is 'tot allen, en over allen, die geloven'. Ik ben voldaan, dat er een kroon der rechtvaardigheid weggelegd is en een woning bereid wordt voor allen, die Hem liefhebben.

Nog een stap verder; ik ben voldaan, dat alles wat Hij deed en leed, en alles wat Hij vraagt en doet, en opeist, voor mij is. Zijn dierbare Naam zij alle eer! Hem zij alle eer, Die beminde, Die leefde en stierf om zalig te maken! Om nimmermeer in de hemel bespot te worden, ofschoon Hij op aarde nog bespot wordt; en weldra zal Hij tot alle spotters, die ik beschreven heb, zeggen: 'Ziet, gij verachters (of spotters)! en verwondert u, en verdwijnt'. Terwijl dat heilig aangezicht, Zijn ogen als een vlamme vuurs, en die dierbare stem die, luider dan tien duizend donderslagen, de archangel zal bevelen om degenen die gestorven zijn te roepen tot de opstanding des levens, zal in de zachtste fluistering der liefde Zijn Vader aanspreken, terwijl Hij u en mij omhelst, en zeggen: 'Zie daar Ik, en de kinderen, die Mij God gegeven heeft'. Ik gehoorzaamde voor hen, Ik heb voor hen geleden, Ik heb Mijn Geest gezonden om bezit van hen te nemen, Ik heb hen gered, Ik heb hen geleid en hen thuis gebracht; hier zijn ze, om met U te leven en U tot in alle eeuwigheid te loven en te prijzen.

Moge Hij een zegen gebieden over deze woorden en Zijn dierbare Naam zal alle eer ontvangen. Amen.

7. En Die leef

Tekst: Openbaring 1:18

'En Die leef, en Ik ben dood geweest; en zie, Ik ben levend in alle eeuwigheid. Amen.'

Het is werkelijk een weldaad voor de Kerk van de levende God, dat dit feit wordt verkondigd tot haar bescherming en tot haar bemoediging. Als de Heere Jezus niet uit en van Zichzelf bestond, de eeuwige IK ZAL ZIJN voor Zijn Kerk, als haar levend Verbondshoofd, had ze voorwaar al lang geleden opgehouden te bestaan. 'Ten ware de HEERE, Die bij ons is geweest', de mensen 'zouden ons levend verslonden hebben', om maar niets te zeggen van wat de duivelen zouden doen als ze losgelaten werden. Maar geloofd zij zijn Naam, dat Hij Zichzelf niet alleen bekend maakt als het levende Verbondshoofd van Zijn Kerk, maar aan de bekendmaking de zoete verzekering heeft verbonden: 'Ik leef, en gij (Zijn Kerk) zult leven.'

Het is niet ongewoon voor des Heeren volk te vergeten, of tenminste te leven alsof zij vergeten zijn, dat zij een heerlijk levend representerend Hoofd hebben; en soms behandelen, ontvangen en bestrijden we onze zorgen en onze benauwdheden (ik kan tenminste van een getuigen), en in het bijzonder onze vervolgingen en onze beproevingen, alsof wij geen Christus hadden om ermee tot Hem te gaan. Welk een dwaas gedrag; en hoe zwaar worden ze onder zulke omstandigheden. Steeds weer hebben de huisgenoten des geloofs laten zien dat, om alleen de moeilijkheden trachten weg te nemen, hun doorns uit te trekken, of te strijden met de satan of zijn werktuigen, het slechts is om verijdeld te worden; maar om de hulp in te roepen van de Almachtige, op te zien tot het Verbondshoofd, te vertrouwen op Hem, Die de ganse wereld bestuurt en regeert, is een overwinning behalen door vast te staan, een overwinning te behalen door geen slag toe te brengen. En ik geloof uit de grond van mijn hart, dat Gods volk meer overwinningen behaalt, gelijk de kinderen Israëls bij de Rode Zee, door vast te staan, dan op enige andere wijze: 'De HEERE zal voor ulieden strijden, en gij zult stil zijn.' Laten we eraan denken, dat wij een levend Hoofd hebben; een levende Broeder, een levende Koning, in Wiens hand de adem is van alles wat leeft; en dan kunnen we heel goed onze zaken aan Hem overlaten.

Ik ben tot deze opmerkingen gebracht, als een soort van aanvulling op de waarheden, die onze aandacht gedurende deze week in beslag hebben genomen; en ik hoop, dat de Heere mij wil bekwamen de dingen op te sommen, die ons reeds voor de aandacht zijn gekomen, tot bemoediging van Zijn volk, die ze misschien nog niet gehoord hebben.

Op de morgen van de dag des Heeren spraken wij over onze Verbondsgod als 'de levende God', en drukten Zijn Kerk op het hart 'zich van de ijdele dingen te bekeren' tot Hem. Wij hebben gezien, dat deze levende God ook kinderen heeft; en wij spraken 's avonds de jeugd aan, gelijk het onze gewoonte is op de eerste sabbat van het jaar, als 'de kinderen van de levende God'. Wij hebben opgemerkt hoe Jehova zorgt voor Zijn Kerk, en al haar gebrek vervult; niet alleen, dat Hij hen het leven geeft, maar zelfs tot Zijn kinderen persoonlijk spreekt op de weg, gelijk wij de vorige avond hebben aangetoond; dat ware leven houdt Hij in stand door de omgang, die Hij begint en met hen houdt. En nu hebben wij nodig, dat alles vervuld wordt in de dierbare Persoon van onze allerheerlijkste Christus; Die, toen Zijn geliefde Johannes op het eiland Patmos was (o!

de plaats van beproeving is de plaats om openbaringen van genade te krijgen), komt en verkondigt: 'En Die leef, en Ik ben dood geweest; 'eraan toevoegende: 'en zie, Ik ben levend in alle eeuwigheid.'

1. Welnu, wanneer wij onze gedachten willen laten gaan over dit gedeelte van Gods allerheiligst Woord, wens ik allereerst een blik te werpen op de huidige verhoging van de Borg: 'En Die leef.'
2. Dan willen we de openbaring van Zijn vroeger werk bezien in de woorden: 'En Ik ben dood geweest'; en als Hij niet dood was geweest, was Zijn leven niet voor u en mij geweest.
3. En dan in de derde plaats, Zijn eeuwigdurende zegepraal. 'En zie, Ik ben levend in alle eeuwigheid;' en ik vertrouw, dat wij dan ons 'Amen' eraan zullen toevoegen.

1. Allereerst, let op de huidige verhoging van de Borg van de Kerk van de levende God. 'En Die leef.' Ver boven alle hemelen, alle dingen vervullend; levend, als de uit en van Zichzelf bestaande God; levend, als de Heere der engelen; levend, in Zijn verhoging als Middelaar; levend, om de ganse wereld te besturen, en in Zijn handen gegeven 'alle macht' voor dat uitdrukkelijk doel. En laten we bedenken, dat Hij leeft in nauwe betrekking tot Zijn Kerk; dat beschouw ik als het belangrijkste punt voor ons om vanavond te overdenken. Denk dus nooit één ogenblik, dat onze dierbare, levende Christus louter een op Zichzelf bestaande persoon is; dat Hij niet verbonden is met allen, die tot Zijn Kerk behoren. Neen. Hij leeft als de Man, als de Bruidegom en het Hoofd van Zijn Kerk, in een heilige betrekking tot al de uitverkorenen der genade; die zo nauw aan Hem verbonden zijn, dat Zijn leven en het leven van Zijn Kerk gelijk gesteld worden. Hij moet sterven en begraven blijven, voordat Zijn kerk kan omkomen. Zijn Naam zij alle lof en eer; Hem is gegeven haar het eeuwige leven te geven, gelijk gezegd wordt in Joh. 10:28; en daarom leeft Hij, en leeft te dien einde in vereniging en verwantschap met haar.
Hierbij moet ik een ogenblik stilstaan, omdat ik geloof, dat zelfs door de christenen niet voldoende rekening wordt gehouden met dit leerstuk; en er zijn zeer veel belijders, die er helemaal geen rekening mee houden. O! hoe zalig, de betrekking van Jezus tot Zijn leden te aanschouwen, die nooit ontbonden kan worden; genadig aanvaard in het verbond des vredes, duidelijk door Hem erkend in getrouwheid en goedertierenheid, en opgetekend in de hemel door de Heilige Geest, Die Zijn leden bij name telt en ze opschrijft in het Boek des Levens. Maar dan vraagt u, hoe zullen we dat voor onszelf weten? Ik antwoord, als het tot stand gebracht is als een zaak van wederzijdse toestemming. Dit is een zeer eenvoudige wijze om het vast te stellen. Jezus' toestemming behoefde niet verkregen te worden; die was vast van eeuwigheid; maar voor al de uitverkorenen der genade geldt, dat zolang ze aan zichzelf overgelaten worden, zolang ze in hun oude natuur zijn, hoezeer ontwikkeld ze ook zijn, een ieder van hen zegt: 'Ik wil niet, dat deze over mij Koning zij.'
Het ganse nageslacht van Adam, verkorenen en niet-verkorenen, is afkerig van Christus' soevereiniteit, afkerig van Zijn regering over hen. Velen van hen hebben, in zeker opzicht, geen bezwaar tegen Hem, dat Hij voor hen zou sterven, en voor hen leven, en voor hen zou tussentreden; maar zij willen niet, dat Hij Koning over hen zij.
Daar ligt het grote bezwaar van de vleselijke mens. 'Wij willen niet, dat deze over ons Koning zij.' Maar, mijn toehoorder, ik verzeker u van dit ene, als Hij u ooit zalig maakt, zal Hij over u Koning zijn, en ook in u. Als Hij ooit uw ziel zalig maakt, zal Hij niet alleen Koning zijn over de wereld en de machten der duisternis om u uit hun macht te verlossen, maar Hij zal ook in u Koning zijn

om al uw zielsvermogens te brengen onder de heerschappij van Zijn scepter, zodat Hij Koning zal zijn en Zijn troon in uw hart zal zijn. En als Jezus daar geen Koning is, hebt u geen recht te besluiten, dat Hij voor u gestorven is.
Hij leeft dan, in betrekking tot de Kerk, als haar Verbondshoofd. Hij leeft met haar in een heilige vereniging, die nooit verbroken zal worden. Hij leeft om al de zaken van Zijn Kerk te behartigen. O! denkt hier eens een ogenblik over na. Wat! zijn de belangen van uw ziel en van de mijne in Zijn handen toevertrouwd?
Alles wat de Kerk aangaat in de hemel en op de aarde, bestuurd door mijn Christus? Bemoedigende gedachte! Zielsverkwikkende gedachte! Herhaaldelijk noopt het mij te weigeren dit of dat punt van Zijn voorzienigheid of van Zijn genade aan te roeren. Mijn Jezus bestuurt alles; mijn Jezus heeft de teugels van het bewind in Zijn handen; en er is niet één ding, dat mij aangaat in de hemel, of Hij bestuurt het daar; niet één ding, niets dat mij aangaat op aarde, of Hij bestuurt het daar; niets dat mij aangaat in Zijn Kerk, en in de verbintenissen, die ik kan aangaan met Zijn Kerk hier beneden, of Hij bestuurt het daar. En wanneer ik in Zijn dierbaar Woord lees, dat Hij in Zijn eigen wierookvat de wensen en begeerten en noden van Zijn volk voor de troon nederwerpt, terwijl Hij daar is 'Priester in eeuwigheid, naar de ordening van Mechizédek', en dragende Zijn priesterschap binnen het voorhangsel voor het uitdrukkelijk doel om de pleitbezorger en de voorspraak te zijn in de hoogste hemelen voor Zijn Kerk. O! mijn ziel, het moet goed zijn.
Eeuwige bezittingen moeten wel veilig zijn, als Hij ze in Zijn hand neemt. En afdalend tot kleinere zaken, de vervulling der beloften, het voortgaande werk der genade in het hart, het afslaan van verzoekingen, het in beoefening brengen van de genaden, het stand houden in de strijd, zodat 'de zonde niet zal heersen'; wel, voor dit uitdrukkelijk doel leeft mijn Jezus. Zodat, ofschoon de strijd van binnen zwaar, hevig en vermoeiend kan zijn, en de ziel van de gelovige soms bijna op het punt kan staan om het uit te roepen, gelijk David: 'Nu zal ik één der dagen door Sauls hand omkomen'; dit is niet op Jezus zien. Laat het aan Hem over. En laat mij u eraan herinneren, dat Hij er meer belang bij heeft dan u. Hij heeft door uw nederlaag meer te verliezen dan u. Het is waar, dat u uw onsterfelijke ziel zou verliezen; maar Hij zou de onkreukbaarheid van Zijn Woord verliezen, Hij zou het gewichtvolle van Zijn eed verliezen. Hij zou de eer van 'Zijn grote Naam' verliezen. O! geliefden, als u slechts wilt zien op een levende Christus, dan kunt u zich wel verblijden: 'En Die leef'.
Let er verder ook op, hoe de gelovige in Jezus dikwijls meer bezorgd is over het beheer van aardse zaken, dan hij behoorde te zijn. Soms vindt hij het onuitsprekelijk moeilijk om in handelszaken vooruit te komen; soms om een groot gezin te besturen; soms om een zware beproeving het hoofd te bieden, om te twisten met hen, die met hem twisten, om zich voort te spoeden in zo'n ruwe en doornachtige wildernis. En hij ontdekt, dat de lasten zwaarder en zwaarder worden, zolang hij ermede blijft twisten. Maar wanneer hij tot dit punt komt en leest van zijn dierbare Christus, Die zegt: 'Want met uwe twisters zal Ik twisten', dan behoef ik helemaal niet te twisten; laat de duivel twisten, ik geef het over in de handen van Christus om met hem te twisten over mij; laat de wereld twisten, ik geef het over in de handen van Christus om ermede te twisten voor mij; laat zelfs de Kerk twisten als ze wil (en met al het venijn, dat de vorst der duisternis met hen en door hen kan gebruiken), ik geeft het in handen van Christus. 'Want met uwe twisters zal Ik twisten, en uwe kinderen zal Ik verlossen'. Zodat, indien wij alles wat de gelovige aangaat, hetzij in de hemel of op de aarde, hetzij voor de tijd of voor de eeuwigheid, zien als geheel toevertrouwd aan Hem, een dierbare heerlijke Christus, Die alles goed beheert, dan is alles vast, alles is veilig.

II. Maar nu gaan wij in de tweede plaats verder om de openbaringen van Zijn vroeger werk te bezien in deze woorden van de tekst: 'En Die leef, en Ik ben dood geweest'. Dit is een genadige openbaring, omdat Zijn 'levend zijn', alleen beschouwd, slechts een feit is, dat behoort tot de Godheid, wat wij in het gehele Woord Gods vermeld vinden, maar waarvoor u en ik geen enkele bijzondere belangstelling zouden kunnen gevoelen; maar zo is het niet, wanneer wij het komen te bezien in verband met Zijn dood, daar Hij gestorven is voor Zijn Kerk, daar Hij alleen voor haar gestorven is; daar Hij gestorven is, 'Hij rechtvaardig voor de onrechtvaardigen, opdat Hij ons tot God zou brengen', daar Hij een smadelijke dood is gestorven onder de vloek om de vloek van de ganse Kerk weg te nemen.

'Ben dood geweest'. Geliefden, er is een bijzondere schoonheid in de verwijzing door de evangelisten naar de dood van Christus. U weet, dat het de gewoonte was dat, wanneer kwaaddoeners werden gekruisigd, hun benen gebroken werden, uit vrees dat het leven niet werd uitgeblust, en dat ze niet weg zouden kunnen komen; en u weet, ze kwamen om de benen van de drie, die gekruisigd waren, te breken.

En zij braken de benen van de twee moordenaars, maar toen ze tot Jezus kwamen, braken ze Zijn benen niet, en zij durfden Hem niet aan te roeren. En waarom niet? Wel, er was geschreven: 'Geen been van Hem zal verbroken worden', en daarom konden ze het niet doen en al de machten der duisternis konden Zijn benen niet breken. Maar waarom trokken ze zich terug? Wel, zeiden ze, Hij is dood. Het was geen spot, geen schijnvertoning; Hij 'was dood'.

De discipelen hadden Hem niet gestolen toen Hij nog leefde; Hij 'was dood'. 'En het hoofd buigende, gaf de geest'. En dit alles 'om de zonde te niet te doen, door Zijnszelfs offerande'. Verwondert u, gij hemelen, en ontzet u, gij aarde; de Heere des levens vernedert Zich tot in de dood. Hij, Die al Zijn schepselen het leven en aanzijn gaf, en Die, gelijk de Heilige Schrift zegt 'onze zielen in het leven stelt', neen, meer nog, Die (gelijk de apostel zegt) 'ons leven is', verwaardigde Zich een lichaam aan te nemen, opdat Hij zou kunnen sterven; verwaardigde Zich ‘om Zijn ziel uit te storten in de dood', om uw schuld en de mijne te betalen, en 'om de zonde te niet te doen, door Zijnszelfs offerande'; om het dierbaar bloed te storten, zonder hetwelk er geen vergeving van zonden kon zijn; om het werk te volbrengen, dat Hem gegeven was om te doen, om aan de eisen van de strenge en niet te buigen rechtvaardigheid te voldoen; om af te dalen in het eigen gebied van de dood met het doel om te vervullen wat de profeet, als een type van Jezus, had verkondigd: 'O dood! waar zijn uw pestilentien? hel! waar is uw verderf?'

Hiertoe is onze dierbare Heere gestorven. Zijn Naam zij alle eer; Hij stelde zoveel prijs op de belangen van Zijn Kerk, die Hem na aan het hart liggen dat, toen Hij de prijs wist en het buitengewone lijden en het gewicht van de vloek en de toorn, die op Hem moesten liggen, de verschrikkingen van de Goddelijke Wet kende en de ontzaglijke schuld, die Zijn Kerk zich op de hals had gehaald, boog Hij Zijn hoofd onder alles. En nu herinnert Hij Johannes op het eiland Patmos eraan, dat zo'n liefde onmogelijk kon falen; want Hij zegt: 'Ik ben dood geweest'. Ik ben werkelijk de levende God, de uit en van Zichzelf bestaande God; maar eens ben Ik dood geweest.

Denkt eens een ogenblik aan het ernstvolle gezicht van een dode Zaligmaker. Hij moest begraven worden in het graf van Jozef; in die toestand moest Hij drie dagen verkeren zonder Zijn discipelen, nadat Hij Zijn werk volbracht had; Hij moest zo volledig van Zijn discipelen weggenomen worden, dat alle hoop aan hun zijde totaal verdwenen zal zijn; en wij horen hen droevig en klaaglijk tot elkander zeggen: 'En wij hoopten, dat Hij was Degene, Die Israël verlossen

zou'. Hij is dood. Ze hebben Hem van het kruis afgenomen en Hem in het graf gelegd. Geen onderwijs meer van Hem, geen wonderen meer van Hem, geen vriendelijke en goedgunstige antwoorden meer van Hem op onze vragen; Hij is dood. Gezegende Jezus! Welk een staat!

En zie hier, hoe Zijn twee naturen heerlijk worden verkondigd. De Godheid was niet dood; de tweede Persoon in de heerlijke Drie-eenheid was niet gestorven; en toch moest de tweede Persoon in de heerlijke Drie-eenheid zo nadrukkelijk in vereniging staan met de Jezus, Die stierf, dat Zijn dood aan het doel moest beantwoorden. Ik houd niet van de uitdrukking, die we soms gebruiken (en ik heb er nooit van gehouden): 'Toen God, de almachtige Schepper, stierf voor de zonde van de mens, Zijn schepsel.'

De bedoeling van de dichter moge goed zijn, maar het is een onjuiste manier van uitdrukking. De Godheid stierf niet, kon niet sterven; maar het was 'de Mens Christus Jezus', Die stierf, in verbondsvereniging met de Godheid. Niettemin was de vereniging tussen de Goddelijke en de menselijke natuur zo nauw in alles wat Hij deed en leed, dat het bloed werd verklaard het bloed van God te zijn, de kracht en de verdienste Goddelijk, en de zaligheid onfeilbaar zeker, vanwege de vereniging van God met de mens.

Gaat hier nog een stap verder; de zaligheid van Gods ganse Kerk heeft dus als middelpunt Hem, Die zegt dat 'Hij leeft en dood geweest is.' Hier wens ik een ogenblik nog een aanval te doen op de droevige verdraaiingen van de Heilige Schrift, die de zaligheid gedeeltelijk zouden willen toeschrijven aan Christus' volbrachte werk, en gedeeltelijk afhankelijk maken van het schepsel. Mijn toehoorder, dan kunt u net zo goed uw Bijbel sluiten, en geheel het christendom vaarwel zeggen. Als het gedeeltelijk Christus' werk was en gedeeltelijk het uwe, zal het uwe zeker falen, en dat zal dat van Christus volstrekt nutteloos maken. In deze grote zaak moet de Heere alleen verhoogd worden. De zaligheid moet, van het begin tot het eind, de dierbare Persoon van de Heere Jezus als middelpunt hebben; Zijn heerlijk werk, Zijn verbondswerk. Zijn overwinningen en Zijn huidige verhoging, hierin is de gehele zaligheid van Gods ganse Kerk uitgedrukt; en beziet elk gedeelte ervan, wat u ook wilt, en u zult merken, dat het duidelijk Hem als middelpunt heeft.

Ik vermoed, dat er twee of drie dingen zijn, die buitengewoon belangrijk zijn in de ogen van een ieder, die bezorgd de vraag van de stokbewaarder te Filippi stelt: 'Wat moet ik doen, opdat ik zalig worde?' Ik denk, sprekend over wat hij moet doen om zalig te worden, dat hij wenste te weten, wat hij moest doen om vergeving te krijgen, wat hij moest doen om gerechtvaardigd te worden, en wat hij moest doen om geheiligd te worden, wat hij moest doen om bewaard te worden, en wat hij moest doen om verheerlijkt te worden. Dan wenden we ons direct tot de Persoon van onze dierbare Christus, Die altijd leeft; en als we vergeving nodig hebben, 'hebben we de verlossing door Zijn bloed, namelijk de vergeving der zonden'; Hij zal de zonden vergeven dergenen, die Hij zal doen overblijven (Jer. 50:20). Als we rechtvaardiging nodig hebben (en we moeten die hebben om zalig te worden) verwijzen we onmiddellijk naar Zijn Persoon: 'En worden om niet gerechtvaardigd uit Zijn genade, door de verlossing, die in Christus Jezus is.'

Ook zegt de apostel: 'Veel meer dan, zijnde nu gerechtvaardigd door Zijn bloed.' Bovendien hebben we heiligmaking nodig; en Christus Jezus is geworden wijsheid van God, en rechtvaardigheid, en heiligmaking, zowel als verlossing van Zijn ganse Kerk. Hebben we bewaring nodig? Wat zegt Judas? 'En door Jezus Christus bewaard.' En hebben we heerlijkmaking nodig? Het bestaat in het zitten met Hem in Zijn troon, Hem ziende, en Hem gelijk zijnde. Daar is het alles, en alles verkregen door de vereniging met Hem, niets zonder Hem. En vandaar de heerlijkheid, die op mijn tekst ligt: 'En Die leef, en Ik ben

dood geweest.' Nu is Hij niet dood; nu ligt Hij niet in het kille graf; Hij is opgestaan en heeft de prikkel des doods weggenomen; Hij sterft niet meer.

III. Vandaar dan ook, dat Hij eraan toevoegt (en dit is het derde deel van ons onderwerp): 'Ik ben levend in alle eeuwigheid.' En hier moeten we een blik werpen op de overwinningen, die Hij heeft behaald als een verklaring voor het feit, dat Hij 'leeft in alle eeuwigheid'; en dan op Zijn eeuwigdurende zegepraal.
O! welk een gewichtvolle en ontzaglijke, maar heerlijke opdracht had Jezus te vervullen, overeenkomstig de eerste belofte gedaan na de val van de mens, dat het zaad der vrouw de kop van de slang zou vermorzelen! De grote strijd, en alle strijd met betrekking tot de godsdienstige dingen, gaat tussen Christus en de duivel. De satan, verbannen uit de gewesten der zaligheid, als de afvallige geest, voert krijg met de Zoon van God op aarde, Die hij in de hemel niet kon overwinnen; en die strijd is doorgegaan, sinds hij onze eerste ouders heeft verleid, hen gevangen genomen heeft tot zijn wil, en bezit nam van al hun nageslacht, hen beschouwende als zijn slaven en wettige gevangenen. En het is eenvoudig een feit, dat de ganse Kerk van God, gelijk het ganse nageslacht van Adam, van nature, terwijl ze in deze wereld komen, de slaven van de satan zijn, en opgeëist worden als zijn rechtmatige prooi; en daarom wordt bij monde van de profeet de vraag gesteld: 'Zal de gevangene eens rechtvaardigen ontkomen?'
Nu is het het grote werk van de Zoon van God deze strijd aan te gaan en de overwinning te behalen; en Zijn zegepraal kon nimmer bereikt worden, als deze overwinning niet volledig behaald werd. Ziet, hoe Hij deze strijd begon. Zodra Hij in de wereld geboren was, was het het moorddadig plan van de satan het kindeke te doden; en daarom vaardigt hij een bevel uit om al de kinderen in Bethlehem te doden, opdat hij Jezus onder hen ter dood kon brengen. Maar hij kan het niet doen: Jezus is daar overwinnaar. Volgt hem in al Zijn arbeid in Judea, en ziet hoe de satan Hem aanvalt. Direct na Zijn wijding tot de bediening, direct nadat Hij die begint, wordt Hij 'weggeleid in de woestijn, om verzocht te worden van de duivel'; daar gaat de strijd verder. En ik zeg u, geliefden, in al de verzoekingen, die u en ik doorstaan, is het Jezus die ze doorstaat, meer dan wij; neen, meer – in al het onrecht en de beledigingen, die ons treffen, is het 'Zijn oogappel', die wordt aangeraakt, meer dan wij; o! geeft het alles in handen van Hem.
Maar wanneer de verzoeker zijn verzoekingen aanwendt, de een na de ander, overwint Jezus hem met: 'Er is geschreven' – 'er is geschreven'; en 'de engelen komen en dienen Hem.' Op een andere keer staat de menigte op, en werpt Hem uit en leidt Hem op de top van de berg, waarop hun stad gebouwd was, om Hem van de steilte af te werpen; maar neen, zij kunnen niet. Tenslotte beginnen ze Hem te verraden en over te leveren; ze maken een gevangene van Hem; ze schijnen over Hem te zegevieren; ze kronen Hem met doornen, ze bespotten Hem, ze slaan Hem met vuisten, ze binden Hem, ze leiden Hem heen, en zij nagelen Hem aan het kruis. Wat! overwint dit alles Hem niet? O! neen; juist terwijl Zijn vijanden dachten, dat ze hun doel bereikt hadden, en de hel al zijn woede tegen Hem had aangewend, sloeg Zijn almachtige arm de oude slang op de kop, vermorzelde hem overeenkomstig de eerste belofte, en zond hem huilend naar de verdoemenis, om nooit weer te voorschijn te komen. Zo dat Hij de machten der duisternis voor Zijn Kerk heeft overwonnen.
Laat het toch opgemerkt worden, dat Zijn overwinningen voortgaan. Ofschoon wezenlijk volbracht, en geheel zeker, gaat Hij toch nog voort, overwinnende en opdat Hij overwint, tot nu toe om de buit te buiten en de roof te roven. En één overwinning, die ik zou willen noemen, is de overwinning van de volken, hen onderwerpende aan Zijn macht. Een andere overwinning is de overwinning van

de satan in de harten van zondaren. En de derde is de overwinning van de trotse vrije wil, misschien één van de machtigste van alle, die Jezus ooit tot stand brengt. Nu trekt Hij voort op Zijn witte paard, Zijn zuivere waarheid, Zijn eigen Evangelie; tot Hij al Zijn heiligen 'meer dan overwinnaars' zal maken, 'door Hem, Die ons liefgehad heeft.'

Verder merk ik nog op, dat de eeuwigdurende zegepraal wordt gezien in de eenheid, die Hij onderhoudt met Zijn Kerk. Verliest dit nimmer uit het oog; het is een onderwerp, waarop we altijd moeten aandringen, de eenheid van Jezus met Zijn Kerk. Zo nauw, zo onverbreekbaar, zo heilig, die Hem zeer veel waard is; zo vast, dat de apostel zei, dat hij ervan verzekerd was, dat 'noch dood, noch leven, noch engelen, noch overheden, noch machten, noch tegenwoordige, noch toekomende dingen, noch hoogte, noch diepte, noch enig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onze Heere.' O! die zalige eenheid!

Ze is zo wezenlijk dat, terwijl Hij in de hemel is, Hij het representerend Hoofd van hen allen is; Hij draagt hun namen op Zijn hart, en allen verschijnen voor de troon. Zo wezenlijk is deze eenheid, dat wij, terwijl we op de aarde zijn, Zijn beelddragers zijn. Hij verwaardigt Zich al onze zorgen en al onze namen elk ogenblik voor de troon te brengen; en Hij verwaardigt Zich Zijn gelijkenis mee te delen, Zij eigen beeld aan Zijn heiligen op aarde, opdat Hij in hen mag leven. Zodat, in het binnenste van het voorhangsel alles, wat betrekking heeft op Zijn Kerk, gedurig wordt bepleit; en buiten het voorhangsel, in de buitenste voorhof, wordt al het gebrek van Zijn Kerk voortdurend vervuld. Er is niets, wat in de hemel noodzakelijk verricht moet worden, dat Hij niet voortdurend voor de troon brengt en bepleit; er is niets, dat Gods kind op aarde kan ontbreken, of Hij is bezig het te vervullen. Alle lof en eer zij Zijn Naam! Hoewel Hij in de hemel de zaak van Zijn Kerk bepleit, is Hij op aarde en verkondigt, dat Hij hen niet zal begeven en niet zal verlaten.

Voordat ik van dit punt afstap, zou ik graag uw consciëntie ervan willen doordringen. Wat betekent dit alles voor ons? Voor u en mij? Ik weet niet, hoe ik dit in het kort u beter kan voorleggen dan door op te merken, dat precies hetzelfde resultaat, in geestelijk opzicht door Zijn volk, dat één met Hem is, zal worden ervaren, wat door elk apart lid van ons lichaam, dat één is met ons, wordt ervaren. Hoe komt het, dat ik mijn hand of vinger kan bewegen? Hoe komt het, dat ze mij van nut zijn? Ze zijn zeker niemand van nut, als ze van het lichaam gescheiden zijn; maar juist de beweging, de handeling, de wijze waarop ze gebruikt worden, dat alles zegt, dat ze in verbinding staan met het lichaam.

Als dan al de genaden des Geestes in levendige beoefening in uw zielen zijn, moet het zijn door middel van de vereniging met Hem. Als de hand des geloofs de beloften des eeuwigen levens in Jezus Christus aangrijpt, bewijst dat de vereniging, de eenheid met Hem. Zo ook met de genegenheden; als er een geestelijke blijdschap is, een heilige vreugde in gemeenschap met Hem, en het ontlenen van nieuwe kracht, nieuwe sterkte, nieuwe hulp van Hem, bewijst die kracht in persoonlijke beoefening de persoonlijke vereniging. In feite kan een waar kind van God, met Hem verenigd door een levend geloof, niet leven zonder zich in Hem te verblijden; zijn zaligheid, zijn hemel op aarde, ligt in het voortdurend vervullen van hun gebrek uit de vereniging met Christus.

O! hoe zalig dan om te kunnen doen wat we de vorige avond besproken hebben: 'Deze dag hebben wij gezien, dat God met de mens spreekt, en dat Hij levend blijft.' Als u boven de wereld zou willen leven, moet het zijn door vereniging met Christus; als u een verzekerd leven zou willen leven, moet het zijn door vereniging met Christus. Spreekt mij niet over het blote begrip, van verbondsbetrekking met Hem; ik houd zo goed van dat begrip als ieder mens, op

zijn plaats, maar ik moet mijn nauwe vereniging kennen door een nauwe omgang en gemeenschap, of ik kan nooit mijn verbondsbetrekking kennen. Die nauwe vereniging moet mij genadige vervullingen doen nederdalen, die niemand dan de heiligen Gods kunnen kennen; en aldus leef ik in Hem, en weet wat Johannes bedoelde, wanneer hij zeide: 'En die in de liefde blijft, blijft in God, en God in Hem.'

Nog een enkel woord hier. Wij bewijzen onze vereniging door onze vruchtbaarheid. O! ik wenste wel, dat er meer vruchtdragende christenen waren. Onze Heere gebruikt deze zelfde gelijkenis, wanneer Hij zegt: 'Gelijkerwijs de rank geen vrucht kan dragen van zichzelf, zo zij niet in de wijnstok blijft; alzo ook gij niet, zo gij in Mij niet blijft.' Hoewel ik geen bezwaar heb tegen al de vruchten der goede werken, die onder de mensen zichtbaar en bekend zijn, zou ik mij nu liever hier willen beperken tot die, waarvan de Heilige Geest ons een lijst heeft gegeven: 'De vrucht des Geestes is liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, goedertierenheid, goedheid, geloof.' Dit zijn vruchten. Zoekt mij slechts de christen, die dagelijks liefde tot Christus en Zijn Kerk voortbrengt, blijdschap in de Heilige Geest, de vrede Gods, lankmoedigheid temidden van duizenden beledigingen en krenkingen, goedertierenheid des geestes gelijk de zachtmoedige en nederige Jezus, goedheid die 'niet raakt tot God, maar tot de heiligen, die op aarde zijn, en de heerlijken,' en geloof, dat al de dierbare dingen aangrijpt, die in het Evangelie het geloof worden voorgesteld. Welk een volwassen Christen! Een man in Christus. Welk een beelddrager van Hem, 'Die leeft in alle eeuwigheid!'

Maar o! ik vrees, dat er in deze stad zeer velen zijn, wier godsdienst hoofdzakelijk bestaat in het lezen van boeken, en het horen van preken, en in het geven van hun mening daarover. Dit is geen vruchtbaarheid. Ik heb nodig 'vruchten der gerechtigheid, die door Jezus Christus zijn tot heerlijkheid en prijs van God.' En dan zullen we weten, of we verenigd zijn met de levende Wijnstok, door teweeg gebrachte vruchtbaarheid.

Ik ga verder om een blik te werpen op de gegrondheid, de vastheid en de zekerheid van het volk van de levende God, als een wezenlijk deel van de eeuwigdurende zegepraal van Christus; beveiligd tegen al de woede van de aarde en de hel, en geworteld en gegrond in God; in de handen van Christus, in verbondsvereniging met Christus, en afgezonderd en geheiligd om voor eeuwig met Christus te zijn. U ziet, dat ik hier een hoge stand in het christendom vaststel; en inderdaad, dat moet ik, want de maatstaf van de meeste mensen is vrij laag. De maatstaf van de meeste mensen is enkel het een of ander van deze twee dingen: hetzij een reeks van meningen, die in zoverre zeer juist kunnen zijn, maar het zijn slechts meningen, of verder enig oppervlakkig zedelijk gedrag in een godsdienstig kleed, dat moet doorgaan voorzuiver christendom. Geen van hen bewijst uw vereniging met Christus. Uw reeks van meningen mag net zo juist zijn als die van Paulus, en toch kan uw hart net zo ver van God af zijn als dat van Bileam; en uw zedelijk gedrag kan net zo goed zijn als dat der Farizeeërs in de tijd van onze Heere, en toch kunt uzelf net zo ver van het koninkrijk der hemelen zijn als zij. Wat bedoel ik dan met het christendom, waarvan ik spreek, en dat ik zoek? Ik bedoel die heilige vereniging met Jezus door een levend geloof, dat de ziel dichtbij Hem houdt, en hem doet dorsten naar geestelijke en eeuwige goederen. Het is zo schoon uitgedrukt door de psalmist in die woorden: 'Mijn ziel dorst naar God, naar de levende God.'

O, mijn toehoorder, als u niets kent van de dorst naar God, bent u nog in de duisternis van nature, nog 'in een gans bittere gal en samenknoping der ongerechtigheid.' Niets zal u te stade komen in het stervensuur, dan een beginsel van dorst naar God in de woestijn, een mate van vreugde van God, de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.

Nog een enkel woord en ik ga eindigen. De overwinningen van onze dierbare Christus moeten bestendigd worden op Zijn troon, en dat ook door Zijn ganse Kerk met Hem op de troon te plaatsen. Daarom zegt Hij: 'Die overwint, Ik zal hem geven met Mij te zitten in Mijn troon, gelijk als Ik overwonnen heb, en ben gezeten met Mijn Vader in Zijn troon.' O! zalig vooruitzicht! Wanneer mijn geliefde Heere mij begunstigt met de voorsmaak van deze heerlijkheid, welk een waardeloos ding wordt dan de ganse wereld! Wanneer ik, onder de zalvende invloed des Heiligen Geestes Hem kan zien gelijk Stéfanus, al was het zelfs onder een regen van stenen, zal dezelfde blijdschap geschonken en dezelfde genade verleend worden. Wanneer ik alleen maar 'de hemelen geopend zie, en de Zoon des mensen staande ter rechterhand Gods', een dierbare Christus op de troon met de Vader in mijn natuur en voor mij, mij wenkende, mij nodigende te komen, mij zeggende dat ik lang genoeg op deze aarde geleefd heb; Zijn hand met de kroon uitstrekkend om die te geven, en heiligen en engelen bevelend plaats te maken, opdat een erfgenaam der heerlijkheid kan binnentreden. O! dan schijnt men meer behagen te hebben en te wensen, gelijk Paulus, 'om uit het lichaam uit te wonen, en bij de Heere in te wonen'.

Wel, geliefden, u kent Zijn naam; gij, die vertrouwt op Zijn liefde; gij, wiens geloof kan vertrouwen in Hem; die een wezenlijke, zeer nauwe eenheid met Hem gevoelt; nog enkele ogenblikken, nog enkele doorns en distelen, nog enkele heuvels en moeilijkheden, nog enkele worstelingen en een weinig strijd, nog enkele nachten en dagen, nog enkele perioden van strijd en zorgen: 'Werp uw zorg op de HEERE, en Hij zal u onderhouden;' nog enkele beloften, die vervuld moeten worden en dan: 'Kom.' Dan een gezegende verwisseling van een wereld van moeite en een wereld van verdriet, met een wereld van blijdschap en een wereld van gelukzaligheid; verdrukking, verzoeking en moeite, verwisseld met de 'heerlijkheid, en de eer en de onsterfelijkheid'. En dat alles, omdat Jezus leeft, en 'leeft in alle eeuwigheid.'

Ziet op Hem. Vertrouwt op Hem. En verheugt u, dat Hij Zijn Woord houdt, dat Hij eenmaal heeft gesproken: 'Want Ik leef, en gij zult leven.' Amen.